

Tháng 10, 2025

Báo cáo Wealth Management Vol 7.

Game-Changer

THE NEW ERA OF DIGITAL ASSETS

LỜI NÓI ĐẦU

Trường phái kinh tế học Áo ("Phụ lục 1"), một trường phái ra đời hơn 100 năm trước đây tại trung tâm văn hóa – chính trị của châu Âu là đế quốc Áo – Hung tưởng chừng không có gì nổi bật so với trường phái kinh tế học chính thống bỗng chốc trở lên cực kỳ có tầm ảnh hưởng khi thị trường tài sản số ra đời.

Nền móng xây dựng nên thị trường tài sản số, tiền số, token,... được xây dựng dựa trên nền tảng của trường phái kinh tế học Áo, trường phái tự do hoàn toàn trong kinh tế. Bên cạnh nền tảng về học thuật này, các loại tài sản số còn được nuôi dưỡng bởi niềm tin vào giá trị trong lịch sử tiền tệ, khi mà các loại hàng hóa giản đơn như vỏ sò, đá Rai, hạt thủy tinh trong suốt,... đã từng được coi là tiền tệ trong suốt thời gian dài của thời kỳ sơ khai của nhân loại. Nghĩa là mọi thứ chỉ cần có một vài đặc tính như tính dễ bán, dự trữ giá trị, lưu lượng tương lai hạn chế đều được coi là trung gian tiền tệ, chỉ cần thứ gì đó có thể giải thích được các đặc tính của trung gian tiền tệ thì cũng đều có khả năng trở thành vật được chấp nhận là trung gian tiền tệ hay có giá trị. Blockchain – Crypto – Bitcoin đã ra đời và đã tự chứng minh được các giá trị của bản thân và dần được chấp nhận rộng rãi trên toàn cầu, và tới nay nó đã thật sự có giá trị và dần được coi là 1 tài sản dự trữ chiến lược bên cạnh vàng, ngoại tệ mạnh ở các nước trên thế giới.

Hệ sinh thái tài sản số tiếp tục phát triển và trưởng thành, với tổng vốn hóa thị trường đã đạt ~4,0 nghìn tỷ USD, quy mô này không thể bị giới đầu tư bỏ qua. Chúng tôi tin rằng tốc độ chấp nhận của các định chế tài chính sẽ nhanh hơn dự kiến, và các token đóng vai trò hạ tầng blockchain có thể sẽ tăng giá mạnh hơn mức thị trường đang định giá. Dự kiến trong giai đoạn tới, giá token sẽ phân hóa rõ rệt khi dòng tiền và sự chú ý chuyển từ giao dịch đầu cơ bán lẻ sang các tài sản nền tảng như Bitcoin và các token tạo ra dòng tiền thật, những token gắn với blockchain hoạt động có doanh thu và ứng dụng có giá trị sử dụng thực tế.

Các tài sản số còn là nơi nuôi dưỡng các giấc mơ của thế hệ trẻ, các nhà đầu tư trẻ rất có niềm tin rằng họ sẽ chắc chắn làm giàu được, và trở thành triệu phú tự thân trước tuổi 25 nhờ thị trường Crypto hiện nay. Niềm tin này được tiếp sức nhờ những thành công vang dội của một số nhà đầu tư trên thị trường được chia sẻ rộng rãi trong thời đại thông tin bùng nổ hiện nay.

Thị trường tài sản số ra đời chính thức vào ngày 3/1/2009 bởi một biệt danh Satoshi Nakamoto – người mà tới nay chúng ta vẫn chưa thể biết là ai. Trước đó, Satoshi đã phát hành bản cáo bạch về Bitcoin vào ngày 31/10/2008 trước khi mạng lưới blockchain này hoạt động chính thức. Sự ra đời này không thật sự thu hút được nhiều sự chú ý cho tới vài năm sau đó. Nhân kỷ niệm tròn 17 năm ra đời bản cáo bạch đầu tiên của Bitcoin, chúng tôi cũng chính thức phát hành báo cáo vào ngày này để kỷ niệm tròn 17 năm ra đời của thị trường tài sản số.

BLOCKCHAIN TRONG THỰC TIỄN - CÁC ỨNG DỤNG VÀ TIỀM NĂNG THỰC TẾ (2025-2035)

 Sàn giao dịch tiền điện tử Tạo điều kiện thuận lợi cho việc giao dịch tiền điện tử với tính minh bạch và bảo mật	 Stablecoins Cung cấp tài sản kỹ thuật số ổn định về giá được hỗ trợ bởi dự trữ	 Token hóa Chuyển đổi tài sản thực tế thành token dựa trên blockchain
 Hợp đồng thông minh Tự động hóa và thực thi các thỏa thuận không qua trung gian	 Chuỗi cung ứng Theo dõi hàng hóa và xác minh tính xác thực của sản phẩm trên toàn bộ chuỗi cung ứng	 NFTs Cho phép sở hữu kỹ thuật số và nguồn gốc của các tài sản đặc đảo
 Hệ thống thanh toán Thúc đẩy thanh toán xuyên biên giới nhanh chóng và chi phí thấp	 Web3 Các ứng dụng và dịch vụ phi tập trung trên Internet	 Trò chơi Cho phép sở hữu tài sản trong trò chơi và kiếm tiền

Mục lục

- 04** **Chương 1**
Bản chất của tài sản số
- 09** **Chương 2**
Công dụng của tài sản số là gì?
- 16** **Chương 3**
Thị trường của tài sản số trên thế giới ra sao?
- 27** **Chương 4**
Nhà đầu tư ở Việt Nam sẽ làm gì để tham gia vào?
- 41** **Chương 5**
Vài ghi chú nhỏ cho nhà đầu tư
Đầu tư vào tài sản số
- 55** **Kết luận**
- 56** **Phụ lục 1**
Trường phái kinh tế học Áo
- 57** **Phụ lục 2**
Tóm tắt về Bitcoin
- 60** **Phụ lục 3**
Chính sách về quản lý tài sản số ở Việt Nam

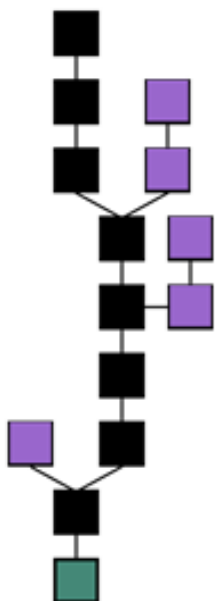
CHƯƠNG 1

Bản chất của tài sản số

Tài sản mã hoá luôn là tài sản số nhưng không phải tài sản số nào cũng là tài sản mã hoá

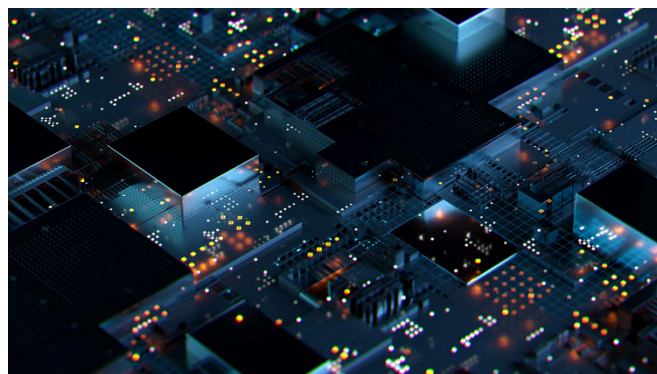
HIỂU VỀ BLOCKCHAIN, CRYPTO, BITCOIN VÀ CÁC KHÁI NIỆM LIÊN QUAN

Giới thiệu: Trong những năm gần đây, các thuật ngữ như blockchain, crypto, Bitcoin, Tokenization, Stablecoin, Smart contract, Web3, Defi, NFT,...xuất hiện ngày càng nhiều. Đối với người không chuyên công nghệ, chúng có thể nghe rất phức tạp. Bài viết này sẽ giải thích một cách dễ hiểu và gần gũi về những khái niệm này, sử dụng các ví dụ đời sống quen thuộc để bạn hình dung được bản chất và cơ chế hoạt động của chúng.

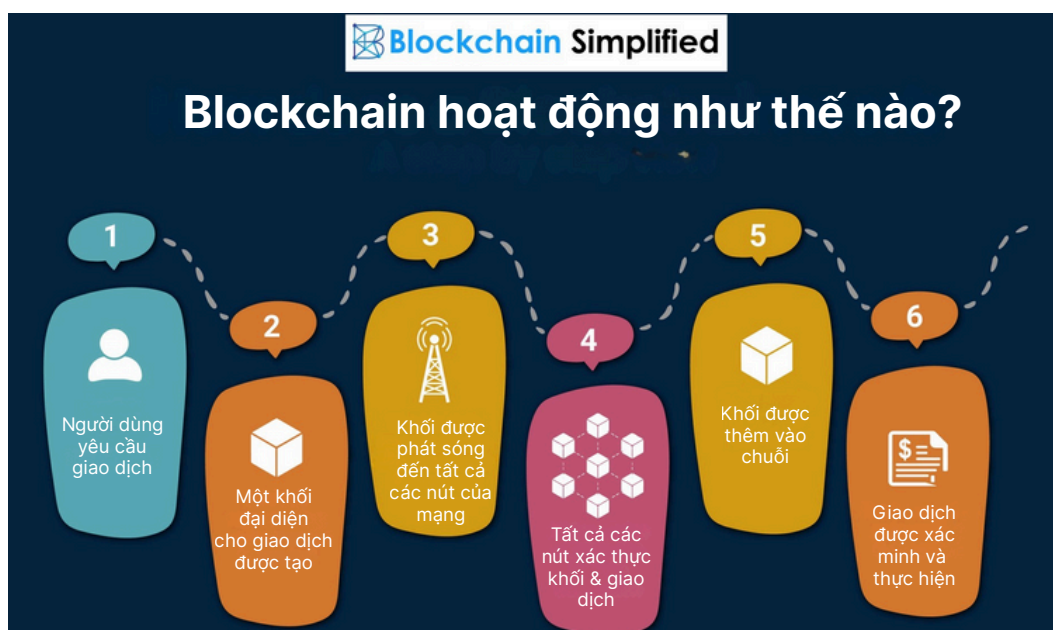
Ảnh 1: Minh họa nguyên tắc chuỗi khối: Các khối (màu xanh lá và tím) được liên kết thành một chuỗi liên tục (màu đen). Mỗi khối chứa dữ liệu và mã băm của khối trước, tạo nên tính bất biến hệ nội dung một khối bị thay đổi, "mắt xích" băm sẽ không khớp, báo hiệu sự sai lệch.

Nguồn: wikipedia.org

BLOCKCHAIN (CHUỖI KHỐI) LÀ GÌ?

Blockchain, hay công nghệ chuỗi khối, đơn giản là một dạng sổ cái kỹ thuật số phân tán, đôi khi là công khai bao gồm các bản ghi được gọi là khối được sử dụng để ghi lại các giao dịch trên nhiều máy tính trong đó bất kỳ khối nào tồn tại trong hệ thống đều không thể bị thay đổi mà không ảnh hưởng tới các khối tiếp sau đó. Hãy tưởng tượng một cuốn sổ hộ khẩu hoặc sổ cái ghi chép giao dịch nhưng thay vì do một người giữ, bản sao cuốn sổ ấy được chia sẻ cho rất nhiều người trong mạng lưới. Mỗi khi có thông tin mới (một "giao dịch" mới) được ghi vào, mọi bản sao đều đồng loạt cập nhật. Quan trọng hơn, một khi dữ liệu đã được ghi nhận và "niêm phong" vào chuỗi, không ai có thể tự ý sửa hoặc xóa nó nếu không có sự đồng thuận của cả mạng lưới. Điều này giống như việc một trang sổ đã được đóng dấu niêm phong nếu cố tình thay đổi, ai cũng sẽ nhận ra dấu hiệu bất thường.

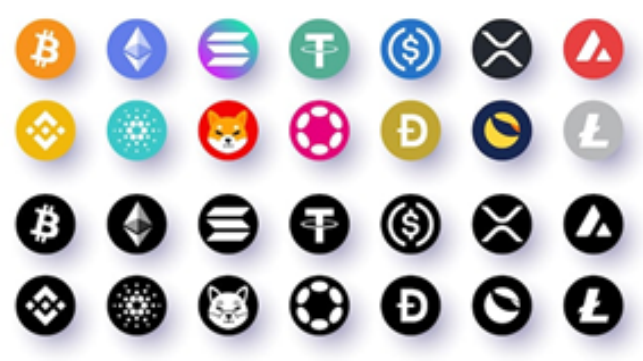
Ảnh 2: Minh họa cách blockchain hoạt động

Nguồn: blockchainsimplified.com

TIỀN MÃ HÓA (CRYPTO)

Tiền mã hóa (cryptocurrency, hay gọi tắt là crypto) là một dạng tiền kỹ thuật số được bảo mật bằng các phương pháp mã hóa. Không giống như tiền tệ truyền thống được phát hành bởi chính phủ, cryptocurrency được tạo ra và quản lý bởi mạng lưới máy tính phi tập trung. Điều này có nghĩa là giao dịch được “ký” bằng một mã khóa bí mật mà chỉ người sở hữu tiền biết tương tự như cách bạn dùng chữ ký tay để xác nhận trên giấy tờ, ở đây là dùng “chữ ký số” để xác thực giao dịch. Nhờ kỹ thuật mã hóa, tiền mã hóa rất khó làm giả và mỗi giao dịch gần như không thể bị thay đổi hoặc chi tiêu hai lần (giải quyết vấn đề double-spending). Bản chất tiền mã hóa là phần thưởng cho việc bạn tham gia xác thực trên mạng blockchain. Các loại tài sản số khác đều là các ứng dụng trên nền tảng blockchain. Trong thế giới tiền kỹ thuật số này, Bitcoin có thể xem là ví dụ điển hình của cryptocurrency, thế nhưng thực tế còn có hàng nghìn loại tiền kỹ thuật số khác nhau (Ethereum ETH, Tether USDT, Binance Coin BNB, Solana SOL, USD Coin USDC...)

Ảnh 3: Một số đồng tiền mã hóa phổ biến

Nguồn: freepik.com

Ảnh 4: So sánh tiền tệ truyền thống và tiền kỹ thuật số cryptocurrency

TIỀN TỆ TRUYỀN THỐNG	VS	TIỀN ĐIỆN TỬ
Là tiền được chính phủ phát hành như VNĐ, USD, EUR...	Khái niệm	Là tiền kỹ thuật số dựa trên công nghệ blockchain, ví dụ: Bitcoin, Ethereum, Solana, Tether...
Vật lý (tiền mặt), hoặc số (trong tài khoản ngân hàng)	Hình thức	Hoàn toàn kỹ thuật số
Do ngân hàng trung ương phát hành và nắm quyền kiểm soát	Đơn vị phát hành	Do hệ thống mạng lưới (blockchain)
Tiền dùng để đo lường và biểu thị giá trị của hàng hóa, giúp người tiêu dùng hiểu được giá trị của hàng hóa so với các hàng hóa khác, và giúp định giá sản phẩm. Vì có giá trị ổn định, tiền tệ là công cụ hiệu quả để đánh giá giá trị tài sản, quản lý cung cầu.	Thước đo giá trị	Là đơn vị đo lường và biểu thị giá trị của hàng hóa, dịch vụ, tài sản trong cộng đồng sử dụng tiền điện tử. Giá trị tiền điện tử có thể thay đổi nhanh chóng do các yếu tố thị trường.
Tiền được sử dụng để trao đổi hàng hóa và dịch vụ trong nền kinh tế. Từ xưa, cho đến hiện đại, tiền tệ giúp tạo ra sự luân thông trong nền kinh tế.	Phương tiện lưu thông	Tiền điện tử như Bitcoin, Ethereum có thể được dùng để thanh toán, giao dịch qua mạng. Việc này giúp tiết kiệm thời gian, chi phí, và không bị giới hạn về biên giới địa lý.
Tiền được cất trữ để tiết kiệm cho các mục tiêu dài hạn, và có giá trị ổn định hơn theo thời gian	Phương tiện cất trữ	Tiền điện tử như Bitcoin, Ethereum có thể được dùng để thanh toán, giao dịch qua mạng. Việc này giúp tiết kiệm thời gian, chi phí, và không bị giới hạn về biên giới địa lý.

BITCOIN

Bitcoin là ví dụ đầu tiên và nổi bật nhất của tiền mã hóa. Bitcoin ra đời năm 2009 bởi một người (hoặc nhóm người) ẩn danh có biệt danh Satoshi Nakamoto. Bạn có thể hình dung Bitcoin như “vàng kỹ thuật số”: số lượng Bitcoin được giới hạn (tổng cộng chỉ có 21 triệu Bitcoin), vì vậy nó quý hiếm tương tự như vàng. Khác với tiền giấy do ngân hàng trung ương phát hành, Bitcoin không do bất kỳ chính phủ hay ngân hàng nào kiểm soát. Mạng lưới Bitcoin hoạt động dựa trên công nghệ blockchain nói trên: mọi giao dịch Bitcoin đều được các máy tính trong mạng ngang hàng xác minh và ghi vào sổ cái chung (chuỗi khối Bitcoin). Nhờ đó, không ai có thể tự ý in thêm hoặc gian lận với Bitcoin, vì mọi người trong mạng lưới đều có thể kiểm chứng các giao dịch.

Nguồn: Pexels

“ĐÀO” BITCOIN LÀ GÌ?

Đào Bitcoin là (hay Bitcoin Mining) là một thuật ngữ thể hiện quá trình tính toán phi tập trung, trong đó các giao dịch được xác minh và thêm vào một sổ cái công khai gọi là blockchain (chuỗi khối). Mạng Bitcoin là một mạng ngang hàng, phân tán. Trong mạng này, tất cả các nút đều được coi là các đồng đẳng ngang nhau. Quá trình tạo ra Bitcoin được gọi là đào (mining), và những người tham gia quá trình này được gọi là thợ đào (miners). Tất cả các giao dịch được thực hiện và lưu trữ lịch sử dữ liệu trong một sổ cái phân tán: blockchain. Thông qua việc sử dụng các máy tính với cấu hình mạnh và phần mềm hỗ trợ để giải quyết vấn đề tính toán, cho phép liên kết các khối giao dịch lại với nhau, quá trình này được gọi là Proof of Work (PoW) và phần thưởng nhận được chính là BTC (còn được gọi là phần thưởng khối).

Bitcoin như “vàng kỹ thuật số”

Hiện nay trên thị trường có 2 hình thức đào Bitcoin phổ biến:

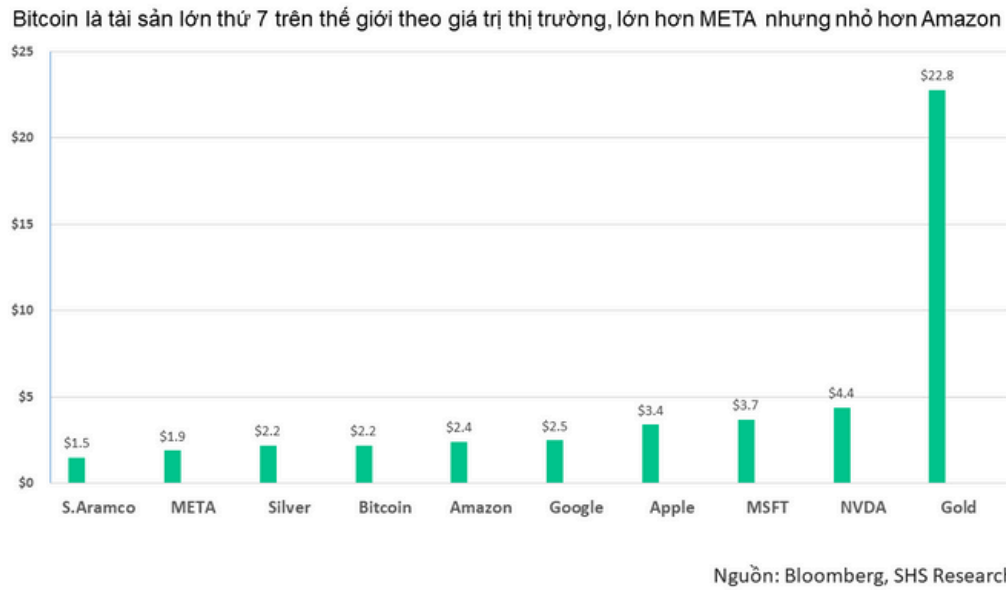
- **Cloud Mining:** là hình thức khai thác dựa trên sử dụng công nghệ điện toán đám mây – thông qua một đơn vị trung gian cụ thể. Cloud Mining sẽ rất phù hợp cho những nhà đầu tư không muốn đầu tư nhiều vào trang thiết bị hay tự cài phần mềm khai thác. Tuy nhiên, có rủi ro gặp những tổ chức kém uy tín, chưa kể chi phí bỏ ra ban đầu để sở hữu các hợp đồng giao dịch rất lớn.
- **HardWare Mining:** là hình thức khai thác phần cứng. Thợ đào phải mua trang thiết bị (máy đào, cơ sở vật chất, máy tính cầu hình mạnh...). Hình thức này khiến người dùng chủ động trong việc chủ động sản lượng & mục tiêu khai thác.

Độ khó khi đào Bitcoin càng lớn, mức độ cạnh tranh càng cao và tỷ lệ để các thợ đào giải toán thành công càng khó. Rất nhiều thợ đào đã bỏ cuộc vì sự cạnh tranh khắc nghiệt chỉ để giành lấy số lượng Bitcoin ít ỏi, nhưng thực tế sau mỗi lần Bitcoin Halving, giá Bitcoin lại lập đỉnh mới giúp nâng giá trị của chúng lên mức cao hơn. Hiện nay việc đào Bitcoin trở nên khó khăn hơn do sự siết chặt bởi nhiều chính sách của các quốc gia như Trung Quốc, vì cho rằng việc đào Bitcoin gây lãng phí năng lượng.

Nguồn: Pexels

Ảnh 5: Bitcoin đứng thứ 7 trong loại tài sản đơn lẻ trên thế giới

Ảnh 6: Bitcoin Q1/2025

Nguồn: ONUS

The background is a vibrant blue gradient. It is populated with numerous small, semi-transparent blue cubes. These cubes are interconnected by a network of thin, glowing blue lines, creating a complex web-like structure. Several of the cubes are larger and more prominent, each containing a grid of white binary code (0s and 1s). The overall effect is a sense of digital connectivity and data flow.

CHƯƠNG 2

Công dụng của tài sản số là gì?

Không chỉ dân công nghệ hay tài chính, mà cả những người bình thường cũng có thể hưởng lợi từ các công dụng thực tế của tài sản số

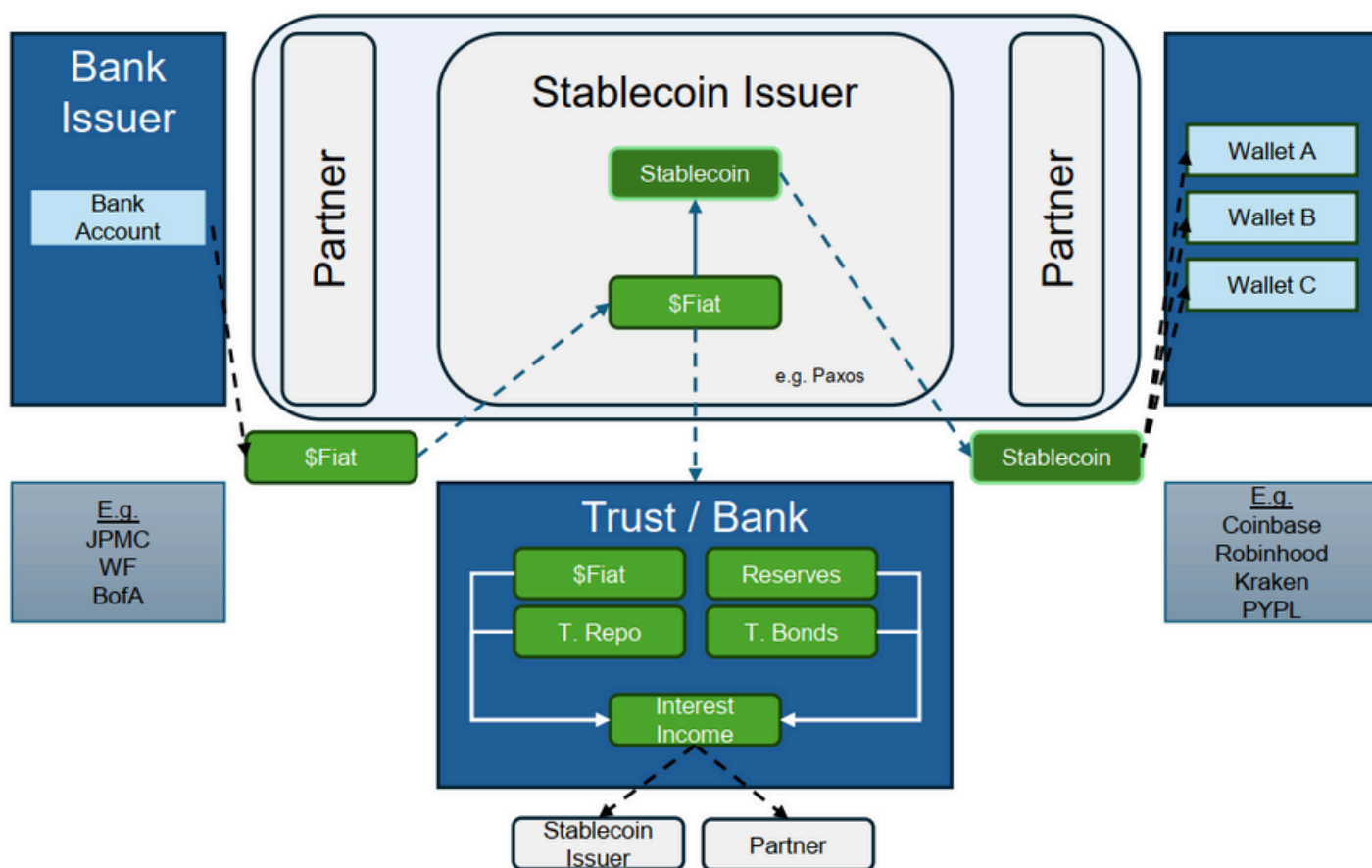
Tài sản số đang ngày càng trở nên phổ biến và được ứng dụng rộng rãi trong nhiều lĩnh vực của cuộc sống hiện đại. Không chỉ dân công nghệ hay tài chính, mà cả những người bình thường cũng có thể hưởng lợi từ các công dụng thực tế của tài sản số. Dưới đây là những ứng dụng nổi bật của tài sản số giúp mọi người hình dung rõ hơn tài sản số để làm gì trong đời sống.

PHƯƠNG TIỆN CHUYỂN TIỀN NHANH, RẺ, XUYÊN BIÊN GIỚI

Một trong những công dụng thiết thực nhất của tài sản số là chuyển tiền qua biên giới nhanh chóng với chi phí thấp. Thông thường, gửi tiền ra nước ngoài qua ngân hàng hoặc dịch vụ truyền thống có thể mất vài ngày và tốn phí cao do phải qua nhiều khâu trung gian. Với tài sản số (ví dụ như tiền mã hóa, đặc biệt là các stablecoin – đồng tiền số ổn định). Thậm chí, mạng lưới blockchain hoạt động liên tục 24/7, nên bạn có thể gửi tiền bất kỳ lúc nào (kể cả cuối tuần hay ngày lễ).

Không chỉ dân công nghệ hay tài chính, mà cả những người bình thường cũng có thể hưởng lợi từ các công dụng thực tế của tài sản số.

Ảnh 7: Minh họa Stablecoin hoạt động

Nguồn: Goldman Sachs, GIR.

CHIA NHỎ TÀI SẢN THỰC (TOKEN HÓA - TOKENIZATION) ĐỂ DỄ GIAO DỊCH

Token hóa tài sản là một công dụng sáng tạo khác của tài sản số. Hiểu một cách đơn giản, token hóa là việc biến một tài sản trong thế giới thực (như bất động sản, vàng, tác phẩm nghệ thuật, hàng hóa...) thành những đơn vị tài sản số (gọi là token) trên blockchain. Nhờ đó, tài sản gốc có giá trị lớn có thể được chia nhỏ thành nhiều phần nhỏ hơn, giúp cho nhiều người cùng sở hữu và giao dịch dễ dàng.

Ảnh 8.1: Minh hoạ token hóa tài sản

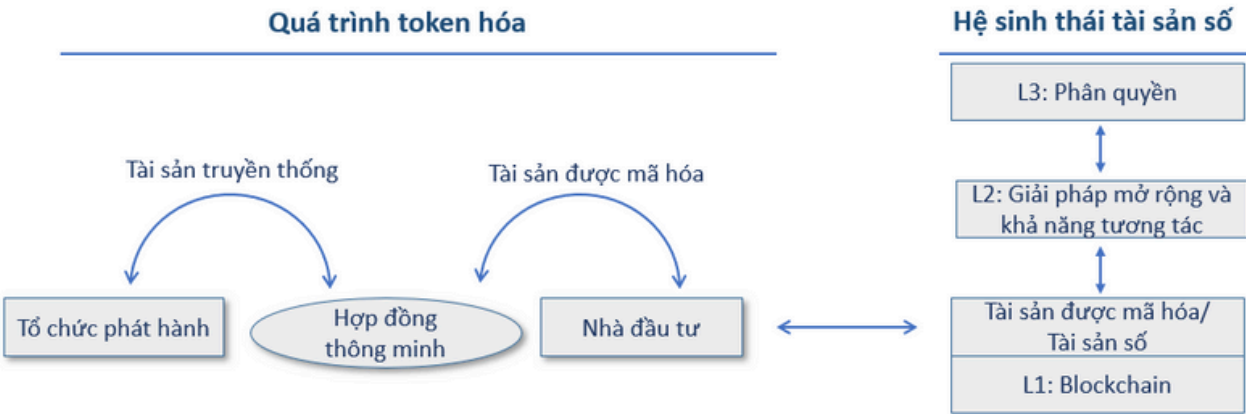
Vũ trụ tài sản đủ điều kiện để token hóa không chỉ giới hạn ở Cổ phiếu hay Trái phiếu

Tài sản tài chính	Bất động sản	Cơ sở hạ tầng	Đồ sưu tầm & Nghệ thuật	Giải trí & Trò chơi điện tử	Dữ liệu
 - Cổ phiếu đại chúng - Vốn cổ phần tư nhân - Nợ - Quỹ đầu tư - Hàng hóa	 - Thương mại - Nhà ở - Quỹ đầu tư bất động sản - Nợ bất động sản - Đất đai - Các dự án phát triển bất động sản	 - Hạ tầng năng lượng và năng lượng tái tạo - Hạ tầng giao thông (ví dụ: sân bay) - Mỏ dầu và khí đốt - Hạ tầng cấp thoát nước - Hạ tầng viễn thông	 - Mỹ thuật - Sách quý hiếm, - Tiền xu - Tem - Ô tô - Đồng hồ - Trang sức - Túi xách hàng hiệu	 - Tài sản trong trò chơi và hàng hóa ảo - Quyền sở hữu trí tuệ và bản quyền - Nền tảng và hạ tầng trò chơi - Thể thao điện tử và mã thông báo sự kiện - Nghệ thuật số và mã thông báo không thể thay thế (NFTs)	 - Dữ liệu cá nhân - Dữ liệu tài chính - Dữ liệu năng lượng - Dữ liệu IoT (Internet vạn vật) - Dữ liệu thời tiết
Ví dụ thực tế					
Công ty đầu tư tư nhân hàng đầu của Mỹ đã token hóa quỹ đầu tư vào lĩnh vực chăm sóc sức khỏe.	Thương hiệu khách sạn nổi tiếng đã token hóa một khu nghỉ dưỡng cao cấp tại Aspen.	Nền tảng năng lượng tái tạo sáng tạo đã huy động vốn cho nhiều dự án năng lượng tái tạo được token hóa.	Nền tảng tại Đức đã dẫn chủ hóa đầu tư hàng xa xỉ thông qua sàn giao dịch đồ sưu tầm được token hóa.	Các sàn giao dịch NFT đã giúp số hóa và giao dịch tài sản kỹ thuật số liên quan đến trò chơi hoặc eSports.	Nền tảng trao đổi dữ liệu phi tập trung đã cho phép chia sẻ dữ liệu một cách bảo mật và minh bạch.

Nguồn: Roland Berger; Việt hóa: SHS Research

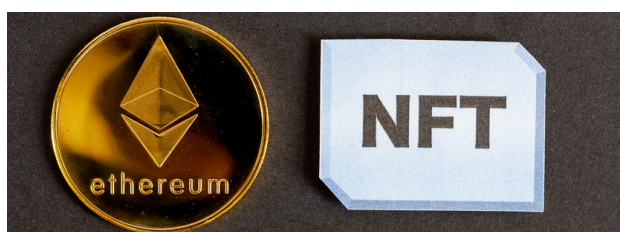
Ảnh 8.2: Minh hoạ token hóa tài sản

Quá trình token hóa tạo điều kiện cho việc sử dụng các tài sản truyền thống trong hệ sinh thái tài sản số

SỞ HỮU VẬT PHẨM KỸ THUẬT SỐ TRONG TRÒ CHƠI ĐIỆN TỬ (NFT GAME)

Nếu bạn hoặc người thân từng chơi các trò chơi điện tử, hẳn sẽ biết việc mua các vật phẩm trong game (như trang phục, vũ khí, nhân vật...). Thông thường, những vật phẩm này chỉ có giá trị trong phạm vi trò chơi và thuộc quyền kiểm soát của nhà phát hành game. Tuy nhiên, với sự ra đời của NFT (Non-Fungible Token) một dạng tài sản số độc nhất, người chơi game nay có thể thực sự sở hữu các vật phẩm kỹ thuật số của mình, thậm chí mua bán kiếm tiền từ chúng ở thế giới bên ngoài trò chơi.

GIAO DỊCH TỰ ĐỘNG VỚI HỢP ĐỒNG THÔNG MINH (KHÔNG CẦN TRUNG GIAN)

Hợp đồng thông minh (smart contract) là một ứng dụng quan trọng của tài sản số, giúp tự động hóa giao dịch và thỏa thuận mà không cần trung gian. Nghe tên “hợp đồng” có vẻ phức tạp, nhưng thực chất hợp đồng thông minh chỉ là những đoạn chương trình máy tính chạy trên nền tảng blockchain, có khả năng thực hiện các điều khoản “nếu – thì” được lập trình sẵn. Khi các điều kiện được đáp ứng, hợp đồng thông minh sẽ tự động thực thi mà không cần con người can thiệp. Hợp đồng thông minh là ứng dụng sẽ được sử dụng rất rộng rãi trong thực tế của blockchain.

Ảnh 10: Minh họa Smart Contracts có thể ứng dụng

Ảnh 9: Minh họa NFT

NFT được sử dụng như thế nào?

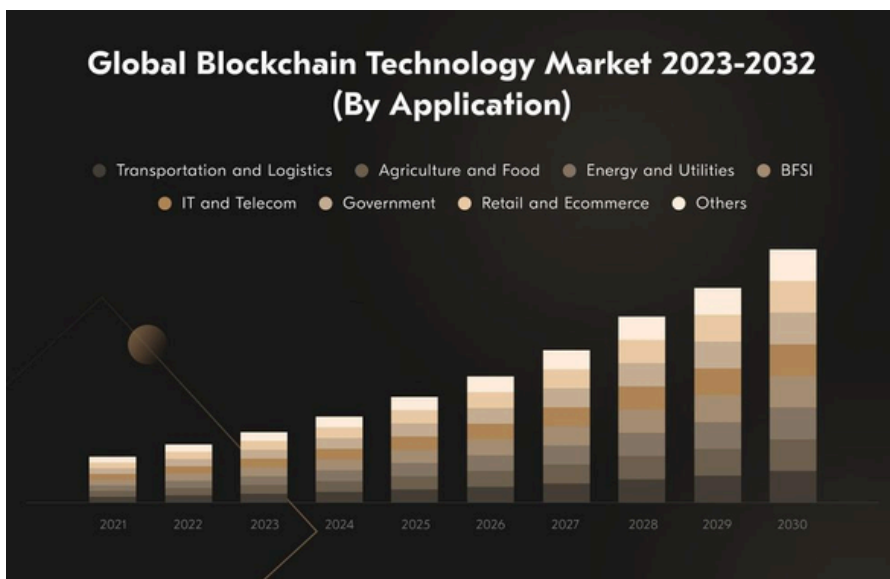
Nguồn: treinetic.com

NNFT trong game cho phép mỗi vật phẩm như thanh kiếm, áo giáp, thú cưng ảo... được gắn với một token độc nhất trên blockchain, không thể bị trùng lặp hay giả mạo. Nhờ đó, khi bạn sở hữu một vật phẩm game dưới dạng NFT, bạn nắm giữ một tài sản số có một không hai, được xác thực quyền sở hữu rõ ràng. Bạn có thể bán vật phẩm đó cho người chơi khác hoặc sưu tầm như tài sản có giá trị. Điều này hoàn toàn khác với game truyền thống (vật phẩm chỉ nằm trong tài khoản game và có thể bị thu hồi hoặc mất giá trị khi game đóng cửa).

ỨNG DỤNG TRONG THANH TOÁN ĐỜI SỐNG, DU LỊCH, THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ

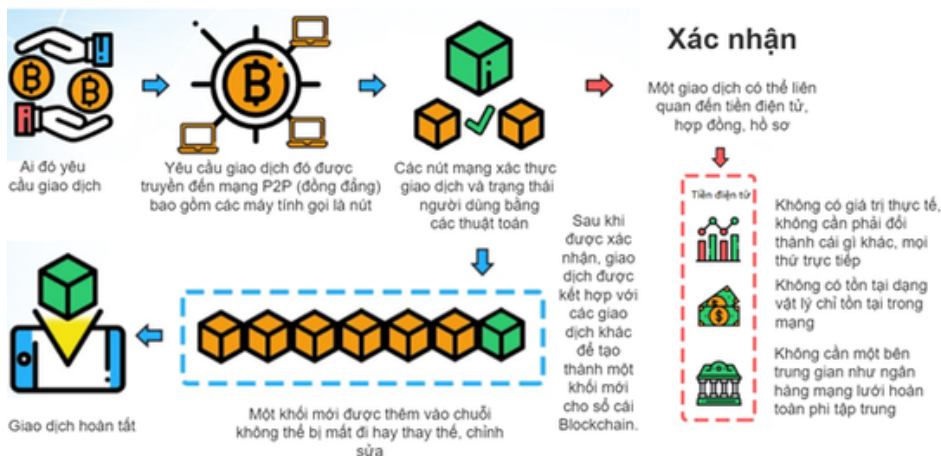
Tài sản số không chỉ tồn tại trên mạng. Ngày nay, nó đã len lỏi vào cả những hoạt động mua bán, thanh toán thường ngày. Nhiều cửa hàng, dịch vụ bắt đầu chấp nhận thanh toán bằng tiền số bên cạnh tiền mặt hay thẻ tín dụng. Bạn có thể dùng một ví điện tử chứa tiền mã hóa (như Bitcoin, Ethereum hoặc các đồng stablecoin như USDT) để mua cà phê, thanh toán hóa đơn ăn uống, hoặc nạp tiền điện thoại ở một số nơi. Hình thức thanh toán này thường là quét mã QR để chuyển tiền số từ ví của bạn sang ví người bán – nhanh gọn tương tự quét mã ví Momo, ZaloPay... nhưng là sử dụng tiền mã hóa. Ưu điểm là nhanh (giao dịch xác nhận trong vài giây) và không cần qua máy quét thẻ hay ngân hàng. Người bán cũng thích vì phí giao dịch thấp hơn phí quét thẻ ngân hàng.

Ảnh 12: Quy mô các ứng dụng của Blockchain

Nguồn: marketdataforecast

Ảnh 13: Minh họa tính duy nhất, công khai, minh bạch của Blockchain

Nguồn: fiahub.com

Ảnh 11: Minh họa Bitcoin ATM

Nguồn: Khoa tin học và quản lý Paulista đã lắp đặt ATMs ở khuôn viên trường.

MINH BẠCH HÓA TÀI SẢN, DỄ KIỂM SOÁT VÀ TRUY VẾT

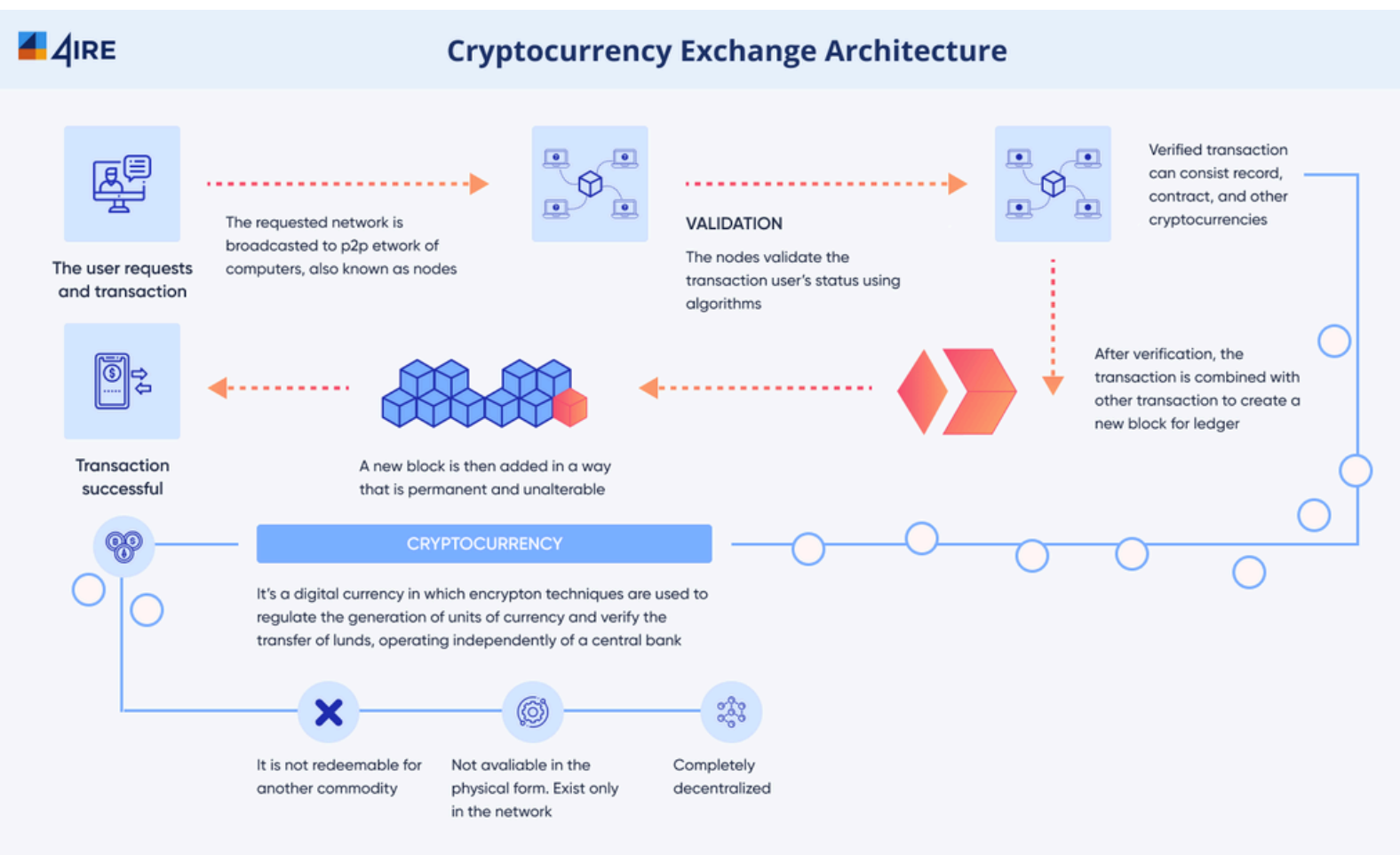
Một điểm ưu việt khác của tài sản số (đặc biệt là những tài sản hoạt động trên nền tảng blockchain) là tính minh bạch. Toàn bộ giao dịch sử dụng tài sản số trên blockchain đều được ghi lại công khai trên sổ cái kỹ thuật số mà mọi người đều có thể kiểm chứng. Điều này nghĩa là sao? Hãy tưởng tượng một cuốn sổ cái ghi chép mọi lần chuyển tiền, mua bán tài sản số cuốn sổ đó không nằm ở một ngân hàng hay công ty nào, mà nằm trên mạng lưới phi tập trung, ai cũng có thể xem. Mỗi khi bạn gửi một đồng tiền mã hóa cho ai, giao dịch đó sẽ được lưu lại vĩnh viễn, không thể sửa đổi hay che giấu. Nhờ vậy, dòng tiền được minh bạch từ đầu đến cuối.

TÀI SẢN SỐ NHƯ MỘT KÊNH ĐẦU TƯ VÀ GIAO DỊCH TÀI CHÍNH

Bên cạnh những công dụng phục vụ đời sống hàng ngày, tài sản số còn nổi lên như một kênh đầu tư và giao dịch tài chính mới mẻ. Nhiều người coi tài sản số (đặc biệt là các loại tiền mã hóa như Bitcoin, Ethereum) như một tài sản đầu tư bên cạnh vàng, chứng khoán, hay bất động sản. Lý do là trong hơn một thập kỷ qua, giá trị của những tài sản số hàng đầu này đã tăng trưởng mạnh mẽ và tạo ra lợi nhuận cao cho nhà đầu tư sớm. Thậm chí ngày càng được các tổ chức lớn chấp nhận như một tài sản để dự trữ và phòng hộ kinh tế. Không chỉ Bitcoin, Ethereum và các đồng tiền mã hóa khác cũng thu hút giới đầu tư nhờ tiềm năng tăng giá và ứng dụng công nghệ phía sau chúng.

Một điểm hấp dẫn nữa khiến tài sản số trở thành kênh đầu tư phổ biến là dễ tiếp cận và giao dịch linh hoạt 24/7. Nếu trước đây, muốn đầu tư chứng khoán hay vàng, bạn phải mở tài khoản qua nhiều thủ tục, giao dịch trong giờ hành chính và đôi khi bị giới hạn địa lý (chỉ mua được cổ phiếu trong nước chẳng hạn). Với tài sản số, bất kỳ ai có smartphone và internet cũng có thể bắt đầu trong vài phút: chỉ cần tạo một ví tiền mã hóa hoặc đăng ký trên một sàn giao dịch trực tuyến, xác minh nhanh chóng là có thể nạp tiền mua ngay các loại tài sản số mình muốn. Thị trường tài sản số hoạt động liên tục 24 giờ mỗi ngày, 7 ngày mỗi tuần, không hề “ngủ” như thị trường chứng khoán. Thống kê gần đây cho thấy Việt Nam nằm trong top các quốc gia dẫn đầu về số lượng người sử dụng tiền mã hóa, với gần 26 triệu người Việt sở hữu loại tài sản này. Điều đó chứng tỏ tài sản số đã trở nên phổ biến như một kênh đầu tư đối với nhiều người dân, chứ không còn xa lạ.

Ảnh 14: Minh hoạ sàn giao dịch tài sản số

Nguồn: 4irelabs.com

Bảng 1: Các sàn giao dịch tài sản số lớn nhất thế giới

Top Cryptocurrency Spot Exchanges

CoinMarketCap ranks and scores exchanges based on traffic, liquidity, trading volumes, and confidence in the legitimacy of trading volumes reported. [Read More](#)

Spot	Derivatives	DEX (spot)	DEX (derivatives)					Deposit/Withdrawal	Fiat Supported
#	Exchange	Trading volume(24h)	Avg. Liquidity	Weekly Visits	# Markets	# Coins	Fiat Supported	Volume Graph (7d)	
1	 Binance	\$22,594,153,271	924	11,933,572	2211	595	ARS, AUD, BRL and +86 more 		
2	 Bybit	\$3,826,752,151	696	3,789,853	1305	747	BRL, CHF, CZK and +72 more 		
3	 Coinbase Exchange	\$2,165,693,563	796	47,254	473	336	USD, AED, ARS and +61 more 		
4	 Upbit	\$2,004,503,279	567	2,110,671	641	294	KRW		
5	 OKX	\$3,213,597,331	804	4,799,412	972	347	EUR, BRL, AUD and +3 more 		
6	 Bitget	\$1,678,541,331	737	4,409,338	1355	769	EUR, MXN, ZAR and +12 more 		
7	 Gate	\$3,578,933,144	765	4,541,467	2878	2109	EUR, BRL, KES and +61 more 		
8	 MEXC	\$3,718,844,222	719	5,641,351	2909	1887	EUR, GBP, CHF and +2 more 		
9	 KuCoin	\$4,123,736,246	767	4,827,645	1734	1060	CHF, HRK, MXN and +67 more 		
10	 HTX	\$3,540,982,997	501	5,854,194	968	737	USD, EUR, AED and +45 more 		

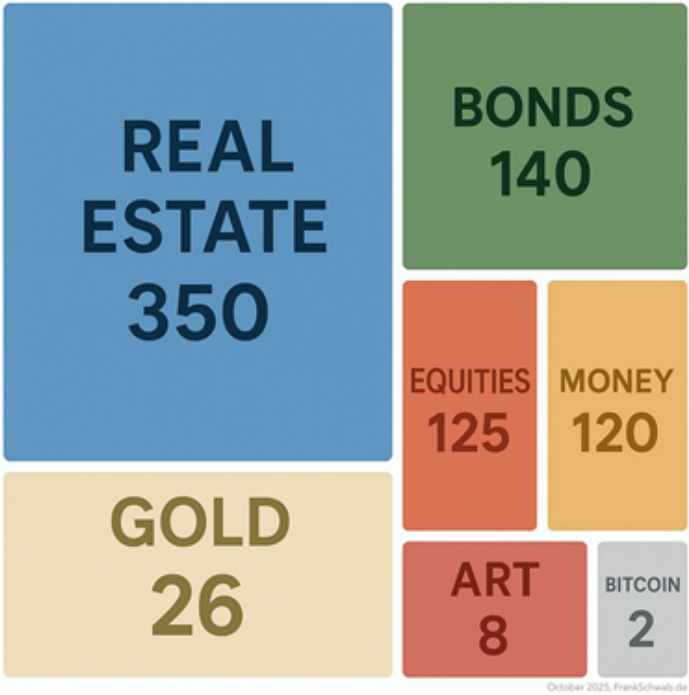
Nguồn: Coinmarketcap

Cuối cùng, về **mặt chiến lược tài chính**, tài sản số được xem là một cách để đa dạng hóa danh mục đầu tư. Nguyên tắc đầu tư an toàn là “không bỏ trứng vào một giỏ” tức là chia tiền vào nhiều loại tài sản khác nhau để giảm thiểu rủi ro. Tài sản số, với tính chất khác biệt so với cổ phiếu, trái phiếu hay bất động sản, cung cấp thêm lựa chọn để nhà đầu tư phân tán rủi ro. Ví dụ, khi thị trường chứng khoán giảm, có thể giá Bitcoin hoặc vàng lại tăng, giúp cân bằng thiệt hại. Nhiều chuyên gia gợi ý nên dành một tỷ trọng nhỏ (vài phần trăm) trong danh mục cho tài sản số bên cạnh các tài sản truyền thống. Sự biến động của thị trường crypto tuy cao, nhưng cũng đồng nghĩa với cơ hội sinh lời lớn nếu nắm bắt đúng thời điểm. Do đó, với những ai hiểu rõ và chấp nhận rủi ro, tài sản số là một mảnh ghép hấp dẫn trong bức tranh đầu tư hiện đại.

Tài sản số, với tính chất khác biệt so với cổ phiếu, trái phiếu hay bất động sản, cung cấp thêm lựa chọn để nhà đầu tư phân tán rủi ro.

Ảnh 15: Bitcoin đã được xếp hạng vào bản đồ phân bổ tài sản toàn cầu của các tổ chức tài chính trên thế giới

CHƯƠNG 3

Thị trường của tài sản số trên thế giới

Tính đến giữa năm 2025, tổng giá trị thị trường tài sản mã hóa toàn cầu đã vượt mốc 4.000 tỷ USD.

QUY MÔ VÀ PHÂN KHÚC THỊ TRƯỜNG TÀI SẢN SỐ TOÀN CẦU

Thị trường tài sản số trên thế giới đã phát triển nhanh chóng và đạt quy mô rất lớn. Tính đến giữa năm 2025, tổng giá trị thị trường tài sản mã hóa toàn cầu (bao gồm tiền mã hóa, token, NFT...) đã vượt mốc 4.000 tỷ USD. Thị trường này bao gồm nhiều phân khúc đa dạng, từ tiền mã hóa (crypto) như Bitcoin, Ethereum cho đến các loại tài sản số mới như token không thể thay thế (NFT), token hóa tài sản thực (tokenization), tài chính phi tập trung (DeFi) và stablecoin,...

Bảng bên cạnh tóm tắt quy mô ước tính của một số phân khúc chính trong thị trường tài sản số toàn cầu:

Bảng 2: Minh họa sàn giao dịch tài sản số

Phân khúc	Quy mô ước tính	Ghi chú
Tiền mã hóa (crypto)	~4,0 nghìn tỷ USD (Q4/2025)	Tổng vốn hóa thị trường tiền mã hóa. Đầu năm 2025 đạt đỉnh ~4,0 nghìn tỷ USD.
Stablecoin	~260–280 tỷ USD (2025)	Tổng vốn hóa các đồng tiền ổn định giá (USD stablecoins).
NFT (token không thể thay thế)	~11,8 tỷ USD (2023)	Khối lượng giao dịch NFT trong năm 2023 (giảm từ 26,3 tỷ USD năm 2022).
Tài chính phi tập trung (DeFi)	~128,6 tỷ USD (Q1/2025)	Tổng giá trị khóa (TVL) trong các giao thức DeFi trên nhiều chuỗi blockchain.
Token hóa tài sản thực (RWA)	~600 tỷ USD (2025)	Giá trị thị trường tài sản thực được token hóa (bất động sản, vàng, v.v.).

Nguồn: coingecko, blockworks, coinmarketcap.

Ảnh 16: Tổng vốn hóa thị trường tiền mã hóa

Biểu đồ tổng vốn hóa thị trường tiền mã hóa

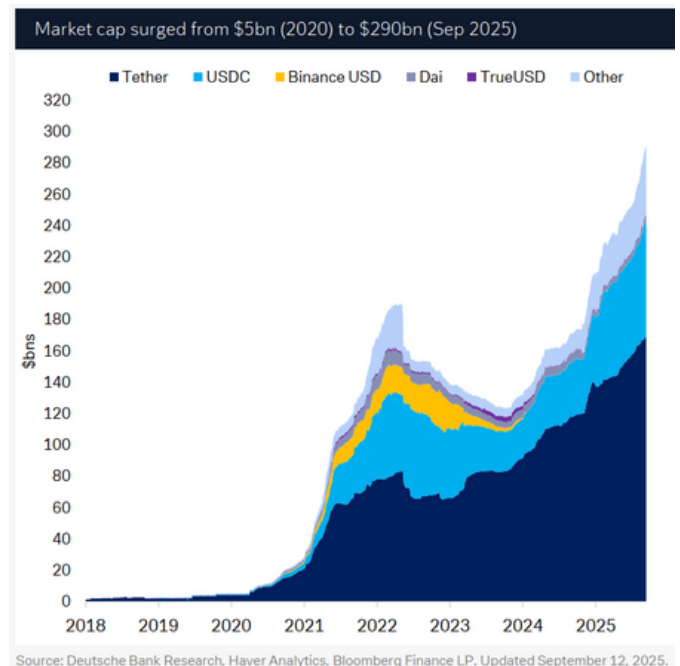
Biểu đồ bên dưới thể hiện tổng vốn hóa thị trường và khối lượng giao dịch tiền điện tử trên toàn cầu, dựa trên 18.476 loại tiền điện tử được theo dõi trên 1.410 sàn giao dịch. Các token được hỗ trợ bằng tiền điện tử như token được đóng gói (wrapped), được bắc cầu (bridged) và được đặt cược (staking) được loại trừ khỏi vốn hóa thị trường toàn cầu để tránh việc tính giá trị trùng lặp.

Nguồn: coingecko, SHS Research

Nhìn vào bảng trên có thể thấy, tiền mã hóa truyền thống (crypto) chiếm tỷ trọng lớn nhất trong tài sản số, với vốn hóa thị trường khoảng vài nghìn tỷ USD. Stablecoin – các đồng tiền mã hóa ổn định giá trị theo tiền pháp định cũng đã phát triển đạt tổng vốn hóa khoảng vài trăm tỷ USD, chiếm khoảng 5–10% quy mô thị trường crypto. Bên cạnh đó, thị trường NFT mặc dù hạ nhiệt sau giai đoạn bùng nổ năm 2021, vẫn đạt doanh số giao dịch gần 12 tỷ USD trong năm 2023. Lĩnh vực DeFi (tài chính phi tập trung) thu hút một lượng lớn tài sản khóa, với tổng giá trị khóa (TVL) khoảng trên 100 tỷ USD trên các nền tảng cho vay, sàn phi tập trung, v.v.. Đặc biệt, xu hướng token hóa tài sản thực (Real World Assets – RWA) đang bắt đầu phát triển: năm 2025 giá trị các tài sản gắn với thế giới thực được số hóa dưới dạng token ước tính khoảng 600 tỷ USD. Con số này còn khá khiêm tốn so với tổng thị trường, nhưng là nền tảng cho tiềm năng tăng trưởng mạnh mẽ của RWA trong tương lai.

Ảnh 17: Vốn hóa thị trường stablecoin

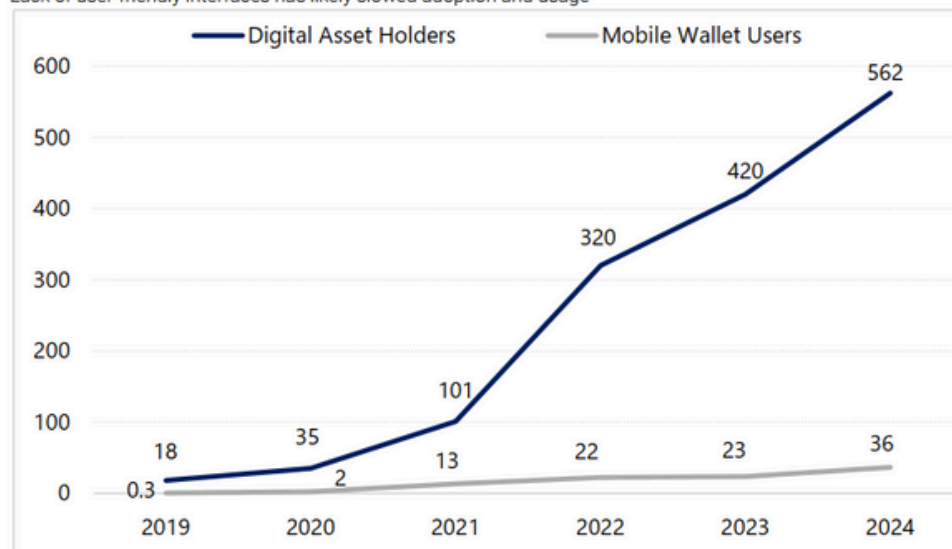

Nguồn: Deutsche Bank Research Institute

Ảnh 18: Số lượng người sở hữu crypto & số người sử dụng ứng dụng ví lưu trữ

Exhibit 25 - 562mn people owned tokens in 2024 (+33% y/y) vs 36mn mobile wallet MAUs, indicating that most tokenholders are passive investors

Lack of user-friendly interfaces has likely slowed adoption and usage

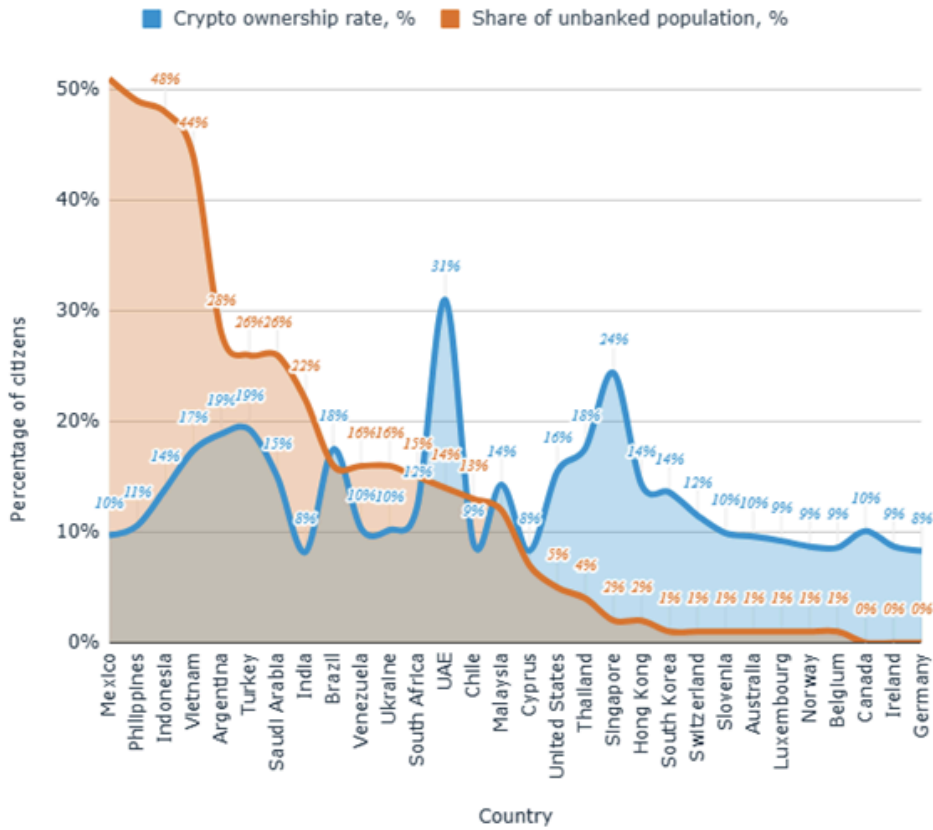
Nguồn: Jefferies digital asset

Số lượng người dùng tiền mã hóa theo khu vực (năm 2024).

Biểu đồ cho thấy châu Á chiếm hơn một nửa tổng số người dùng crypto toàn cầu, tiếp theo lần lượt là Bắc Mỹ, Nam Mỹ, châu Âu và châu Phi. Khu vực châu Đại Dương tuy dân số ít nhưng cũng ghi nhận tốc độ tăng trưởng nhanh về tỷ lệ người dùng (từ ~1,4 lên 3 triệu người dùng, tăng hơn 100% giai đoạn 2021–2024).

Ảnh 19: Tỷ lệ người sở hữu tiền mã hóa và tỷ lệ người chưa có tài khoản ngân hàng

Nguồn: coinledger.io

Ảnh 20: Giá trị giao dịch Crypto

Nguồn: CoinGecko

Ngoài ra, **quy mô giao dịch hàng ngày** trên thị trường tài sản số cũng rất sôi động. Khối lượng giao dịch tiền mã hóa toàn cầu trung bình đạt khoảng **163 tỷ USD/ngày** (tháng 8/2025). Con số này cho thấy tính thanh khoản cao của thị trường, với hàng triệu giao dịch diễn ra mỗi ngày trên các sàn giao dịch tập trung (CEX) và phi tập trung (DEX) trên toàn cầu. Tóm lại, thị trường tài sản số thế giới đã hình thành một quy mô hàng nghìn tỷ USD, thu hút hàng trăm triệu người tham gia và trải rộng khắp các châu lục.

CÁC TRUNG TÂM TÀI SẢN SỐ LỚN TRÊN THẾ GIỚI

Mặc dù tài sản số có tính chất phi tập trung và mang tính toàn cầu, nhưng một số quốc gia và thành phố đã nổi lên như những trung tâm hàng đầu thu hút hoạt động và vốn đầu tư trong lĩnh vực này. Những “hub” tài sản số lớn thường có khung pháp lý cởi mở, môi trường kinh doanh thuận lợi và hạ tầng phát triển, thu hút các doanh nghiệp và nhà đầu tư quốc tế. Dưới đây là một số trung tâm tiêu biểu:

HOA KỲ

Mỹ hiện là một trong những thị trường tài sản số lớn nhất thế giới, với hệ sinh thái doanh nghiệp blockchain phong phú và nguồn vốn đầu tư dồi dào. Nhiều sàn giao dịch và quỹ đầu tư crypto hàng đầu đặt trụ sở hoặc hoạt động tại Mỹ. Đặc biệt, các tổ chức tài chính lớn của Mỹ bắt đầu tham gia mạnh mẽ: từ việc các quỹ ETF Bitcoin giao ngay được chấp thuận vào đầu 2024, đến việc các ngân hàng lớn như JPMorgan, Fidelity triển khai dịch vụ tài sản số, các công ty tích cực thực hiện tokenization các loại tài sản từ cổ phiếu, bất động sản. Tuy môi trường pháp lý tại Mỹ còn phân mảnh và đang trong quá trình hoàn thiện, quốc gia này vẫn dẫn đầu về dòng vốn đầu tư tổ chức nhờ thị trường tài chính phát triển và cơ sở nhà đầu tư lớn. Việc các quy định liên bang đang dần được thảo luận và hình thành (như khuyến nghị từ Hội đồng Atlantic Council về khung pháp lý crypto) hứa hẹn sẽ củng cố thêm vị thế của Mỹ như một trung tâm tài sản số hấp dẫn.

SINGAPORE

Singapore nổi lên như một trung tâm tài sản số hàng đầu châu Á, nhờ chính sách cởi mở và cách quản lý linh hoạt. Quốc gia này đã ban hành Luật Dịch vụ Thanh toán (Payment Services Act) và thiết lập chế độ cấp phép rõ ràng cho các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ tiền mã hóa, sàn giao dịch, môi

giới và lưu ký tài sản số. Sự minh bạch và nhất quán trong quản lý giúp Singapore thu hút nhiều sàn giao dịch và quỹ crypto quốc tế đặt trụ sở. Bên cạnh đó, Singapore không áp thuế lãi vốn đối với cá nhân từ giao dịch crypto, tạo điều kiện thuận lợi cho nhà đầu tư và nhân sự trong ngành. Nhờ môi trường kinh doanh thân thiện, hạ tầng tài chính hiện đại và thái độ tích cực của chính phủ, Singapore được coi là “thiên đường” cho hoạt động blockchain ở khu vực, sánh vai cùng các trung tâm truyền thống như Thụy Sĩ.

UAE (DUBAI)

Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất, đặc biệt là Dubai, hiện dẫn đầu bảng xếp hạng các quốc gia thân thiện với crypto nhất năm 2025. UAE đã xây dựng cơ chế quản lý riêng cho tài sản số thông qua các cơ quan chuyên trách (như Cơ quan Quản lý Tài sản Ảo Dubai – VARA ở Dubai và cơ quan FSRA ở Abu Dhabi), tạo ra một bộ khung quy định rõ ràng và ổn định cho doanh nghiệp hoạt động. Dubai cũng thành lập các khu kinh tế tự do và khu công nghệ (Dubai Multi Commodities Centre – DMCC Crypto Centre) để thu hút công ty blockchain với ưu đãi như miễn thuế thu nhập cá nhân, thủ tục nhanh gọn. Nhờ vậy, UAE đã thu hút lượng giao dịch và dòng tiền đáng kể chảy qua các trung tâm tài chính của mình, đồng thời nhiều sàn giao dịch lớn toàn cầu cũng tìm đến xin giấy phép hoạt động tại đây. Đến năm 2025, Dubai được kỳ vọng sẽ có trên 700 công ty blockchain hoạt động, khẳng định vị thế “thủ phủ crypto” mới của thế giới.

Bảng 3: Các trung tâm tài chính thân thiện với tài sản số nhất thế giới

Quốc gia	Xếp hạng 2017	Xếp hạng 2025	Thay đổi	Trạng thái 2017	Trạng thái 2025
UAE	Không xếp hạng	1	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Trung tâm tiền mã hóa toàn cầu, cơ quan quản lý tài sản ảo VARA, hơn 30 tỷ USD giao dịch, không thu thuế
Switzerland	3	2	1	Thung lũng Crypto Zug, trụ sở chính của các dự án lớn	Dẫn đầu tại Thung lũng Crypto, khung pháp lý rõ ràng từ FINMA, chính sách thuế ưu đãi
Singapore	10	3	7	Thử nghiệm số hóa đồng đô la Singapore SGD, đồng thời phát triển dự án TenX	Quy định do Cơ quan Tiền tệ Singapore MAS ban hành, không có thuế lợi tức vốn, lĩnh vực FinTech phát triển mạnh
Hong Kong	Không xếp hạng	4	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Được cấp phép hoạt động bởi Cơ quan Quản lý Chứng khoán và Tài chính SFC, không thu thuế lợi tức vốn, tập trung vào các tổ chức
Canada	Không xếp hạng	5	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Triển khai ETF Bitcoin từ sớm, hướng dẫn minh bạch từ Ủy ban Chứng khoán Canada CSA
United States	Không xếp hạng	6	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Các cải cách quy định quan trọng năm 2025, được chính quyền Trump ủng hộ
Cayman Islands	Không xếp hạng	7	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Khung pháp lý Virtual Asset Service Providers VASP, không áp dụng thuế trực tiếp, tập trung các dịch vụ tài chính và đầu tư tại trung tâm tài chính
Bermuda	Không xếp hạng	8	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Khung pháp lý DABA, hướng dẫn từ BMA, ưu đãi thuế
Australia	7	9	-2	Loại bỏ quy định đánh thuế 2 lần, nhóm nghị sĩ Parliamentary	Các quy định do Ủy ban Chứng khoán và Đầu tư Úc ASIC ban hành, khung pháp lý toàn diện, các chương trình thử nghiệm (sandbox) cho phép doanh nghiệp được tiếp cận trong môi trường có kiểm soát
Panama	Không xếp hạng	10	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Không thu thuế lợi tức vốn từ lợi nhuận đầu tư, đang trong giai đoạn phát triển các quy định pháp lý liên quan đến tài sản số
El Salvador	Không xếp hạng	11	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Bitcoin được công nhận là tiền hợp pháp, không áp dụng thuế, "Thành phố Bitcoin" là tên một dự án tại El Salvador hướng tới phát triển kinh tế dựa trên tiền số Bitcoin
Germany	Không xếp hạng	12	Mới	Không có trong bảng xếp hạng	Miễn thuế sau khi nắm giữ tài sản số 1 năm, được Cơ quan quản lý tài chính Đức BaFin giám sát, bảo đảm tuân thủ quy định pháp lý của quốc gia này
Estonia	1	13	-12	Chương trình cư trú điện tử đầu tiên cho phép người nước ngoài đăng ký quyền cư trú kỹ thuật số, qua hệ thống y tế sử dụng công nghệ Blockchain	Đang chuyển đổi sang khung pháp lý MiCA của EU, được giám sát bởi FSA từ năm 2025
Japan	5	14	-9	Bitcoin được công nhận hợp pháp hoặc chính thức, chính phủ áp dụng công nghệ Blockchain vào các dịch vụ công hoặc quản lý hệ thống	Quy định do cơ quan FSA ban hành, chuyển các token vào phạm vi điều chỉnh của luật FIEA, có kế hoạch cải cách thuế
South Korea	8	15	-7	Khối lượng giao dịch lớn, có lộ trình phát triển FinTech	Triển khai VAUPA, được giám sát bởi FSC, venture company recognition
Mauritius	6	16	-10	Hợp tác với ConsenSys cho dự án Ethereum Island - sáng kiến tập trung phát triển hạ tầng và ứng dụng Ethereum tại địa phương	Khung pháp lý dựng lên cơ bản, nhưng ít cạnh tranh hơn các quốc gia khác
Netherlands	9	17	-8	Chính phủ nghiên cứu blockchain từ năm 2013, "Thành phố Bitcoin Arnhem" là dự án phát triển cơ sở hạ tầng và ứng dụng liên quan đến Bitcoin	Chương trình DBC kết thúc vào năm 2024, tuân thủ các quy định trong Khung về thị trường tài sản kỹ thuật số MiCA của Liên minh Châu Âu
Gibraltar	4	18	-14	Khung pháp lý đầu tiên được xây dựng cho Blockchain	Vấn duy trì các khung pháp lý nhưng ít nổi bật hơn so với các quốc gia khác
Russia	2	Bị cấm/ Bị hạn chế	-	Số cái Masterchain, Tổng thống Putin ủng hộ việc sử dụng Ethereum	Tiền mã hóa trong nước bị cấm, chỉ giới hạn cho các nhà đầu tư giàu có

Nguồn: cryptoslate.com, SHS Research

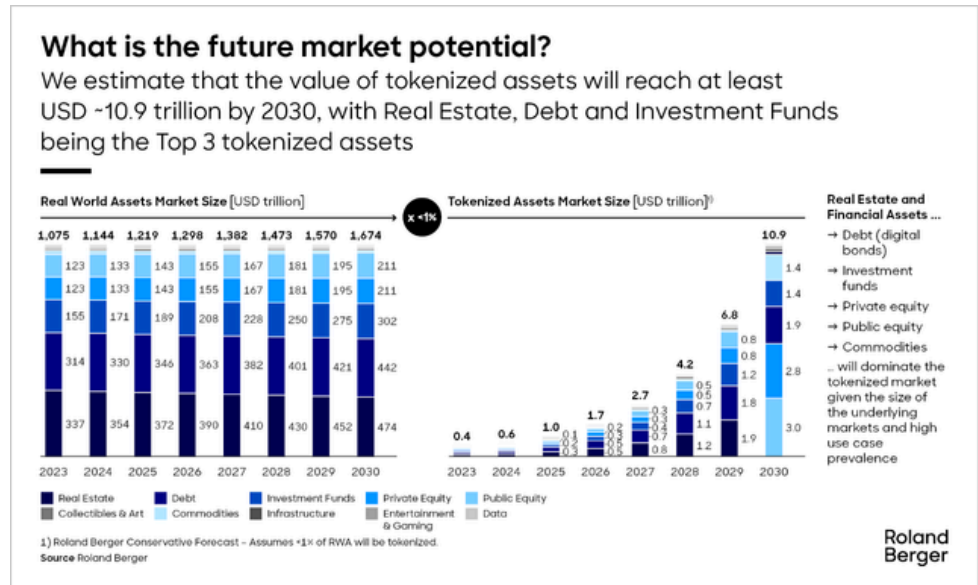
Ngoài ba trung tâm trên, một số quốc gia và vùng lãnh thổ khác cũng đóng vai trò nổi bật trong lĩnh vực tài sản số. Thụy Sĩ (đặc biệt là bang Zug với biệt danh "Crypto Valley") xếp hạng rất cao nhờ hạ tầng pháp lý thân thiện, ngân hàng hỗ trợ dịch vụ crypto và ưu đãi thuế cho nhà đầu tư nắm giữ tài sản số lâu dài. Hồng Kông cũng trỗi dậy mạnh mẽ khi cơ quan quản lý tại đây triển khai khung cấp phép đầy đủ cho sàn giao dịch tài sản ảo và không đánh thuế lãi vốn cá nhân, biến Hồng Kông thành

điểm đến hấp dẫn cho các quỹ token hóa và sản phẩm đầu tư mới. Bên cạnh đó, Canada, Anh, El Salvador và Australia cũng nằm trong nhóm các quốc gia tích cực với crypto – ví dụ Canada đi đầu về phê duyệt các quỹ ETF crypto, El Salvador chấp nhận Bitcoin là tiền tệ hợp pháp, v.v. Mỗi trung tâm có mô hình và lợi thế riêng, nhưng điểm chung là họ đều nhận thấy tiềm năng của tài sản số và chủ động xây dựng môi trường để thu hút nguồn lực trong lĩnh vực mới mẻ này.

XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN VÀ ĐẦU TƯ ĐẾN NĂM 2030

Nhìn về tương lai, thị trường tài sản số toàn cầu dự kiến sẽ tiếp tục mở rộng mạnh mẽ cả về quy mô vốn lẫn mức độ phổ biến. Dưới đây là một số xu hướng chính được các chuyên gia và tổ chức dự báo đến năm 2030:

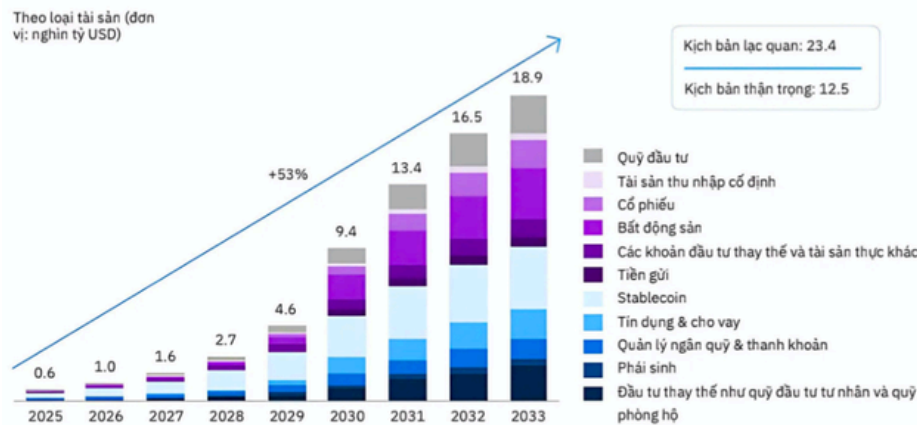
Ảnh 21: Ước tính tăng trưởng của hoạt động tokenized tài sản đến năm 2030

Nguồn: Roland Berger

Ảnh 22: Ước tính tăng trưởng của hoạt động tokenized tài sản đến năm 2033

Ước tính mức tăng trưởng của hoạt động mã hóa tài sản đến năm 2033

Nguồn: Ripple and BCG

Bảng 4: Ước tính Giá trị token đã phát hành trên các blockchain chính

Tài sản mã hóa				
Blockchain	Token	Số lượng	Giá trị thị trường	Thị phần
Ethereum	ETH	342	\$7,533,432,785	51.10%
ZKsync Era	ZK	40	\$2,397,859,723	16.30%
Polygon	POL	265	\$907,353,416	6.20%
Aptos	APT	14	\$726,180,166	4.90%
Stellar	XLM	12	\$515,336,741	3.50%
Solana	SOL	92	\$498,803,807	3.40%
BNB Chain	BNB	3	\$365,076,306	2.50%
Arbitrum	ARB	121	\$328,843,963	2.20%
XRP Ledger	XRP	17	\$305,758,992	2.10%
Algorand	ALGO	1	\$245,560,050	1.70%

- **Dòng vốn tiếp tục tăng trưởng mạnh:** Các báo cáo uy tín dự đoán dòng vốn đổ vào tài sản số sẽ bùng nổ trong thập kỷ này. Đặc biệt, xu hướng **token hóa tài sản thực (RWA)** được coi là không thể đảo ngược. Theo phân tích của Boston Consulting Group (BCG), giá trị thị trường của các tài sản trong thế giới thực được token hóa dự kiến **tăng gấp 15 lần trong 5 năm tới**, từ khoảng 0,6 nghìn tỷ USD năm 2025 lên đến **9,4 nghìn tỷ USD vào năm 2030**, và có thể đạt **18,9 nghìn tỷ USD vào năm 2033** (tương đương hơn 10% GDP toàn cầu). Điều này đồng nghĩa với việc một tỷ lệ đáng kể tài sản (bất động sản, trái phiếu, hàng hóa, v.v.) sẽ được số hóa và giao dịch trên blockchain vào năm 2030. Đây là mức tăng trưởng rất ấn tượng, cho thấy thị trường tài sản số sẽ mở rộng sang nhiều lĩnh vực kinh tế truyền thống.

Ethereum đã trở thành điểm đến được lựa chọn hàng đầu cho các triển khai mã hóa tài sản tài chính (FI tokenization)

Nguồn: rwa.xyz

Bảng 5: Doanh thu mà các blockchain và các sản phẩm phái sinh từ nó đã tạo ra

Exhibit 6 - Four blockchains and their dAppStores have generated \$67bn in revs since the beginning of 2021												
\$mns	Ethereum Revs			Solana Revs			Tron Revs			Avalanche Revs		
Year	Blockchain	dAppStore	Gas Pmts	Blockchain	dAppStore	Gas Pmts	Blockchain	dAppStore	Gas Pmts	Blockchain	dAppStore	Gas Pmts
2025*	\$387	\$4,696	\$161	\$550	\$3,720	\$380	\$2,355	\$1,484	\$2,166	\$4	\$111	\$0
2024	\$2,478	\$7,229	\$1,129	\$753	\$2,286	\$0	\$2,150	\$2,390	\$2,010	\$17	\$183	\$6
2023	\$2,406	\$5,051	\$1,022	\$26	\$88	\$0	\$992	\$1,762	\$588	\$65	\$110	\$11
2022	\$4,299	\$5,390	\$1,608	\$26	\$86	\$0	\$294	\$460	\$0	\$94	\$271	\$17
2021	\$9,911	\$4,416	\$4,210	\$28	\$85	\$0	\$191	\$9	\$0	\$41	\$249	\$14
Total	\$19,482	\$26,782	\$8,129	\$1,383	\$6,265	NA	\$5,982	\$6,105	\$4,763	\$221	\$925	\$48

Total Revs	
Blockchain	\$27,068
dAppStore	\$40,077
Total	\$67,145

- **Các định chế tài chính lớn nhập cuộc:** Đến năm 2030, sự tham gia của những tổ chức tài chính truyền thống vào thị trường tài sản số sẽ trở nên phổ biến. Ngay từ giữa thập kỷ, nhiều “ông lớn” Phố Wall đã bắt đầu các dự án blockchain: chẳng hạn ngân hàng JPMorgan đã vận hành mạng lưới Tokenized Collateral Network để chuyển giao giá trị, với khối lượng giao dịch tích lũy hơn 1.500 tỷ USD và trung bình 2 tỷ USD mỗi ngày trong năm 2025. Các ứng dụng thực tế của định chế tài chính (FI) và doanh nghiệp đang mở rộng nhanh chóng: BlackRock đã triển khai quỹ thị trường tiền tệ (MMF) token hóa trị giá 2,4 tỷ USD, tự động hóa hoàn toàn việc chi trả cổ tức thông qua smart contract. Broadridge

vận hành nền tảng giao dịch repo token hóa với khối lượng thanh toán 4 nghìn tỷ USD mỗi tháng. Bang Wyoming (Mỹ) phát hành stablecoin riêng, giúp rút ngắn thời gian thanh toán cho nhà thầu từ 45 ngày xuống chỉ còn vài giây. Apollo, KKR và Hamilton Lane đã token hóa các quỹ đầu tư của họ, qua đó giảm mức đầu tư tối thiểu từ 5 triệu USD xuống còn 20 – 50 nghìn USD, mở rộng khả năng tiếp cận cho nhà đầu tư. Walmart áp dụng token hóa chuỗi cung ứng, giúp rút ngắn thời gian truy xuất nguồn gốc xoài từ 7 ngày xuống chỉ còn 2,2 giây. LVMH và Prada tích hợp NFT vào hàng xa xỉ, cho phép khách hàng xác thực tính chính hãng của sản phẩm. Sở Giao thông bang California (DMV) đã token hóa 42 triệu giấy tờ đăng ký xe, rút ngắn thời gian cấp phát từ hàng tuần xuống chỉ vài phút.

Bảng 6: Có hơn 290 tỷ usd các tài sản vật lý và các tài sản tài chính, phái sinh đã được Token hóa

Exhibit 20 - Over \$290bn of traditional and alternative assets have been tokenized

Year	Stablecoins		Private Credit		US Treasury		Commods		Inst Alt Funds		Stocks		Global Bonds	
	Onchain (\$mn)	% Change Y/Y	Onchain (\$mn)	% Change Y/Y	Onchain (\$mn)	% Change Y/Y	Onchain (\$mn)	% Change Y/Y	Onchain (\$mn)	% Change Y/Y	Onchain (\$mn)	% Change Y/Y	Onchain (\$mn)	% Change Y/Y
2025*	\$267.721	58%	\$15.527	70%	\$7.324	265%	\$1.809	85%	\$1.011	255%	\$353	6,321%	\$333	558%
2024	\$203.881	59%	\$9.871	48%	\$4.006	429%	\$1.050	22%	\$387	38%	\$285	5,199%	\$111	509%
2023	\$128.366	-10%	\$6.679	64%	\$757	621%	\$858	4%	\$280	20%	\$5	13,563%	\$16	-
2022	\$142.081	-7%	\$4.076	296%	\$105	89,872%	\$824	50%	\$233	-34%	-	-	-	-
2021	\$152.088	462%	\$1.030	5,170%	-	-	\$549	625%	\$350	321%	-	-	-	-

Source: rwa.xyz. *Data as of 8/18.

- **Stablecoin và tiền kỹ thuật số trở nên phổ biến:** Stablecoin – nhờ ưu thế giao dịch nhanh và chi phí thấp được dự báo sẽ đóng vai trò ngày càng lớn trong hệ thống thanh toán toàn cầu. Một khảo sát của EY-Parthenon cho thấy các tổ chức tài chính kỳ vọng 5–10% tổng giá trị thanh toán toàn cầu sẽ được thực hiện qua stablecoin vào năm 2030. Nếu dự báo này thành hiện thực, khối lượng thanh toán bằng stablecoin có thể tương đương 2–4 nghìn tỷ USD mỗi năm vào 2030. Các đồng stablecoin phổ biến (như USDT, USDC) sẽ tiếp tục phát triển, đồng thời nhiều

ngân hàng trung ương dự kiến phát hành tiền kỹ thuật số quốc gia (CBDC). Tính đến năm 2025, đã có hàng chục quốc gia (Singapore, Trung Quốc, châu Âu, v.v.) thí điểm hoặc triển khai CBDC, cho thấy xu hướng kết hợp giữa tài sản số và hệ thống tài chính truyền thống. Đến 2030, sự hiện diện của CBDC cùng stablecoin có thể làm thay đổi bức tranh thanh toán: các giao dịch xuyên biên giới sẽ nhanh hơn, rẻ hơn; người dùng phổ thông có thể sử dụng ví điện tử chứa cả tiền số ngân hàng trung ương lẫn tài sản mã hóa một cách thuận tiện.

Chưa đến 0.1% tổng tài sản có thể đầu tư được chuyển đổi sang dạng token

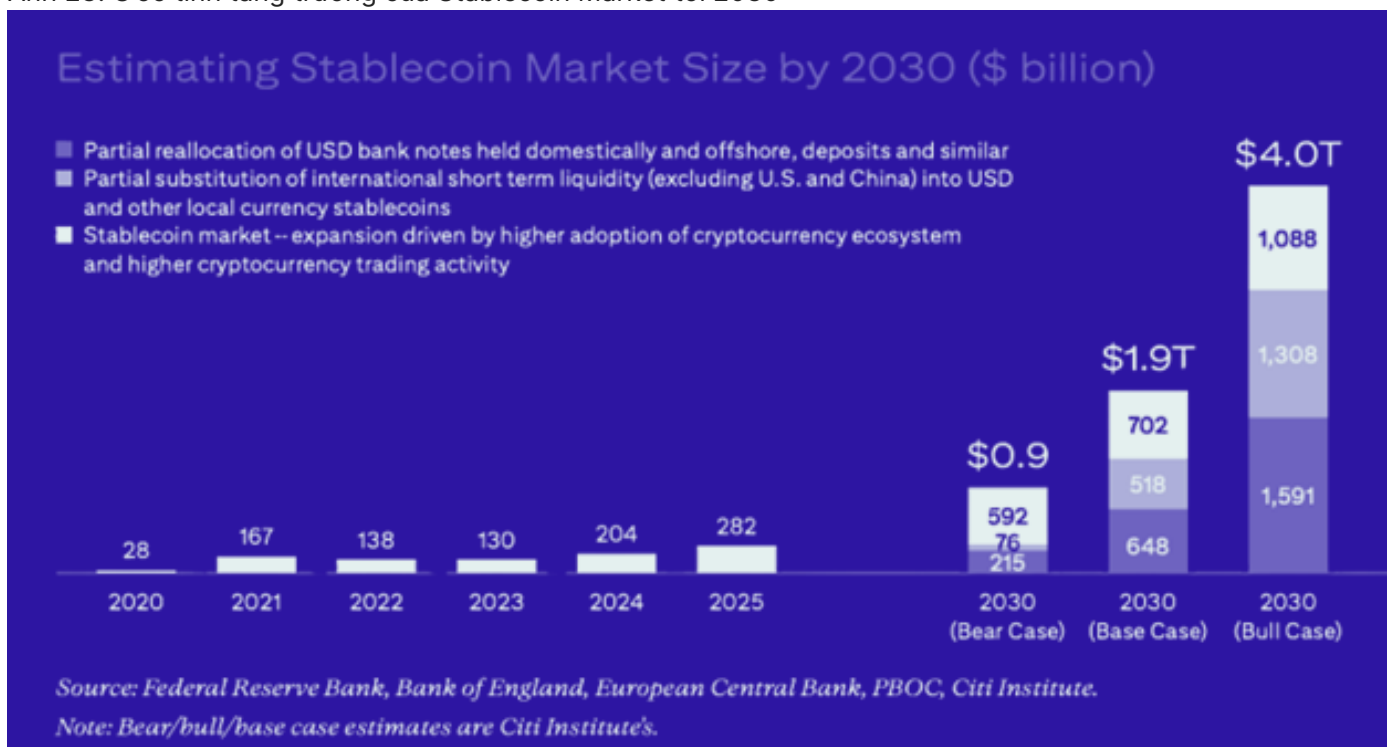
Các lớp tài sản	Giá trị thị trường (nghìn tỷ USD)	Tỉ lệ Token hóa
Cổ phiếu niêm yết	\$115.03	0.0003%
Trái phiếu	\$117.42	0.0063%
Tổng thị trường tài sản công khai (1)	\$232.45	0.0033%
Hạ tầng	\$1.22	-
Nợ tư nhân	\$1.19	0.1383%
Vốn cổ phần tư nhân	\$10.76	
Bất động sản tư nhân	\$1.17	0.0101%
Tổng thị trường tài sản tư nhân (2)	\$14.34	0.1162%
Tổng thị trường (1) + (2)	\$246.79	0.0099%
Tiền tệ	\$18.80	1.3527%
Vàng	\$22.63	0.0078%
Tổng	\$288.22	0.0973%

Nguồn: Ocorian, FRED, World Gold Council, SHS Research

Ước tính quy mô thị trường Stablecoin đến năm 2030 (tỷ USD)

- Sự mở rộng của thị trường stablecoin có thể được thúc đẩy bởi tái phân bổ một phần các tờ USD được nắm giữ ở trong nước và nước ngoài, cùng với tiền gửi và các tài sản tương tự, khi người dùng chuyển một phần tài sản sang dạng tài sản kỹ thuật số.
- Một phần thanh khoản ngắn hạn quốc tế (ngoại trừ Mỹ và Trung Quốc) có thể được thay thế bằng stablecoin gắn với USD và các đồng tiền địa phương khác, khi nhu cầu về tài sản kỹ thuật số có tính ổn định và thanh khoản cao gia tăng
- Thị trường Stablecoin đang mở rộng, được thúc đẩy bởi mức độ chấp nhận ngày càng tăng của hệ sinh thái tiền điện tử và sự gia tăng trong hoạt động giao dịch tài sản kỹ thuật số

Ảnh 23: Ước tính tăng trưởng của Stablecoin Market tới 2030

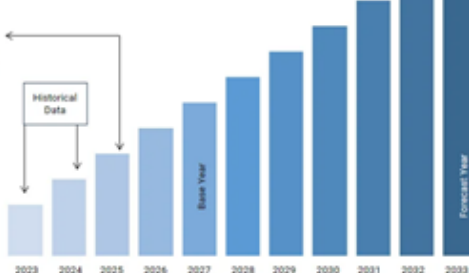
- **Tăng trưởng người dùng và chấp nhận rộng rãi:** Về mặt người dùng, thị trường tài sản số kỳ vọng sẽ đạt **mức độ chấp nhận đại chúng (mass adoption)** vào cuối thập kỷ. Các khảo sát cho thấy niềm tin vào tương lai của crypto đang gia tăng: 60% nhà đầu tư tổ chức toàn cầu cho biết họ sẽ **tăng tỷ trọng đầu tư vào crypto**, và 42% số tổ chức tài chính dự đoán tài sản số sẽ được chấp nhận rộng rãi trong vòng 5 năm tới (tức trước 2030). Số người sở hữu tiền mã hóa có thể lên tới hàng tỷ khi ngày càng nhiều ứng dụng thân thiện ra đời (ví dụ: tích hợp ví crypto trong mạng xã hội, game blockchain, NFT trong giải trí...). Sự cải thiện **về khung pháp lý** ở nhiều nước cũng sẽ giúp công chúng an tâm hơn khi tham gia thị trường này. Nhìn chung, đến năm 2030 tài sản số có thể trở thành một phần quen thuộc của đời sống kinh tế, được sử dụng rộng rãi từ đầu tư, tiết kiệm cho đến thanh toán, chuyển tiền.

Ảnh 25: Thị trường Blockchain toàn cầu

Global Blockchain Market Market Size Overview

45.2%
Global market CAGR,
2025 - 2033

USD
34.19
Billion

USD 675.6
Billion

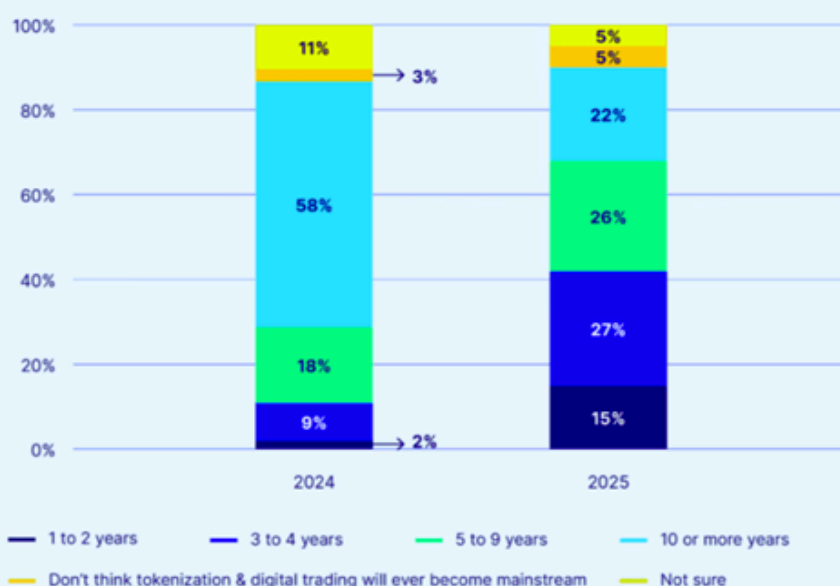
Tóm lại, thị trường tài sản số toàn cầu đang trên đà phát triển bùng nổ và đa dạng hóa. Quy mô thị trường dự kiến mở rộng gấp nhiều lần nhờ token hóa các tài sản truyền thống, sự tham gia của dòng vốn tổ chức và ứng dụng công nghệ blockchain trong mọi ngành. Các trung tâm tài sản số lớn trên thế giới như Dubai, Singapore, Mỹ... sẽ tiếp tục

“

Thị trường tài sản số toàn cầu đang trên đà phát triển bùng nổ và đa dạng hóa.

Ảnh 24: State Street survey shows big jump in confidence in digital asset, tokenization adoption

Figure 1: Pace of digital investment adoption

Source: State Street 2025 digital assets and emerging technology study

Bảng 8: Cơ sở dữ liệu quy định quốc tế

Bảng dưới đây cho thấy tình trạng quy định theo từng hạng mục của tất cả các quốc gia

Quốc Gia	Tình trạng	Thuế	AML/CFT	Bảo vệ người dùng	Cấp phép
Vietnam	Cấm 1 phần	✗	✗	✗	✓
Thailand	Cấm 1 phần	✓	✓	✓	✓
Russia	Cấm 1 phần	✓	✗	✗	✓
Taiwan	Cấm 1 phần	✓	✓	✗	✗
Indonesia	Cấm 1 phần	✓	✓	✗	✓
South Korea	Cấm 1 phần	✓	✓	✓	✓
China	Cấm toàn bộ	✗	✗	✗	✗
Cambodia	Hợp pháp	✗	✗	✗	✓
United States	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓
Singapore	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓
India	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓
Japan	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓
Canada	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓
Philippines	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓
United Kingdom	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓
Germany	Hợp pháp	✓	✓	✗	✓
Australia	Hợp pháp	✓	✓	✓	✓

Một số quốc gia trên thế giới đã thiết lập lập trường và quy định rõ ràng đối với tiền điện tử. Các quốc gia như Hoa Kỳ, Canada, Singapore, Nhật Bản, Hàn Quốc, Vương quốc Anh, Pháp và hầu hết các nước châu Âu công nhận tiền điện tử là tài sản hợp pháp. Ngược lại, các quốc gia như Trung Quốc, Bangladesh và Pakistan áp dụng lệnh cấm chung đối với tiền điện tử.

Nguồn: atlanticcouncil.org

CHƯƠNG 4

Nhà đầu tư ở Việt Nam sẽ làm gì để tham gia vào?

Việt Nam nổi lên như một trong
những quốc gia có tỷ lệ người dân
sở hữu tài sản số cao nhất thế giới.

Trong những năm gần đây, Việt Nam nổi lên như một trong những quốc gia có tỷ lệ người dân sở hữu tài sản số cao nhất thế giới – hơn 20% dân số đã nắm giữ crypto, mức độ phổ cập gấp 3–4 lần trung bình toàn cầu. Điều này cho thấy sức hút của thị trường tài sản số, nhưng cũng đồng nghĩa rằng những người mới tham gia cần chuẩn bị kỹ lưỡng để bước vào sân chơi đầy cơ hội nhưng cũng lắm rủi ro này. Bên cạnh đó chỉ số chấp nhận tiền điện tử của Việt Nam luôn nằm trong nhóm 5 nước cao nhất thế giới nhiều năm qua.

Bảng 9: Chỉ số áp dụng tiền điện tử toàn cầu năm 2025

Quốc gia	Xếp hạng chỉ số tổng thể	Xếp hạng giá trị dịch vụ bán lẻ tập trung nhận được	Xếp hạng giá trị dịch vụ tập trung nhận được	Xếp hạng giá trị DeFi nhận được	Xếp hạng giá trị dịch vụ tập trung của tổ chức nhận được
Ấn Độ	1	1	1	1	1
Hoa Kỳ	2	10	2	2	2
Pakistan	3	2	3	10	3
Việt Nam	4	3	4	6	4
Brazil	5	5	5	5	5
Nigeria	6	7	8	3	8
Indonesia	7	9	7	4	7
Ukraina	8	4	6	8	6
Philippines	9	6	9	13	10
Liên bang Nga	10	8	10	9	11

Nguồn: chainalysis

Ảnh 26: Số lượng người đầu tư Crypto ở Việt Nam

Nguồn: Tiger Research

21,21 Triệu

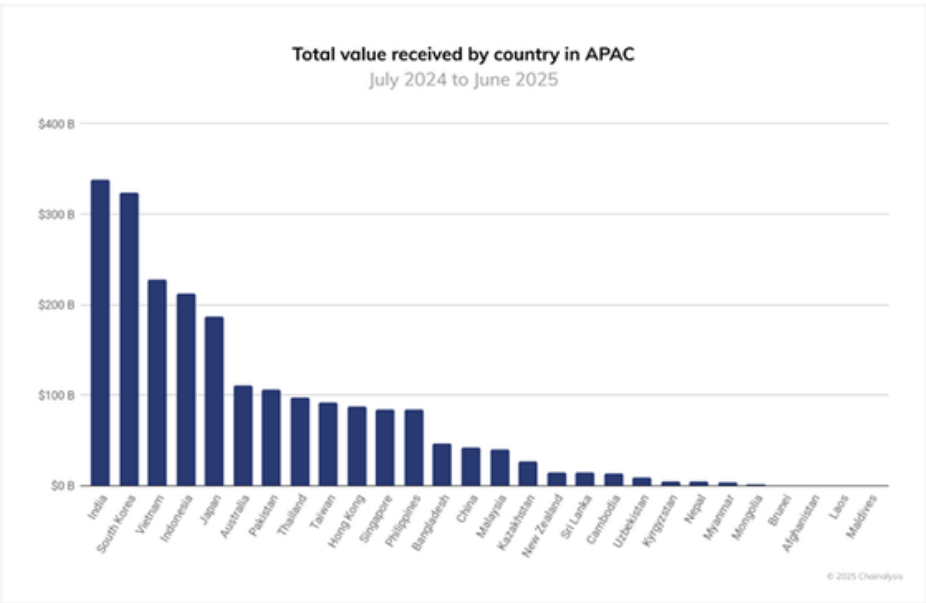
Người Việt Nam sở hữu tiền điện tử (năm 2024)

Bên cạnh đó, **giá trị giao dịch của các nhà đầu tư Việt Nam** trong giai đoạn từ 7/2024 – 6/2025 cũng lên tới hơn 200 tỷ USD đứng thứ 3 ở châu Á sau Ấn Độ và Hàn Quốc. Giá trị giao dịch này tương tự so với thị trường chứng khoán Việt Nam hiện tại dù thị trường hiện tại đang có giá trị giao dịch ở vùng cao nhất lịch sử với giá trị sắp sỉ 44 tỷ USD trong quý 3/2025 vừa qua.

“

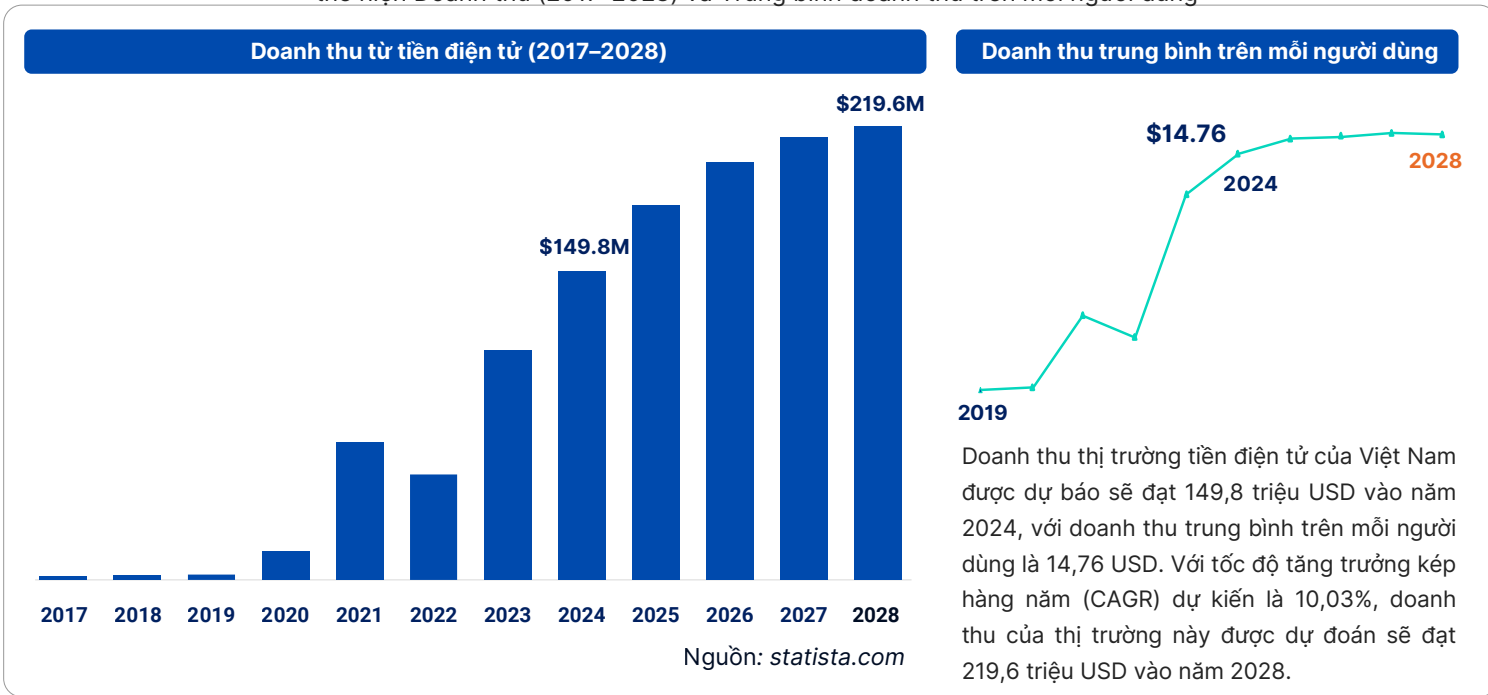
Hơn 20% dân số Việt Nam đã nắm giữ crypto, mức độ phổ cập gấp 3–4 lần trung bình toàn cầu.

Ảnh 27: Giá trị giao dịch trên thị trường Crypto của nhà đầu tư từ Việt Nam

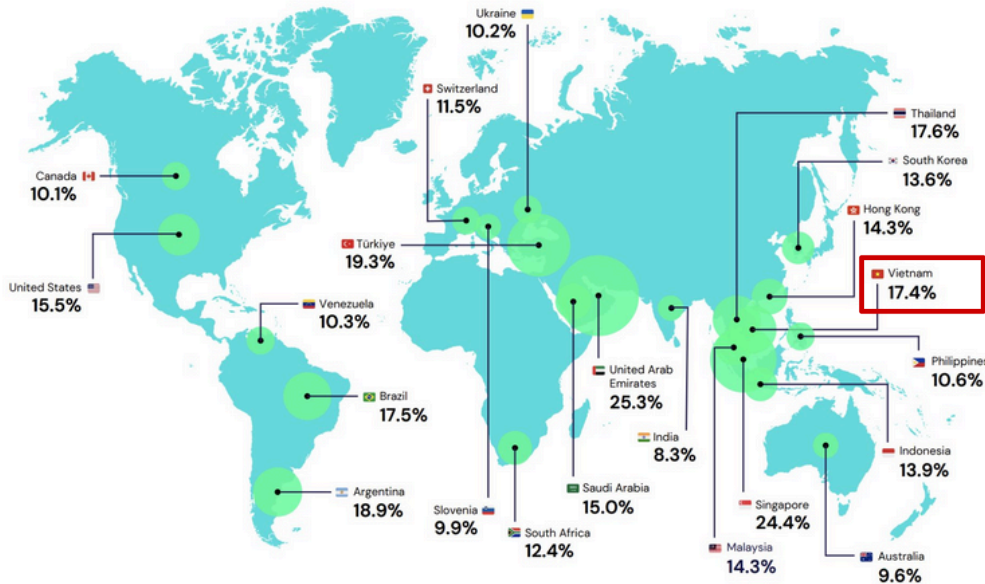

Nguồn: Chainalysis

Ảnh 28: Biểu đồ thống kê thị trường điện tử tại Việt Nam thể hiện Doanh thu (2017-2028) và Trung bình doanh thu trên mỗi người dùng

Tỷ lệ sở hữu tiền điện tử tại Việt Nam là 17,4% vào 2024

Ảnh 29: 10 quốc gia có tỷ lệ sở hữu tiền điện tử cao nhất 2024
Nguồn: newtriplea.wpengine.com

Top 10 quốc gia có tỷ lệ sở hữu tiền điện tử cao nhất năm 2024

	UAE	25.3%
	Singapore	24.4%
	Türkiye	19.3%
	Argentina	18.9%
	Thailand	17.6%
	Brazil	17.5%
	Vietnam	17.4%
	United States	15.5%
	Saudi Arabia	15.0%
	Malaysia	14.3%

Sự gia tăng tiền điện tử của Việt Nam

Việc áp dụng tiền điện tử tại Việt Nam đang tăng tốc, không chỉ về số lượng mà còn về tư duy. Khi các nhà đầu tư trẻ tuổi chuyển hướng từ tài sản truyền thống sang các cơ hội kỹ thuật số, họ được thúc đẩy bởi khả năng tiếp cận, ảnh hưởng cộng đồng và sự tò mò ngày càng tăng về tài chính.

#7

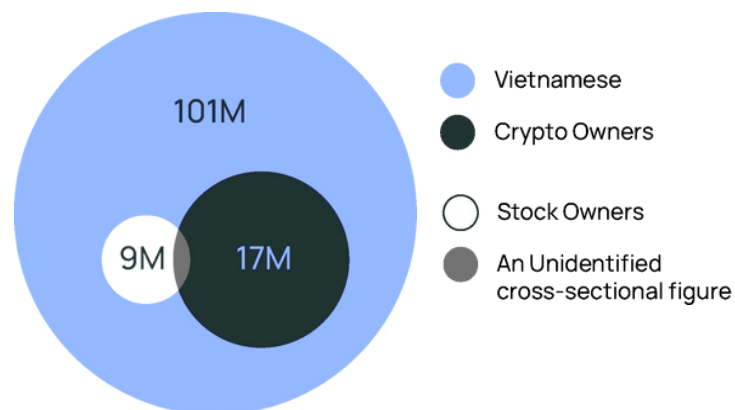
Sở hữu
Crypto trên
toàn cầu

#5

Chấp nhận
Crypto trên
toàn cầu

Nguồn: Triple-A & Chainalysis 2024

Thống kê sở hữu Crypto & Cổ phiếu của người Việt Nam

Nguồn: VSDC & Chainalysis

Chỉ số chấp nhận tiền điện tử toàn cầu năm 2025 - Top 10

- Việt Nam hiện xếp thứ tư trong bảng xếp hạng Chỉ số chấp nhận toàn cầu tiền điện tử năm 2025 của Chainalysis. Ba vị trí đầu tiên lần lượt thuộc về các nước Ấn Độ, Mỹ, Pakistan...

Bảng 10: Xếp hạng 10 quốc gia dẫn đầu về Chỉ số chấp nhận toàn cầu tiền điện tử năm 2025

Quốc gia	Xếp hạng tổng thể	Giá trị dịch vụ tập trung bán lẻ nhận được (xếp hạng)	Giá trị dịch vụ tập trung nhận được (xếp hạng)	Giá trị DeFi nhận được (xếp hạng)	Giá trị dịch vụ tập trung tổ chức nhận được (xếp hạng)	Xếp hạng giá trị DeFi bán lẻ nhận được
Ấn Độ	1	1	1	1	1	2
Hoa Kỳ	2	10	2	2	2	3
Pakistan	3	2	3	10	3	1
Việt Nam	4	3	4	6	4	4
Brazil	5	5	5	5	5	5
Nigeria	6	7	8	3	8	6
Indonesia	7	9	7	4	7	7
Ukraine	8	4	6	8	6	9
Philippines	9	6	9	13	10	13
Liên bang Nga	10	8	10	9	11	14

Nguồn: Chainalysis

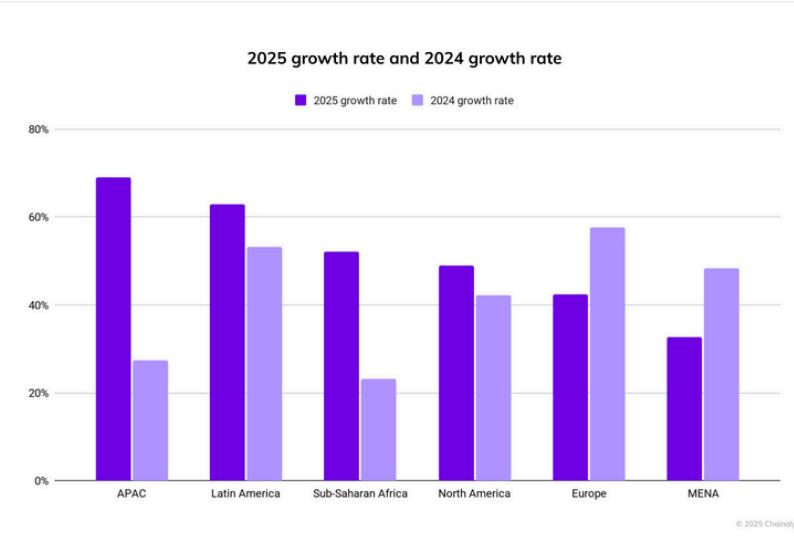
Chỉ số chấp nhận tiền điện tử của Chainalysis xếp hạng 151 quốc gia dựa trên các tiêu chí sau:

- Khối lượng giao dịch:** Tổng giá trị giao dịch tiền điện tử trên chuỗi.
- Lưu lượng truy cập web:** Tần suất người dùng truy cập các nền tảng tiền điện tử.
- Quy mô dân số tham gia:** Tỷ lệ người dân tham gia vào các hoạt động liên quan đến tiền điện tử.
- Sức mua của người dùng:** Khả năng chi tiêu của người dùng đối với các dịch vụ tiền điện tử.

Kết quả nổi bật từ báo cáo năm 2025:

- Theo đánh giá từ Chainalysis, khu vực Châu Á – Thái Bình Dương hiện đang khẳng định vị thế là trung tâm toàn cầu của tiền điện tử, với Ấn Độ, Pakistan và Việt Nam dẫn đầu nhờ quy mô dân số lớn, sử dụng mạnh mẽ cả dịch vụ tập trung lẫn phi tập trung.
- Trong khi đó, Bắc Mỹ giữ vị trí thứ hai, chủ yếu nhờ động lực từ hành lang pháp lý thuận lợi - hợp pháp hóa và thúc đẩy tiền điện tử tham gia mạnh mẽ hơn vào hệ thống tài chính truyền thống.

Ảnh 30: Mức độ tăng trưởng về giao dịch tiền điện tử tại một số khu vực qua 2 năm 2024 và 2025

Nguồn: Chainalysis

Trong vòng 2 năm gần đây, chu kỳ này chứng kiến sự tăng trưởng nhanh hơn gần như ở mọi khu vực:

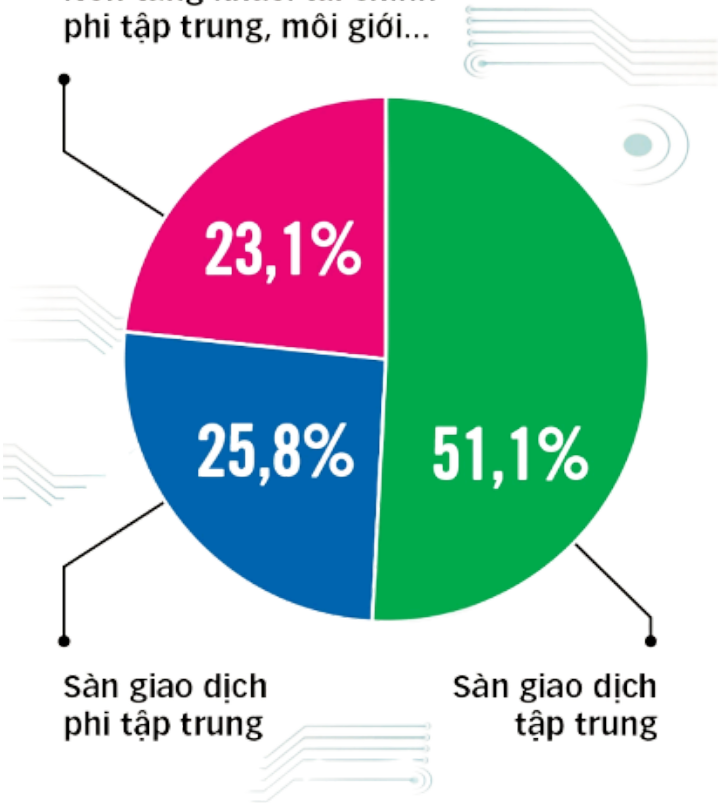
- Tại APAC: vào **2024** chỉ tăng **27%** rơi vào khoảng **1,4 nghìn tỷ USD**, nhưng con số này ở **2025** đã hơn gấp đôi, đạt **69%** tương ứng với **2,36 nghìn tỷ USD**.
- Tương tự với Mỹ La tinh, tăng từ **~53% đến 63%**, củng cố vị thế của khu vực này như một trong những trung tâm tăng trưởng nhanh nhất của tiền điện tử
- Về Bắc Mỹ và châu Âu, hai thị trường này lần lượt ghi nhận hơn **2,2 nghìn tỷ USD** và **2,6 nghìn tỷ USD** giao dịch tiền điện tử. Sức tăng giao dịch của châu Âu là **42%** – thấp hơn các khu vực khác nhưng vẫn khá mạnh mẽ, do phản ánh sự bền vững của hoạt động thể chế và sự mở rộng người dùng.
- Trong khi đó, MENA chỉ tăng 33%, cho thấy tốc độ **chậm** hơn so với các thị trường mới nổi, dù cho tổng giá trị giao dịch vẫn vượt nửa nghìn tỷ USD
- Khu vực Châu Phi Hạ Sahara cũng ghi nhận tăng trưởng nhanh, cho thấy sự mở rộng khắp toàn cầu.

TỶ LỆ ÁP DỤNG TIỀN ĐIỆN TỬ TẠI VIỆT NAM

- **Tỷ lệ thâm nhập:** Việt Nam đứng thứ 7 về tỷ lệ áp dụng tiền điện tử toàn cầu, với tỷ lệ thâm nhập người dùng là 20,69% vào năm 2025. Dự kiến số lượng người dùng sẽ đạt 21,71 triệu vào năm 2026, thể hiện tỷ lệ thâm nhập là 21,25%.
- **Doanh thu:** Năm 2025, thị trường doanh thu dự kiến đạt 1,9 tỷ đô la Mỹ, với doanh thu trung bình trên mỗi người dùng ước tính đạt 92,5 đô la Mỹ. Thị trường doanh thu hiện tại đang tăng trưởng với tốc độ 25,47% và dự kiến đạt 2,4 tỷ đô la Mỹ vào năm 2026.

NGƯỜI VIỆT NAM GIAO DỊCH TIỀN MÃ HÓA QUA SÀN NÀO?

Nền tảng khác: tài chính phi tập trung, môi giới...

TỔNG GIÁ TRỊ TÀI SẢN MÃ HÓA NGƯỜI VIỆT NAM NẪM GIỮ QUA CÁC NĂM

Đơn vị tính: tỉ USD

THỰC TIỄN THỰC HIỆN CÁC GIAO DỊCH VỀ TÀI SẢN SỐ Ở VIỆT NAM

- Trong những năm qua, kinh tế số Việt Nam đã phát triển nhanh cả về nền tảng hạ tầng và thị trường kinh doanh được đánh giá là một trong những thị trường tiềm năng phát triển doanh nghiệp công nghệ số.
- Theo Hiệp hội Blockchain, Việt Nam hiện đứng thứ 2 thế giới về tỷ lệ người sở hữu tài sản số, với khoảng 20 triệu người sở hữu và mỗi năm, có khoảng 120 tỷ USD tiền mã hóa được chuyển vào Việt Nam.
- Trong giai đoạn 2023 - 2024, Việt Nam đón nhận hơn 105 tỷ USD dòng vốn từ thị trường blockchain với lợi nhuận thu về gần 1,2 tỷ USD vào năm 2023.
- Theo Triple-A (cổng thanh toán tiền mã hóa được cấp phép bởi cơ quan tiền tệ Singapore), năm 2024, Việt Nam có hơn 17 triệu người sở hữu tài sản mã hóa, xếp hạng 07 trên toàn cầu, trong đó có hơn 85% người hành nghề tự do sở hữu tài sản mã hóa nằm trong nhóm 1 toàn cầu và 34% người hành nghề tự do chấp nhận thanh toán bằng tiền mã hóa.
- Theo Bộ Thông tin và Truyền thông (nay là Bộ Khoa học và Công nghệ), năm 2024, tổng doanh thu công nghiệp công nghệ số của Việt Nam ước đạt 152 tỷ USD, tăng 35,7% so với năm 2019; giá trị Việt Nam trong tổng doanh thu công nghiệp công nghệ số đạt 31,8%, tăng từ 21,35% vào năm 2019; tổng số nhân lực đạt 1,67 triệu người, tăng 67% so với năm 2019; toàn ngành có 54.500 doanh nghiệp đang hoạt động¹

Ảnh 31: Mô tả tỷ lệ phân bố người dùng qua các nền tảng giao dịch

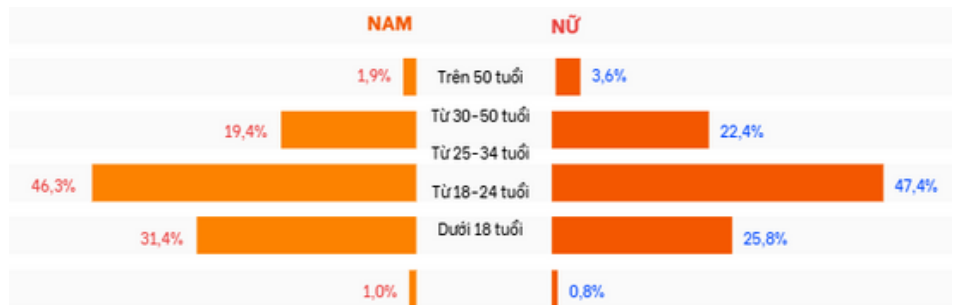
Việt Nam hiện đứng thứ 2 thế giới về tỷ lệ người sở hữu tài sản số

Nguồn: Chainalysis

Chân dung người dùng tiền điện tử Việt Nam

Nhóm nhà đầu tư trẻ dưới 35 tuổi tiếp tục lực lượng chủ đạo tham gia vào crypto, với hơn 3/4 số người được khảo sát.

Ngành crypto vẫn là nơi Nam giới chiếm đa số với tỷ lệ tham gia Nam:Nữ là 4:1. Tỷ lệ này ở Việt Nam đang cao hơn mặt bằng chung châu Á (3:1)

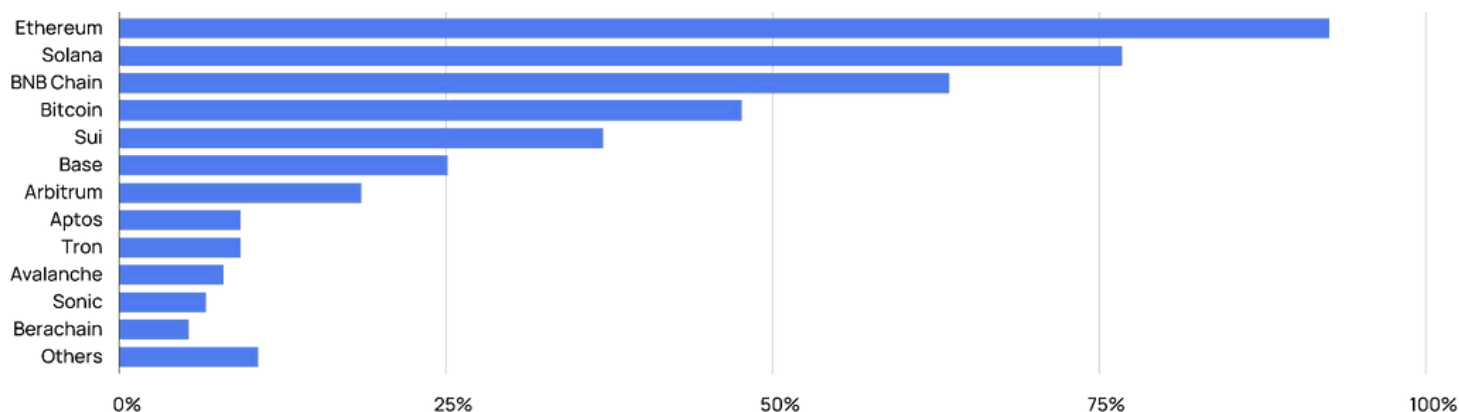
Ảnh 32: Phân loại người dùng crypto theo độ tuổi và giới tính tại Việt Nam

Với hơn 17 triệu người sở hữu tiền mã hóa, gần gấp đôi nhà đầu tư chứng khoán, Việt Nam đang chứng kiến sự bùng nổ chưa từng có trong lĩnh vực tài sản kỹ thuật số.

- Khoảng 50% dân số Việt Nam thuộc nhóm chấp nhận rủi ro tài chính, theo báo cáo của IVY. Điều này tạo điều kiện thuận lợi để các mô hình đầu tư dựa trên blockchain như tài chính phi tập trung (DeFi), tài sản số (NFT) và trò chơi ứng dụng blockchain (GameFi) phát triển nhanh chóng.

Hệ sinh thái nào đang dẫn đầu xu hướng tại Việt Nam?

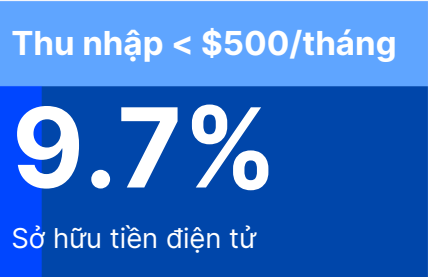
Phần lớn sự quan tâm tập trung vào Ethereum, Solana và BNB Chain.

Ảnh 33: Xu hướng đầu tư vào sản phẩm crypto nào tại Việt Nam?
Nguồn: Khảo sát nhà đầu tư tài sản mã hóa Việt Nam 2025

- Chân dung nhà đầu tư tiền mã hóa tại Việt Nam cho thấy đặc điểm rõ rệt về nhân khẩu học: đa phần là nam giới trong độ tuổi từ 18 đến 24, có xu hướng tiếp cận sớm với công nghệ và đầu tư theo hướng dài hạn.
- Khoảng 60% người được khảo sát tự nhận là “holder” – tức người giữ tài sản lâu dài thay vì giao dịch ngắn hạn. Các lĩnh vực được nhà đầu tư ưu tiên hiện nay gồm các dự án hạ tầng blockchain, trí tuệ nhân tạo (AI), DeFi và các dòng tiền mang tính trào lưu như Memecoin.
- Tuy vậy, hiệu quả đầu tư lại có sự phân hóa rõ rệt theo thu nhập. Gần một nửa số nhà đầu tư có thu nhập dưới 500 USD/tháng thường gặp thua lỗ, trong khi những người có thu nhập từ 500 đến 2.000 USD hoặc cao hơn có xu hướng đạt kết quả tích cực hơn.

Tỷ lệ vốn tiền điện tử theo mức thu nhập và giới tính

84% 48.8%

18-24 tuổi

83% 52.2%

18-24 tuổi

87% 42.1%

18-24 tuổi

- Mức thu nhập được tính dựa trên mức thu nhập trung bình tại Việt Nam, phù hợp với số liệu thống kê tiền lương quốc gia.

Thị hiếu chung

75% nhà đầu tư Việt **lạc quan** về thị trường crypto trong thời gian tới, với chỉ 8% bi quan, trong khi số còn lại giữ thái độ trung lập.

Như vậy tỷ lệ lạc quan đã tăng hơn 10% so với cuộc khảo sát năm ngoái.

80% đã có lời từ token **Layer 1**, và top 3 hệ sinh thái được ưa chuộng nhất cũng là các Layer 1

Chỉ 48% nhà giao dịch futures có lời, dù đây là công cụ giao dịch thịnh hành nhất

Nguồn: BingX 2024

HỢP PHÁP HÓA TÀI SẢN SỐ: CHUYỂN HÓA NỀN KINH TẾ NGẦM VÀ MINH BẠCH HÓA GIAO DỊCH

- Hiện nay, Việt Nam thu hút trung bình 25 - 30 tỷ USD FDI mỗi năm, nhưng dòng vốn hơn 100 tỷ USD (Theo báo cáo của Chainalysis) chảy vào thông qua giao dịch tài sản số không chính thức đang tạo ra một nền kinh tế ngầm khổng lồ.
- Riêng năm 2024, tổng giá trị giao dịch tài sản số tại Việt Nam dự kiến đạt hơn 1.000 tỷ USD, bao gồm các hoạt động từ mua bán, giao dịch tiền ổn định (stablecoin) đến giao dịch phái sinh. Riêng tháng 11/2024, tổng khối lượng giao dịch tài sản số ước đạt 70 tỷ USD (Followin.io), khẳng định tốc độ phát triển chóng mặt của thị trường.
- Việt Nam có cơ hội lớn để tận dụng nguồn thu từ giao dịch tài sản số. Nếu áp dụng mức thuế thu nhập cá nhân (TNCN) 0,1% như giao dịch chứng khoán, hơn 800 triệu USD tiền thuế có thể được thu về mỗi năm. Bên cạnh đó, các nền tảng giao dịch thường áp dụng mức phí từ 0,01% - 0,8% mỗi giao dịch. Điều này không chỉ mang lại lợi ích kinh tế mà còn tạo điều kiện để giám sát và điều tiết thị trường, bảo vệ nhà đầu tư trước các rủi ro.

NHẬN DIỆN THỰC TRẠNG TÀI SẢN SỐ TẠI VIỆT NAM

- Thị trường tài sản số tại Việt Nam đang bùng nổ, khẳng định vị thế là một trong những điểm nóng hấp dẫn nhất trên bản đồ toàn cầu, thu hút sự chú ý mạnh mẽ từ cả giới đầu tư và cộng đồng công nghệ. Dù chưa có khung pháp lý chính thức để điều chỉnh hoạt động của các tổ chức cung cấp dịch vụ giao dịch tài sản số (VASPs), người Việt vẫn sẵn sàng dấn thân sâu vào thị trường thông qua các nền tảng quốc tế hàng đầu như: Coinbase, Binance, Remitano, hay các giao thức phi tập trung (DeFi) như SushiSwap, DYDX, Uniswap, Dodo. Điều này không chỉ minh chứng cho sức hút mãnh liệt mà còn khẳng định nhu cầu khổng lồ và tiềm năng phát triển vượt trội của lĩnh vực này tại Việt Nam.

HIỆN NAY, GIAO DỊCH TÀI SẢN SỐ TẠI VIỆT NAM CHỦ YẾU TẬP TRUNG VÀO HAI HÌNH THỨC:

- Mua/bán bằng tiền pháp định: Hình thức phổ biến nhất, cho phép người dùng dễ dàng chuyển đổi VNĐ sang tài sản số, giúp mở rộng sự tham gia của nhiều đối tượng.
- Trao đổi giữa các tài sản số: Diễn ra chủ yếu trên các sàn quốc tế hoặc nền tảng phi tập trung (DeFi), giúp nhà đầu tư tối ưu danh mục và nâng cao hiệu quả đầu tư.

THEO BÁO CÁO CHAINALYSIS NĂM 2024, VIỆT NAM:

- Xếp thứ 5 thế giới về mức độ quan tâm đến tài sản số,
- Thứ 3 toàn cầu về sử dụng các sàn giao dịch quốc tế,
- Và thứ 6 về khối lượng giao dịch trên nền tảng phi tập trung.
- Với hơn 17 triệu người sở hữu tài sản số và tổng giá trị thị trường vượt 100 tỷ USD, Việt Nam đang khẳng định vị thế là một trong những trung tâm năng động của thị trường tài sản số toàn cầu.

TUY NHIÊN, HÀNH LANG PHÁP LÝ CHO TÀI SẢN SỐ VẪN CHƯA HOÀN THIỆN

- Pháp luật chưa công nhận tài sản số là tiền tệ hoặc phương tiện thanh toán,
- Nhưng không cấm sở hữu và giao dịch.

Trước tiềm năng lớn của công nghệ Blockchain - nền tảng của tài sản số, Chính phủ Việt Nam đã phê duyệt Chiến lược phát triển công nghệ Blockchain đến năm 2030, thể hiện định hướng rõ ràng trong việc khai thác và thúc đẩy ứng dụng công nghệ này.

THÁCH THỨC VÀ CƠ HỘI CỦA TIỀN ĐIỆN TỬ VIỆT NAM

THÁCH THỨC

- Khung pháp lý vẫn đang trong giai đoạn dự thảo, cần được hoàn thiện và triển khai.
- Một khuôn khổ quá cứng nhắc có thể kìm hãm Việt Nam và làm mất đi các cơ hội thị trường.
- Luật Công nghệ Số mới (có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2026) yêu cầu các sàn giao dịch phải có giấy phép, vốn tối thiểu và văn phòng đại diện tại địa phương.

CƠ HỘI

- Một khuôn khổ pháp lý rõ ràng có thể bảo vệ các nhà đầu tư, thu hút vốn và thúc đẩy ngành.
- Việt Nam nằm trong số những quốc gia hàng đầu về áp dụng tiền điện tử - nền tảng vững chắc cho sự tăng trưởng của thị trường.
- Việt Nam có vị thế tốt để dẫn đầu việc áp dụng blockchain ở Đông Nam Á.

“

Việt Nam đang tích cực chuyển đổi từ chính sách tài sản số mang tính quan sát. Chính phủ dự kiến triển khai cơ chế thử nghiệm tài sản số vào cuối 2025, đồng thời xây dựng khuôn khổ pháp lý có hệ thống. Cùng với đó, các công ty chủ động tham gia trước khi khuôn khổ pháp lý được thiết lập có thể đảm bảo vị trí dẫn đầu trên thị trường tiền điện tử được thể chế hóa của Việt Nam.

Để chuẩn bị chính thức cho thị trường giao dịch tài sản mã hóa hoạt động ở nội địa, nhà đầu tư cần chuẩn bị kiến thức và kỹ năng cơ bản. Bước đầu tiên và quan trọng nhất là **trang bị kiến thức nền tảng** về tài sản số. Trước khi đầu tư vào bất kỳ loại tiền mã hóa nào, nhà đầu tư cần dành thời gian nghiên cứu cẩn thận. Hãy bắt đầu từ những khái niệm cơ bản về blockchain, về cách vận hành của Bitcoin, Ethereum – hai đồng tiền mã hóa lớn và phổ biến nhất cũng như các đồng coin lớn khác. Mỗi loại tài sản số ra đời với mục đích và công nghệ khác nhau, do đó việc hiểu rõ **giá trị nội tại** và tiềm năng phát triển của chúng là rất cần thiết trước khi bỏ vốn. Song song với đó, hãy chủ động **đọc tài liệu, theo dõi tin tức, học hỏi kinh nghiệm** từ những người đi trước. Thị trường crypto biến động nhanh và không ngừng xuất hiện xu hướng mới, nên đầu tư tài sản số thực chất là một quá trình **học hỏi liên tục** chứ không đơn thuần chỉ là mua và bán theo cảm tính. Việc trang bị kiến thức vững chắc sẽ giúp nhà đầu tư không chuyên tránh được bẫy lừa đảo, nhận diện cơ hội thực sự và đưa ra quyết định tỉnh táo.

Đảm bảo an toàn và bảo mật tài sản. Cùng với kiến thức, kỹ năng **bảo mật** là hành trang không thể thiếu. Thế giới tiền mã hóa tiềm ẩn nhiều rủi ro về an ninh mạng, nên nhà đầu tư cần đặc biệt chú trọng việc **bảo vệ tài khoản và ví điện tử** của mình. Trước hết, hãy lựa chọn những nền tảng được cấp phép chính thức ở Việt Nam trong khuôn khổ sandbox thử nghiệm sắp tới. Khi mở tài khoản trên sàn giao dịch, cần **kích hoạt bảo mật hai lớp (2FA)** cho tài khoản, đặt mật khẩu mạnh và tuyệt đối **giữ kín khóa riêng tư** (private key) của ví điện tử – không chia sẻ cho bất kỳ ai. Nhà đầu tư có thể cân nhắc sử dụng các loại **ví lạnh** (ví cứng ngoại tuyến) hoặc lưu trữ khóa ví ra giấy, sổ tay, thay vì giữ trên các thiết bị kết nối Internet. Những biện pháp này giúp giảm thiểu nguy cơ bị hack hay đánh cắp tài sản số. Bên cạnh đó, hãy **thận trọng với các website, ứng dụng giả mạo** (phishing) luôn kiểm tra kỹ đường link và chỉ tải ứng dụng ví, ứng dụng giao dịch từ nguồn chính thức. Song song, **lựa chọn sàn giao dịch uy tín** cũng là một bước chuẩn bị quan trọng. Hiện nay có nhiều sàn quốc tế phổ biến như Binance, Coinbase, Kraken, v.v., tuy nhiên nhà đầu tư nên ưu tiên các sàn được đánh giá cao về bảo mật, có **dịch vụ khách hàng tốt** và nếu có thể, có hỗ trợ pháp lý

tại Việt Nam. Kiểm tra kỹ **phí giao dịch** và giao diện sử dụng của sàn: một sàn minh bạch về phí và dễ sử dụng sẽ giúp người mới yên tâm và thuận lợi hơn trong thao tác mua bán. Chuẩn bị tốt về bảo mật giống như việc cài dây an toàn trước khi lái xe nó bảo vệ bạn khỏi những rủi ro khó lường trên hành trình đầu tư.

Quản lý vốn thông minh và tuân thủ pháp luật.

Trước khi rót tiền vào thị trường crypto, mỗi nhà đầu tư nên **xác định rõ số vốn sẵn sàng đầu tư** đây phải là số tiền nhàn rỗi, chấp nhận được rủi ro, thay vì là tiền vay mượn hoặc tiền để dành cho các nhu cầu thiết yếu. Một nguyên tắc sống còn là **“chỉ đầu tư số tiền mà bạn có thể chấp nhận mất”**. Tiếp đó, hãy học cách **phân bổ vốn hợp lý và đa dạng hóa danh mục** ngay từ đầu. Cũng giống như trong chứng khoán hay các kênh đầu tư truyền thống, việc “bỏ trứng vào nhiều giỏ” sẽ giúp giảm thiểu rủi ro khi một tài sản biến động ngoài dự đoán. Chẳng hạn, bạn có thể phân chia vốn thành nhiều phần: một phần lớn (~50%) dành cho những tài sản số **ổn định hơn và đã được kiểm chứng** về tiềm năng dài hạn như Bitcoin hay Ethereum, phần còn lại phân bổ vào các đồng altcoin tiềm năng cao nhưng rủi ro cũng cao hơn. Cách phân bổ này đảm bảo nếu một khoản đầu tư gặp biến động xấu, bạn không **mất trắng toàn bộ** danh mục. Song song với quản lý vốn, nhà đầu tư mới cần tìm hiểu và tuân thủ các **quy định pháp lý và nghĩa vụ thuế** liên quan. Tính đến nay, khung pháp lý về tài sản số tại Việt Nam đang dần hình thành. Nhà nước đã bước đầu thừa nhận tài sản số là một dạng tài sản, và đang xây dựng cơ chế quản lý, trong đó có chính sách thuế. Ví dụ, Bộ Tài chính từng đề xuất áp thuế suất 0,1% trên giá trị mỗi lần chuyển nhượng tài sản số (tương tự như thuế giao dịch chứng khoán) trên các sàn giao dịch minh bạch, có quản lý. Điều này có nghĩa là trong tương lai gần, mọi giao dịch mua bán crypto có thể sẽ phải kê khai và chịu thuế như các hoạt động đầu tư tài chính khác. Do đó, **ngay từ bây giờ**, nhà đầu tư nên hình thành thói quen lưu trữ lại lịch sử giao dịch, hóa đơn mua bán tài sản số để sẵn sàng cho việc báo cáo thuế khi cần. Việc chủ động tuân thủ pháp luật không chỉ giúp bạn **tránh rủi ro pháp lý** (như phạt hành chính hay hình sự), mà còn góp phần xây dựng một môi trường đầu tư tài sản số minh bạch, bền vững hơn tại Việt Nam.

Những hướng đầu tư phù hợp cho giai đoạn đầu.

Sau khi đã trang bị kiến thức, bảo mật và vốn liếng sẵn sàng, câu hỏi tiếp theo là: Nên đầu tư vào đâu trong thế giới tài sản số rộng lớn? Đối với giai đoạn khởi đầu, **chiến lược đơn giản, an toàn và mang tính trải nghiệm** nên được ưu tiên. Dưới đây là một số hướng đi phù hợp cho nhà đầu tư cá nhân mới tham gia:

Sử dụng stablecoin để chuyển tiền và nhận thu nhập:

Stablecoin là các đồng tiền mã hóa được neo giá vào các tài sản ổn định (như USD, EUR hoặc thậm chí VND) nên gần như **không biến động** về giá. Với người mới, stablecoin là công cụ hữu ích để làm quen với tài sản số mà không lo về biến động giá. Cụ thể, bạn có thể dùng stablecoin (như USDT, USDC) để chuyển tiền xuyên biên giới nhanh chóng với chi phí thấp. Thực tế cho thấy các giao dịch qua stablecoin diễn ra gần như tức thì và **phí chuyển tiền gần bằng 0**, rất phù hợp cho việc gửi/nhận tiền quốc tế thay thế cho kênh ngân hàng truyền thống vốn đắt đỏ và chậm chạp.

Nắm giữ các đồng coin lớn (BTC, ETH) như khoản đầu tư dài hạn:

Song song với việc dùng stablecoin cho giao dịch, một hướng đi cổ điển nhưng hiệu quả cho người mới là chiến lược **“mua và nắm giữ dài hạn”** đối với những đồng tiền mã hóa hàng đầu. Bitcoin (BTC) và Ethereum (ETH) được ví như **“vàng kỹ thuật số”** và **“nền tảng hợp đồng thông minh”** của thế giới crypto chúng có lịch sử hơn một thập kỷ, được chấp nhận rộng rãi và có tính thanh khoản cao. Đầu tư dài hạn vào BTC hoặc ETH nghĩa là bạn mua dần những đồng coin này và **giữ chúng trong nhiều năm**, bất chấp các biến động giá ngắn hạn lên xuống thất thường. Chiến lược này (thường được giới đầu tư gọi vui là HODL – viết sai chính tả của “hold”) giúp bạn **tránh bị dao động bởi tâm lý thị trường** trong ngắn hạn, thay vào đó tập trung vào xu hướng tăng trưởng dài hạn của tài sản. Thực tế, những người mới tham gia thường dễ bị cuốn theo các **trào lưu lướt sóng, đầu cơ altcoin** rủi ro, nhưng phần lớn các chuyên gia đều khuyên rằng **đa số danh mục của người mới nên nằm ở các tài sản lớn, ổn định**. Nắm giữ BTC và ETH không hứa hẹn lợi nhuận “x10 lần trong một

đêm”, nhưng lịch sử cho thấy nếu kiên nhẫn, nhà đầu tư có thể hưởng lợi từ đà tăng trưởng chung của cả thị trường crypto trong dài hạn. Hãy coi việc tích lũy BTC/ETH giống như tích lũy vàng hay giữ một cổ phiếu blue-chip, hay bất động sản, hay vàng vật chất: giá có thể lên xuống từng ngày, nhưng về lâu dài phản ánh niềm tin vào sự phát triển của công nghệ blockchain và tài chính phi tập trung.

Tham gia các sản phẩm token hóa khi có cơ hội:

Một điểm thú vị của cuộc cách mạng tài sản số là khả năng **“token hóa”** các tài sản trong thế giới thực tức là chuyển chúng thành các token trên blockchain để dễ dàng giao dịch, chia nhỏ sở hữu. Với nhà đầu tư Việt Nam, trong tương lai gần sẽ xuất hiện **các sản phẩm token hóa** mới mẻ mà trước đây cá nhân nhỏ lẻ khó có cơ hội tham gia. Chẳng hạn, bất động sản có thể được **mã hóa thành các token** tương tự như chứng chỉ quỹ địa ốc, cho phép bạn đầu tư một khoản nhỏ vào một dự án nhà đất thay vì phải có tiền tỷ mua cả căn nhà. Chính phủ Việt Nam cũng đang khuyến khích xu hướng này: Nghị quyết 05/NQ-CP (ban hành tháng 9/2025) đã đặt nền móng cho việc thí điểm thị trường tài sản mã hóa, đặc biệt nhấn mạnh việc **token hóa các tài sản thực như bất động sản, vàng, chứng khoán...** nhằm mở ra kênh huy động vốn mới cho nền kinh tế. Theo chia sẻ của Chủ tịch Hiệp hội Blockchain Việt Nam, nếu triển khai thuận lợi, **ngay trong năm tới chúng ta có thể thấy bất động sản được mua bán dưới dạng token** trên các sàn giao dịch thí điểm. Điều này đồng nghĩa nhà đầu tư cá nhân có thêm lựa chọn đầu tư: thay vì mua một căn hộ rồi cho thuê, bạn có thể mua token đại diện cho một phần nhỏ của căn hộ hay cao ốc và hưởng lợi nhuận khi tài sản tăng giá hoặc có dòng tiền cho thuê. Khi những sản phẩm token hóa này ra mắt (ví dụ token bất động sản, token trái phiếu doanh nghiệp, token vàng...), hãy cân nhắc tham gia với **số vốn nhỏ để trải nghiệm**. Đây vừa là cơ hội đa dạng hóa danh mục, vừa giúp bạn đi tiên phong trong việc tiếp cận các sản phẩm tài chính mới. Tất nhiên, các dự án token hóa ban đầu có thể đi kèm rủi ro về tính thanh khoản và pháp lý, nên hãy đảm bảo bạn đã tìm hiểu kỹ nhà phát hành token, cơ chế tài sản đảm bảo và tuân thủ các quy định hiện hành trước khi tham gia.

Trải nghiệm thực tế các ứng dụng Web3, GameFi, NFT:

Không chỉ dừng lại ở chuyện **đầu tư tiền để kiếm tiền**, thế giới tài sản số còn mở ra nhiều trải nghiệm thú vị mà nhà đầu tư mới nên thử qua để **hiểu rõ giá trị sử dụng** của công nghệ blockchain. Chẳng hạn, bạn có thể bắt đầu với một trò chơi **GameFi** game trên nền tảng blockchain có cơ chế “chơi để kiếm tiền”. Việc tự mình chơi thử một game blockchain, hoặc đơn giản hơn là mở một tài khoản trên sàn NFT (như OpenSea) để **sưu tầm một món đồ số** mà bạn yêu thích, sẽ giúp bạn **cảm nhận trực quan** về cách tài sản số vận hành trong đời sống. Khi bạn mua một tấm hình NFT, tham gia một **metaverse** (vũ trụ ảo) nhỏ, hay sử dụng một ứng dụng tài chính phi tập trung (DeFi) để cho vay/mượn một lượng tiền nhỏ, bạn đang thực sự bước từ lý thuyết đến thực hành. Những trải nghiệm này, dù có thể chỉ với số tiền rất nhỏ, sẽ cho bạn **bài học vô giá về công nghệ**: hiểu được vì sao nhiều người trên thế giới sẵn sàng bỏ tiền vào những bức ảnh số, vì sao một món trang bị trong game lại có thể bán được tiền, hoặc cách mà hợp đồng thông minh có thể tự động phân phối lợi nhuận. Với người mới, trải nghiệm thực tế quan trọng hơn lợi nhuận. Hãy coi đây là một **cuộc dạo chơi có chủ đích**: bạn vừa giải trí, vừa học hỏi, và biết đâu tìm được lĩnh vực ngách trong thế giới Web3 phù hợp với bản thân để đầu tư nghiêm túc sau này. Tất nhiên, luôn cảnh giác và **không nên “all-in”** tiền vào những thứ mình chưa hiểu rõ; mục tiêu của giai đoạn này là tích lũy kiến thức, kinh nghiệm và sự tự tin.

Định hướng dài hạn giai đoạn 2025–2030: Thị trường tài sản số hiện nay có thể ví như mới ở vạch xuất phát nếu so với tiềm năng 5–10 năm tới. Từ nay đến 2030, bức tranh toàn cảnh dự kiến sẽ thay đổi nhanh chóng với nhiều cơ hội đi kèm thách thức cho nhà đầu tư Việt Nam. Để chủ động đón đầu xu hướng, bạn nên chuẩn bị một tầm nhìn dài hạn và sẵn sàng thích nghi khi thị trường mở rộng. Dưới đây là một số định hướng chính:

Tham gia vào môi trường được quản lý chính thống:

Như đã đề cập, Chính phủ Việt Nam đang thận trọng xây dựng khung pháp lý cho tài sản số. Trong năm 2026, chúng ta kỳ vọng sẽ có những **sàn giao dịch tài sản số trong nước được cấp phép** hoạt động. Theo định hướng Nghị quyết 05, Việt Nam có thể thí điểm mô hình **một số sàn giao dịch tài sản mã hóa do tư nhân vận hành** (tương tự như cách các sở giao dịch chứng khoán hoạt động). Khi đó, việc mua bán crypto hay token sẽ diễn ra trong môi trường **minh bạch, được giám sát**, khác hẳn với việc phải dùng các sàn nước ngoài như hiện nay. Nhà đầu tư cá nhân cần sẵn sàng **mở tài khoản và chuyển hoạt động giao dịch về các sàn được cấp phép** khi có yêu cầu. Điều này vừa đảm bảo bạn tuân thủ pháp luật, vừa giúp tài sản của bạn được **bảo vệ tốt hơn** nhờ cơ chế quản lý nội địa. Tất nhiên, giai đoạn đầu các sàn Việt Nam có thể chưa phong phú sản phẩm bằng sàn quốc tế, nhưng về lâu dài, sự tham gia của các **định chế tài chính trong nước** (ngân hàng, công ty chứng khoán...) sẽ giúp thị trường vận hành ổn định và an toàn hơn. Hãy hình dung đến năm 2030, việc mua một token sẽ đơn giản như mua cổ phiếu trên HOSE hiện nay đó là viễn cảnh hoàn toàn khả thi nếu khuôn khổ quản lý tiến triển thuận lợi.

Đón nhận các lớp tài sản số mới:

Giai đoạn 2025–2030 sẽ chứng kiến sự **bùng nổ của các tài sản được token hóa** và các sản phẩm tài chính sáng tạo dựa trên blockchain. Như dự báo của Boston Consulting Group (BCG), đến năm 2030, **10% GDP toàn cầu có thể sẽ được lưu trữ dưới dạng tài sản token hóa** trên blockchain con số này cho thấy quy mô khổng lồ của thị trường mới. Tại Việt Nam, với nền tảng pháp lý thử nghiệm, chúng ta có thể sớm thấy **những tài sản đòi thực lên sàn số hóa**: từ bất động sản, vàng, tác phẩm nghệ thuật cho tới **cổ phiếu, trái phiếu** của doanh nghiệp dưới dạng token. Nhà đầu tư nên chuẩn bị kiến thức để hiểu về các loại tài sản này. Ví dụ, **token bất động sản** sẽ hoạt động ra sao, quyền lợi và nghĩa vụ của người nắm giữ token so với sở hữu nhà đất truyền thống thế nào? Hay nếu ngân hàng phát hành token hóa cho các khoản **cho vay thế chấp**, người đầu tư những token đó sẽ được hưởng lãi suất và đảm bảo ra sao? Bên cạnh đó, các **sản phẩm tài chính phi tập trung**

(DeFi) cũng có thể trở nên phổ biến hơn như dịch vụ cho vay, đi vay tiền mã hóa ngang hàng, bảo hiểm phi tập trung, quỹ đầu tư chỉ số crypto, v.v. khi mà cộng đồng người dùng crypto mở rộng. Tất cả những đổi mới này đòi hỏi nhà đầu tư phải liên tục cập nhật kiến thức và **theo dõi sát diễn biến thị trường**. Hãy chủ động tham gia các khóa học, hội thảo về blockchain, tài sản số; theo dõi các kênh thông tin chính thống (như trang tin của Hiệp hội Blockchain Việt Nam, các tờ báo kinh tế có chuyên mục về tài sản số) để nắm bắt xu hướng. Sự chuẩn bị hôm nay sẽ là lợi thế lớn khi những cơ hội mới xuất hiện.

Sẵn sàng cho xu hướng CBDC và số hóa tiền tệ:

Một trong những định hướng dài hạn quan trọng là sự ra đời của **tiền kỹ thuật số ngân hàng trung ương (CBDC)**. Nhiều quốc gia đã triển khai hoặc thử nghiệm CBDC, và Việt Nam cũng không đứng ngoài cuộc. Ngân hàng Nhà nước hiện đã giao các tập đoàn công nghệ lớn trong nước như Viettel, MobiFone nghiên cứu phát triển đồng **CBDC cho Việt Nam**. Mặc dù ở thời điểm hiện tại, dự án còn trong giai đoạn nghiên cứu sơ khai, nhưng có thể hình dung từ nay tới 2030, Việt Nam sẽ **thử nghiệm phát hành đồng tiền kỹ thuật số của riêng mình** (có thể là “đồng tiền số Việt Nam” tương đương với VND). Việc này sẽ tác động mạnh đến cách thức chúng ta giao dịch và lưu thông tiền tệ: nếu CBDC được triển khai, người dân có thể chuyển tiền cho nhau tức thì mọi lúc mọi nơi không cần qua ngân hàng trung gian, chính phủ cũng dễ dàng theo dõi, kiểm soát cung tiền hơn. Với nhà đầu tư tài sản số,

CBDC sẽ là cầu nối giữa tài sản truyền thống và tài sản số. Khi bạn có thể nạp rút tiền số của ngân hàng trung ương trên các ví điện tử, việc ra vào thị trường crypto trở nên thuận tiện hơn rất nhiều (không còn cảnh phải thông qua stablecoin USDT hay phải lo trượt giá giữa VND và USD). Đồng thời, sự xuất hiện của CBDC cũng đòi hỏi bạn hiểu rõ hơn về cách thức hoạt động của blockchain, về quyền riêng tư và bảo mật giao dịch trong môi trường số hóa cao.

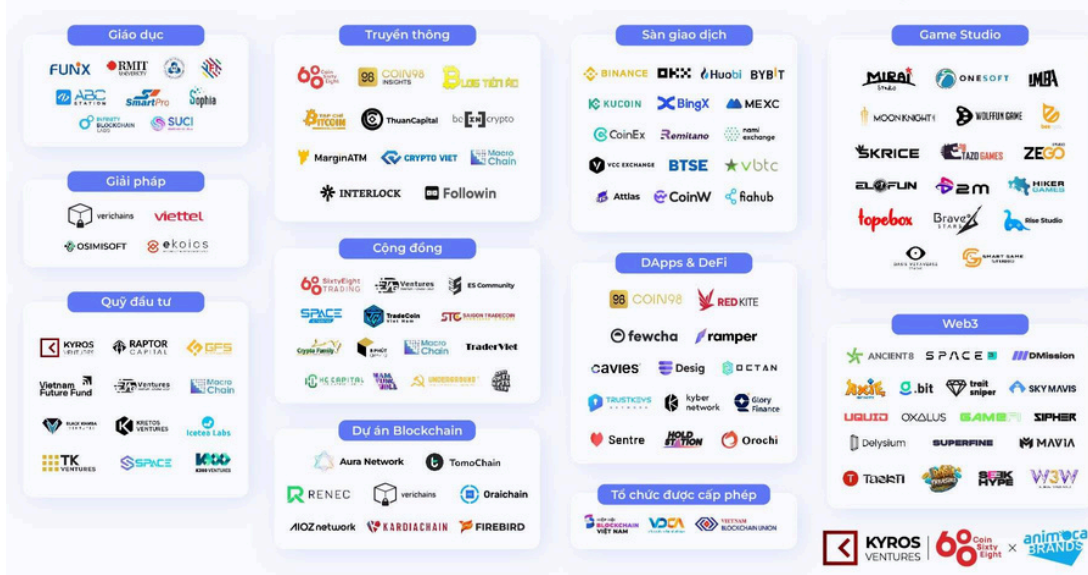
Hãy hình dung một viễn cảnh vào năm 2030: bạn có thể cầm điện thoại mua một trái phiếu chính phủ số hóa bằng đồng CBDC, vài giây sau trái phiếu được token hóa đó xuất hiện trong ví điện tử của bạn, mọi thủ tục lưu ký, chứng nhận quyền sở hữu đều tự động trên blockchain. Để không bỏ lỡ khi những điều tưởng chừng viễn tưởng đó trở thành hiện thực, ngay từ bây giờ nhà đầu tư nên **theo dõi các động thái của Ngân hàng Nhà nước về tiền kỹ thuật số**, cũng như tìm hiểu các bài học từ Trung Quốc, châu Âu những nơi đã sớm thí điểm CBDC. Sự chủ động này giúp bạn sẵn sàng thích nghi khi Việt Nam chuyển mình sang nền kinh tế số toàn diện.

Kiên trì và giữ vững tư duy đầu tư lành mạnh:

Cuối cùng, dù thị trường hiện tại hay tương lai có biến động ra sao, **yếu tố con người và tư duy** vẫn quyết định sự thành bại của nhà đầu tư. Hãy rèn luyện cho mình một tâm lý vững vàng, **không ngừng học hỏi** và luôn tỉnh táo trước “cơn sóng” của thị trường. Giai đoạn 2025–2030 có thể sẽ chứng kiến những đợt thăng trầm mạnh mẽ của giá tài sản số, sự xuất hiện của những công nghệ đột phá nhưng cũng có thể kèm những vụ sụp đổ bất ngờ. Trong bối cảnh đó, nhà đầu tư cần bám chắc những nguyên tắc cơ bản đã đặt ra từ đầu: **đầu tư trong khả năng tài chính, đa dạng hóa rủi ro, không chạy theo FOMO (sợ bỏ lỡ cơ hội) một cách mù quáng**, và tuân thủ luật chơi. Hãy nhớ rằng tài sản số tuy mới mẻ nhưng bản chất đầu tư thì không đổi kết quả tốt đến từ kiến thức, kỷ luật và tầm nhìn dài hạn chứ không phải từ những canh bạc đỏ đen. Nếu bạn kiên trì tích lũy kiến thức, kinh nghiệm qua từng năm, đến 2030 bạn có thể sẽ trở thành một **nhà đầu tư thông thái** trong lĩnh vực tài sản số, gặt hái thành quả xứng đáng từ sự chuẩn bị kỹ lưỡng hôm nay.

Ảnh 34: Bản đồ Blockchain và tiền mã hóa ở Việt Nam

BẢN ĐỒ BLOCKCHAIN VÀ TIỀN MÃ HOÁ VIỆT NAM

Nguồn: coin68.com

Bảng 11: Các công ty đang đăng ký tham gia mở sàn giao dịch tài sản mã hóa ở Việt Nam

Công ty	Vốn điều lệ	Cổ đông Nhà đầu tư hậu thuẫn	Nhận định
	200 tỷ VND	SSI nắm giữ khoảng 38,08% thông qua quỹ thành viên	SSID là công ty con của một trong những công ty chứng khoán lớn nhất Việt Nam. Hồ sơ tổ chức vững mạnh, tuy nhiên vốn điều lệ vẫn thấp hơn nhiều so với ngưỡng yêu cầu 10.000 tỷ đồng. Có khả năng trở thành sàn giao dịch tập trung (CEX) đầu tiên mang thương hiệu Việt.
	1000 tỷ VND	Tỉ lệ nắm giữ: • Công ty chứng khoán VIX: 15% • FTG Việt Nam: 64,5% • Công nghệ 3C: 20,5%	Được hậu thuẫn một phần bởi công ty chứng khoán VIX. Quy mô vốn ban đầu lớn hơn các đối thủ, nhưng vẫn thấp hơn đáng kể so với yêu cầu tối thiểu theo quy định.
	101 tỷ VND (sau đợt tăng vốn gần đây)	Tỉ lệ nắm giữ: • Ông Nguyễn Xuân Minh: 89% • CTCK TCBS: 9,9% • CTCP Quản lý quỹ Techcom: 1,1%	Mối liên kết trực tiếp với hệ sinh thái tài chính của Techcombank mang lại mức độ tín nhiệm cao. Tuy nhiên, quy mô vốn hiện tại vẫn quá nhỏ so với yêu cầu pháp lý.
	Cam kết đầu tư 1470 tỷ VND bởi CTCK HD	Tỉ lệ nắm giữ: • Công ty chứng khoán HD: 100%	Một trong những cam kết vốn lớn nhất tính đến hiện tại, giúp sàn này có vị thế thuận lợi hơn so với phần lớn đối thủ. Dù vẫn dưới ngưỡng yêu cầu, nhưng tiềm năng mở rộng cao hơn mặt bằng chung.
	Chưa công bố	MB hợp tác với Dunamu - Công ty mẹ của Upbit Hàn Quốc	Với năng lực tài chính mạnh của MB và đối tác chiến lược là một sàn giao dịch quốc tế uy tín, đây được xem là ứng viên có tính khả thi và độ tin cậy cao nhất trong nhóm hiện nay.
	25 tỷ VND	Tỉ lệ nắm giữ: • CTCP Chứng khoán VPBankS 11% • CTCP LynkiD: 50% • Công ty TNHH Đầu tư Future Land: 39%	Động thái thành lập CAEX và kế hoạch IPO của VPBankS được xem là bước chuẩn bị chiến lược để VPBank mở rộng sang lĩnh vực tài sản số, phù hợp với định hướng và phát biểu của Tổng giám đốc VPBank Nguyễn Đức Vinh về tầm quan trọng của khung pháp lý và vai trò của các tổ chức tài chính lớn trong phát triển tài sản số
	2 tỷ VND	Tỉ lệ nắm giữ: • Fundigo: 30% • Trustpay: 30% • Digital Asset Management Technology: 40%	Hiện đang thiếu vốn nghiêm trọng, nhưng được chú ý nhờ gắn với định hướng phát triển Trung tâm Tài chính Quốc tế Đà Nẵng (Da Nang IFC). Kế hoạch tăng vốn nhanh được đề ra, song tính khả thi và năng lực huy động vẫn là dấu hỏi.
	10,000 tỷ VND	Tỉ lệ nắm giữ: • CTCP Tập đoàn dược phẩm Vimedimex: 50% • CTCP Dược phẩm Vimedimex 2: 15% • CTCP Vàng bạc đá quý Bảo Tín Mạnh Hải: 10% • CTCP Đầu tư và Phát triển Hòa Bình: 10% • CTCP Biển Tiên Sa: 6% • CTCP Tập đoàn Đầu tư và Phát triển VN: 5% • Công ty Chứng khoán Hòa Bình HBS: 2% • CTCP Quản lý Quỹ Quốc tế: 2%	Cái bắt tay giữa Vimedimex và Bảo Tín Mạnh Hải cho thấy xu hướng liên kết giữa tài chính truyền thống và kinh doanh vàng bạc, nhằm tạo niềm tin, đảm bảo thanh khoản và gắn kết giữa tài sản thực – tài sản số. Đây là hướng đi phù hợp với mô hình “asset-backed token” (tài sản mã hóa có bảo chứng), khi Vimexchange có thể định vị mình là sàn tài sản mã hóa kết hợp tài sản thực, hướng tới việc số hóa vàng, bất động sản, dược phẩm hoặc các tài sản hữu hình khác, phù hợp với xu thế chuyển đổi số trong đầu tư tài chính hiện nay.

Nguồn: Tiger-research, SHS Research

CHƯƠNG 5

Vài ghi chú nhỏ nhỏ cho nhà đầu tư

Thị trường tài sản mã hóa tại Việt Nam
bước vào giai đoạn được luật hóa,
mở ra cơ hội nhưng cũng đặt ra không ít
rào cản cho doanh nghiệp và nhà đầu tư

Thị trường tiền mã hóa Việt Nam vừa mở ra giai đoạn thử nghiệm kéo dài 5 năm theo Luật Công nghệ Số năm 2025 và Nghị quyết 05/2025/NQ-CP vừa qua. Nhưng chúng ta cần chú ý rằng đây là giai đoạn thí điểm ban đầu nên sẽ có rất nhiều cơ chế được áp dụng và sẽ điều chỉnh dần.

Như chúng ta biết có 5 lĩnh vực chính mà Blockchain có thể ứng dụng vào cuộc sống thực tế của chúng ta thì ứng dụng đầu tiên và hữu hiệu nhất cho nhà đầu tư là việc cho phép giao dịch các loại tài sản số này ở Việt Nam, và công nhận chúng là các tài sản số. Nhà đầu tư cần chú ý rằng chúng ta mới tạm coi chúng là “tài sản số” chứ không phải là “Tiền số”, nên về mặt nguyên tắc chúng sẽ được giao dịch tương tự như cổ phiếu ở Việt Nam hiện tại mà không phải tiền tệ. Nên hoạt động quản lý nhà nước sẽ nằm ở Ủy Ban Chứng khoán Nhà nước (SSC) và Bộ Tài chính (MoF).

Ảnh 36: Đầu tư các hệ thống private Blockchain trên thế giới

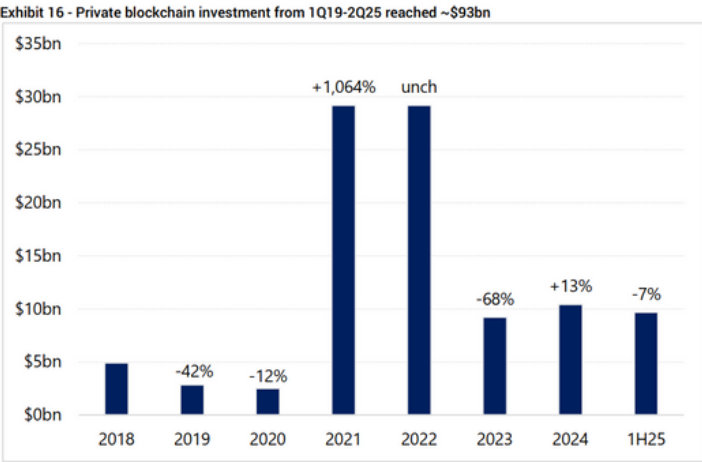
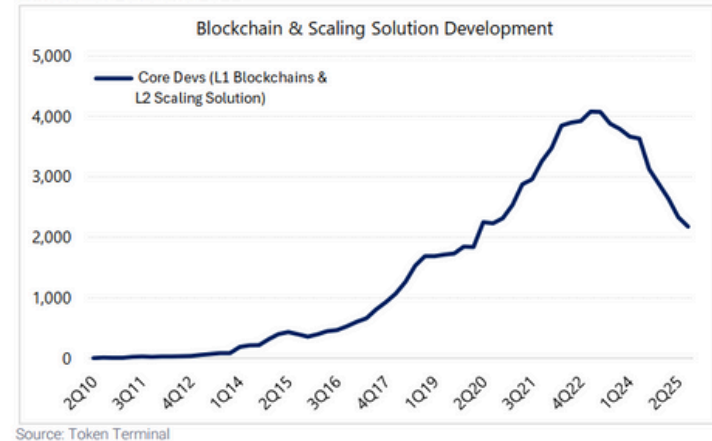
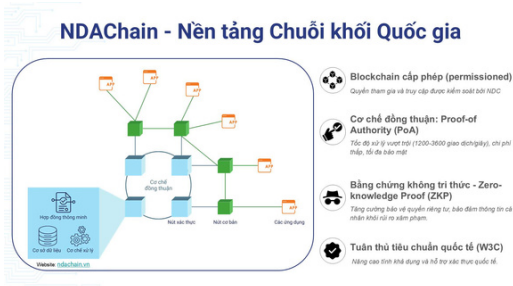

Exhibit 17 - Blockchain infrastructure development accelerated through "Crypto Winters" of 2018 and 2022

Ảnh 37: Số lượng lập trình viên cho các private Blockchain trên thế giới

Ảnh 35: Blockchain Quốc gia NDACHAIN ở Việt Nam

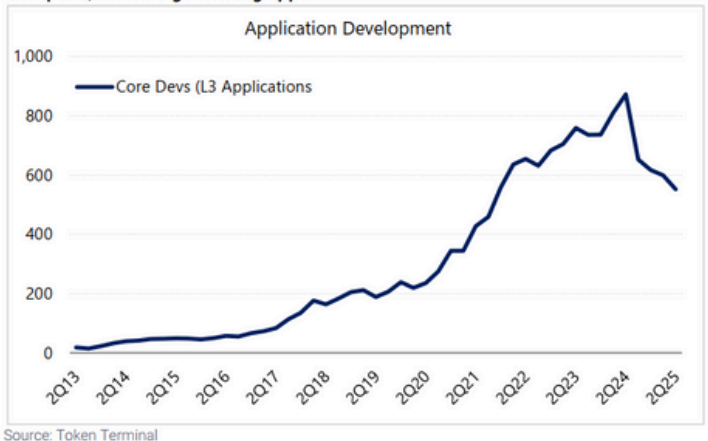

Nguồn: NDACHain

Vì vậy, các chức năng như stablecoin, CBTC đang trong phạm vi hạn chế chưa được triển khai. Các nghĩa về việc chuyển tiền xuyên biên giới, giảm chi phí chuyển tiền,... vẫn sẽ chưa được đề cập hay điều chỉnh mà đang trong quá trình nghiên cứu và đang được giao cho Viettel và Mobifone. Trong ngắn hạn chúng ta sẽ ưu tiên các giá trị về mặt lưu trữ của tài sản số, các hoạt động Tokenization các loại tài sản thật trên nền tảng blockchain mà hiệp hội dữ liệu quốc gia Việt Nam đã phát hành có thể sẽ là nền tảng để chúng ta triển khai các hoạt động tokenization các loại tài sản như tài sản thật, bất động sản, vàng vật chất,... một cách nhanh chóng và đảm bảo an toàn cho nhà đầu tư. Các loại tài sản như VND, chứng khoán tạm thời trong quá trình thử nghiệm chưa được thực hiện token hóa.

Dựa trên nền tảng này chúng ta sẽ xây dựng được rất nhiều ứng dụng thực tế trong thời gian tới đây trên nền tảng blockchain mà sẽ làm thay đổi cách chúng ta sử dụng sản phẩm, dịch vụ, xác thực thông tin, bình dân hóa, chia nhỏ việc sở hữu tài sản, ...

Exhibit 18 - Powerful blockchain infrastructure is a prerequisite for development of disruptive, revenue-generating apps

Nhưng đó là các câu chuyện của nửa cuối năm 2026 trở đi. Trong ngắn hạn chúng ta có thể đón nhận các sản phẩm giao dịch tham gia thị trường ngay trong đầu năm 2026 tới đây. Dự kiến sẽ có **5 sản phẩm được cấp phép chính thức**. Chúng tôi có tham khảo ý kiến các chuyên gia, về cơ bản các quy định đặt ra cho các sản phẩm giao dịch ở Việt Nam đã hạn chế tất cả các start-up đang tham gia vào thị trường crypto hiện tại ở Việt Nam do rào cản vốn yêu cầu tối thiểu **10.000 tỷ VNĐ** và hầu như chỉ còn các định chế tài chính lớn là đủ tiềm lực tham gia. Điều này cũng có thể làm các sản phẩm giao dịch ban đầu được lập ra phụ thuộc nhiều vào các đối tác nước ngoài để cung cấp các giải pháp để hoạt động giao dịch được thông suốt. Chúng tôi đánh giá gần như sẽ không có sản phẩm giao dịch tài sản mã hóa nào sẽ thực hiện việc xây dựng hệ thống giao dịch từ đầu mà cơ bản sẽ đi mua giải pháp có sẵn trên thế giới và điều chỉnh lại theo quy định của luật tại Việt Nam nhằm có thể đưa hệ thống giao dịch vào hoạt động trong năm 2026 tới đây.

Ảnh 39: Ứng dụng Blockchain trên thế giới

Exhibit 13 - The digital asset technology stack

Layer 1 Applications														
Liquid Staking & Restaking			Advertising			Loyalty / Fan			Prediction			Abstraction		
VETHUDO	ESIGN	eETH/ETHR	BAT	ASR	AS Roma	USDC	ENS	SAND	ASX	VET/ETHO	HNT	HONEY	TAO	ICP
Lido Finance	EigenLayer	EtherS	Basic Atk Token	AS Roma	AS Roma	Polymarket	ETH Name Svc	The Sandbox	Auto Index	VaChain	Nova Network	Huimapper	Bittensor	Internet Comp.
Decentralized Stablecoins			Centralized Stablecoins			Asset Mgmt & Yield Optimization			Launchpads			Identity		
ENA	DAI	USDT	USDC / CRL	PANG	XAU	SVRUP	PENDLE	PUMP	WILD	ResearchHub	Filecoin	WAL	GRT	The Graph
Ethena	Sky	Tether	Circle	Paxos Gold	Tether Gold	Maple Finance	Gauntlet	Pendle	PumpFun	Worldcoin	ResearchHub	Filecoin	WAL	The Graph
Decentralized Exchanges			Centralized Exchanges			Lending			Tokenization Platforms			Tokenization Platforms		
HYPE	ETH / UNI	JUP	BNB	Bybit	Combase	COIN	AAVE	SPK	MORPHO	-	SMT	ONDO	-	WT
Hyperliquid	Uniswap	Jupiter	Binance	Bybit	Combase	COIN	AAVE	Spark	Morpho	Securitize	Tradable	Swarm	Ono Finance	WidowTree

Layer 2 Scaling and Interoperability Solutions & Oracle Networks														
Optimistic Rollups					ZK Rollup					State Channel				
ETH	ETH	ARB	INX	ETH / UNI	MINT	STRK	ZK	BTC	LNK	LNK	ZKO	W	PYTH	PYTH
Base	OP Mainnet	Arbitrum	Ink	Unichain	Mantle	Starknet	zkSync Era	Bitcoin	Chainlink	Chainlink	LayerZero	Wormhole	Pyth Network	Pyth Network

Layer 1 Blockchains														
BTC	ETH	XRP	BNB	SOL	DOGE	TRX	ADA	SUI	XLM	HBAR	BCH	AVAX	AVAX	AVAX
Bitcoin	Ethereum	XRP	BNB Chain	Solana	Dogecoin	TRON	Cardano	Sui	Stellar	Hedera	Bitcoin Cash	Avalanche	Avalanche	Avalanche

Source: Jefferies LLC

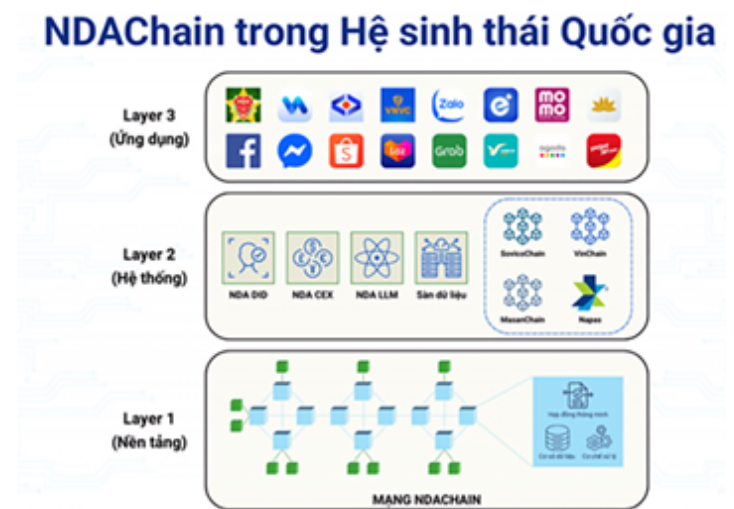
Decentralized Physical Infrastructure (DePIN) encompasses: IoT, AI & Compute, Data Storage & Indexing. DeSci stands for decentralized science. If a protocol incorporates two tokens, as Uniswap does, we list the utility token first and the governance token second. Some protocols listed in the application layer, such as Hyperliquid, are built on top of standalone specialized L1 blockchains that are optimized for a specific use case.

Các quy định khác còn yêu cầu bắt buộc các nhà đầu tư Việt Nam phải rút tài sản đang giao dịch ở các sàn giao dịch quốc tế về và nếu muốn giao dịch trở lại các tài sản đó thì phải lưu ký trên các sàn của nhà nước cấp phép chính thức nếu không sẽ bị xử lý theo quy định của pháp luật.

Ngoài ra, việc sử dụng Việt Nam đồng là đồng tiền cho hoạt động giao dịch cũng giúp các nhà đầu tư rất thuận lợi trong quá trình giao dịch thay vì phải thực hiện các hoạt động mua bán các stable coin hiện tại trên P2P tại các nền tảng quốc tế như hiện nay.

Cuối cùng, nghị quyết thí điểm quy định rõ tài sản mã hóa chỉ được chào bán, phát hành cho nhà đầu tư nước ngoài tức là trong giai đoạn đầu, việc mua token tại đợt phát hành ban đầu (ICO) chỉ dành cho các nhà đầu tư nước ngoài. Đây là bước đi thận trọng để huy động nguồn vốn ngoại và bảo vệ nhà đầu tư trong nước khỏi rủi ro ban đầu. Sau khi phát hành, token sẽ được niêm yết lên sàn để giao dịch công khai. Việc phát hành token hóa tài sản thực được kỳ vọng mở ra một kênh huy động vốn mới cho doanh nghiệp, bên cạnh các kênh tài chính truyền thống.

Ảnh 38: Ứng dụng Blockchain Quốc gia NDACHAIN ở Việt Nam

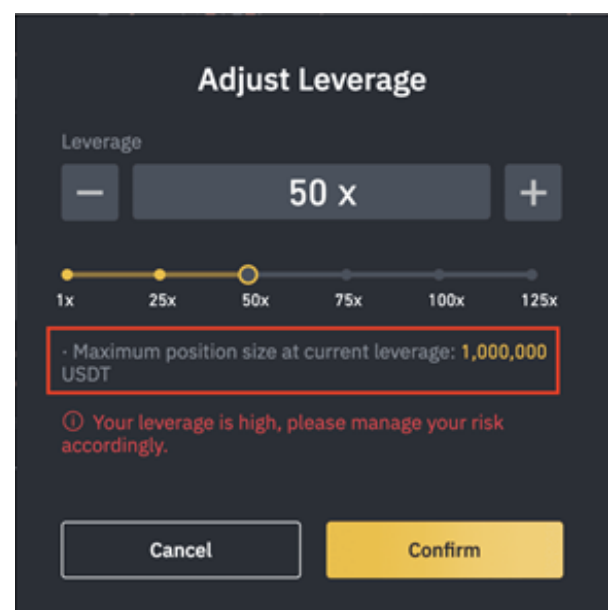

Nguồn: NDACHAIN

Một điểm cần lưu ý có lợi cho nhà đầu tư là theo quy định vì tài sản số và ủy ban chứng khoán quản lý nên nhiều khả năng phí giao dịch cũng sẽ tương tự phí giao dịch trên sàn chứng khoán và mức phí này là tương đối hấp dẫn cho các nhà đầu tư Crypto do họ đang trả mức phí cao hơn trên các sàn quốc tế. Bù lại,

sự thu hút của các sàn giao dịch quốc tế là khả năng được sử dụng đòn bẩy rất lớn. Các đòn bẩy margin và các hợp đồng tương lai (future) trên các sàn quốc tế có thể lên tới **125 lần** rất hấp dẫn với các nhà đầu tư ưa thích mạo hiểm, ưa thích daily-trading hiện tại.

Ảnh 40: Mức độ đòn bẩy trên sàn Binance

ĐẦU TƯ VÀO TÀI SẢN SỐ

Thời kỳ đào Bitcoin trong tầng hầm đã qua, cũng như thời đại nhắm mắt chọn đại một token mà vẫn thắng thị trường. Trên Crypto Twitter, người ta vẫn khuyến khích “không bao giờ bán” với các khẩu hiệu như FUD (Fear, Uncertainty, Doubt), diamond hands (giữ chặt, không bán), hay HODLing (vẫn là không bán). Nhưng lời khuyên tốt hơn lẽ ra phải là: “đừng mua phần lớn các token ngay từ đầu.”

Thực tế, chỉ có **6** trong số **20 token** vốn hóa lớn nhất tháng 1/2018 còn **trụ lại top 20** ngày nay, và số token có vốn hóa trên **1 tỷ USD** đã **giảm từ 106 xuống còn 85** trong cùng giai đoạn. Điều này cho thấy tầm quan trọng của phân tích định lượng để đánh giá biến động giá ngắn – trung hạn và xác định tiềm năng tăng trưởng giá trị dài hạn của từng token.

Exhibit 26 - Only 6 tokens in the top 20 by mkt value in Jan'18 remained in the top 20 as of Jul'25
Top tokens today may not be there tomorrow

Top 20 Tokens by Mkt Value (Jan 7, 2018)				Top 20 Tokens by Mkt Value (Aug 12, 2025)			
Protocol	Ticker	Price	Mkt Value (\$bn)	Protocol	Ticker	Price	Mkt Value (\$bn)
Bitcoin	BTC	\$17,056.10	\$286	Bitcoin	BTC	\$120,005.35	\$2,389
Ripple	XRP	\$3.23	\$125	Ethereum	ETH	\$4,605.34	\$557
Ethereum	ETH	\$1,129.65	\$109	Ripple	XRP	\$3.27	\$194
Bitcoin Cash	BCH	\$2,988.67	\$51	Tether	USDT	\$1.00	\$165
Cardano	ADA	\$1.01	\$26	Binance Coin	BNB	\$835.24	\$116
Litecoin	LTC	\$300.71	\$16	Solana	SOL	\$190.94	\$103
NEM	XEM	\$1.80	\$16	USD Coin	USDC	\$1.00	\$66
Stellar	XLM	\$0.69	\$12	Dogecoin	DOGE	\$0.24	\$36
IOTA	MIOTA	\$4.00	\$11	Tron	TRX	\$0.35	\$33
Tron	TRX	\$0.17	\$11	Cardano	ADA	\$0.85	\$30
Dash	DASH	\$1,365.23	\$11	Chainlink	LINK	\$23.53	\$16
EOS	EOS	\$12.75	\$8	Hyperliquid	HYPE	\$45.15	\$15
Monero	XMR	\$472.91	\$7	Stellar	XLM	\$0.45	\$14
Qtum	QTUM	\$93.04	\$7	Sui	SUI	\$3.90	\$14
Neo	NEO	\$104.39	\$7	Bitcoin Cash	BCH	\$622.69	\$12
Bitcoin Gold	BTG	\$312.89	\$5	Hedera	HBAR	\$0.26	\$11
Lisk	LSK	\$36.96	\$4	Ethna USDe	USDe	\$1.00	\$11
Ethereum Classic	ETC	\$41.82	\$4	Avalanche	AVAX	\$24.76	\$10
RaiBlocks	XRB	\$26.83	\$4	Litecoin	LTC	\$129.43	\$10
Siacoin	SC	\$0.10	\$3	Toncoin	TON	\$3.52	\$9

Source: CoinMarketCap

Ảnh 41: Minh họa 6 đồng tiền mã hóa trong top 20 theo giá trị thị trường vào tháng 1 năm 2018 vẫn còn nằm trong top 20 tính đến tháng 7 năm 2025

• Cách tiếp cận định giá - Cần phân tích sâu hơn

Chúng tôi coi công nghệ blockchain và các tài sản số vận hành nó là một phần của nhóm tài sản mới nổi, tăng trưởng cao. BTC đôi khi được gọi là hàng rào chống lạm phát, điều này đúng nếu so mức tăng giá của BTC với mức mất giá của USD, nhưng thực tế BTC và các token nói chung giao dịch như tài sản rủi ro, chịu nhiều rủi ro tương tự cổ phiếu công nghệ cùng với các rủi ro đặc thù. Chúng tôi kỳ vọng các nhà phân tích cơ bản sẽ phân tích như cổ phiếu. Tuy nhiên, mô hình phân tích có khả năng chuyển từ cập nhật báo cáo tài chính và dự phóng doanh thu theo quý sang tích hợp dữ liệu thời gian thực để theo dõi các KPI như mức độ chấp nhận, sử dụng, phát triển và dòng tiền trong trường hợp AI chưa làm điều đó thay chúng ta.

• Dự phóng doanh thu và xác định mục tiêu giá

Dù chúng ta có thể tính doanh thu của một blockchain theo thời gian thực, theo quan điểm của chúng tôi, vẫn còn quá sớm để xác định nền tảng blockchain nào sẽ nắm bắt nhu cầu blockspace và phí giao dịch tăng lên khi khối lượng giao dịch được token hóa tăng tốc và ngày càng quyết toán trên các blockchain công khai, làm lu mờ hoạt động mạng còn mang tính đầu cơ hiện nay.

• Phân tích On-chain để đánh giá biến động giá ngắn – trung hạn

Các giao dịch trên blockchain được ghi lại vĩnh viễn và hoàn toàn minh bạch, cho phép các nhà phân tích phân tích hàng triệu giao dịch giữa hàng triệu địa chỉ trên hàng chục blockchain khác nhau. Chúng tôi kỳ vọng tính minh bạch dữ liệu blockchain sẽ giảm dần bất cân xứng thông tin theo thời gian và khi tính thanh khoản tăng lên, sẽ giúp quá trình hình thành giá trở nên hiệu quả hơn, đặc biệt với những tài sản vốn kém thanh khoản trước đây. Tuy nhiên, chính sự minh bạch này cũng mang lại một chiều sâu dữ liệu mà cổ phiếu và thị trường tài chính truyền thống không thể cung cấp.

• Dòng tiền on-chain mang lại cái nhìn sâu sắc về tâm lý nhà đầu tư

Trong đó stablecoin đóng vai trò như chỉ báo sớm cho trạng thái “risk-on” hay “risk-off”. Thông thường, nhà đầu tư tài sản số có xu hướng giữ token trong ví cá nhân (“not your keys, not your coins”) trừ khi họ có kế hoạch bán ra. Họ sử dụng stablecoin như công cụ chuyển tiền giữa các sàn và ví cá nhân, giảm tiếp xúc với tài sản biến động mạnh mà không cần quy đổi sang tiền pháp định, chốt lời sau giao dịch, hoặc trú ẩn tạm thời khi dự đoán thị trường điều chỉnh. Khi token được chuyển từ ví cá nhân lên sàn giao dịch, điều đó thường cho thấy ý định bán ra, phản ánh áp lực bán tăng và trạng thái risk-off; ngược lại, khi token rút khỏi sàn về ví cá nhân, nhà đầu tư thường có xu hướng nắm giữ lâu dài (HODL), thể hiện áp lực bán giảm và tín hiệu risk-on. Trái lại, với stablecoin, dòng tiền di chuyển theo hướng ngược lại: khi stablecoin được nạp từ ví cá nhân lên sàn, điều này cho thấy ý định mua token, phản ánh áp lực mua tăng và tâm lý risk-on; còn khi stablecoin được rút khỏi sàn về ví cá nhân, điều đó cho thấy nhà đầu tư tạm thời đứng ngoài, tín hiệu risk-off. Dựa trên các dòng tiền này, chúng tôi xây dựng đánh giá về biến động giá ngắn và trung hạn, mức độ bền vững của xu hướng, cũng như xem xét liệu đợt tăng của token mang tính đầu cơ hay mang tính cấu trúc. Tuy nhiên, tương tự như phân tích kỹ thuật, phân tích on-chain chủ yếu hỗ trợ nhận định trong ngắn và trung hạn, và khó nắm bắt các yếu tố đột phá có thể tạo ra bước ngoặt trong quá trình chấp nhận công nghệ blockchain.

• Chúng tôi đề xuất một khung đánh giá dài hạn về mức độ chấp nhận tương đối của token

Trong đó nhà phân tích nên tiếp cận các dự án blockchain giống như cách đánh giá một startup công nghệ giai đoạn đầu. Việc áp dụng phân tích cơ bản theo mô hình định giá cổ phiếu truyền thống, như khi xác định giá trị hiện tại của cổ phiếu Apple, là rất khó và thậm chí phản tác dụng trong bối cảnh tài sản số. Việc dự phóng doanh thu tương lai hay các đề xuất quản trị có thể làm thay đổi cơ chế thu và phân bổ doanh thu của giao thức thực chất chỉ là phỏng đoán, và không tính đến yếu tố khối lượng giao dịch tài sản được token hóa mà chúng tôi xem là động lực then chốt cho giá trị dài hạn.

Thay vào đó, chúng tôi lựa chọn đánh giá tiềm năng mở rộng giá trị thị trường dài hạn của token theo cách tương tự như khi phân tích một công ty công nghệ khởi nghiệp, tập trung vào bốn khía cạnh chính: mức độ chấp nhận (adoption), hoạt động phát triển (development), mức độ sử dụng (usage) và trường hợp ứng dụng (use case). Song song với đó, chúng tôi phân tích dữ liệu on-chain và làm việc trực tiếp với đội ngũ lãnh đạo của các foundation và lab những đơn vị định hướng và phát triển giao thức phi tập trung để hiểu rõ các hướng tiếp cận khác biệt và đổi mới, đặc biệt là những tính năng được thiết kế nhằm tối ưu cho các ứng dụng tuân thủ pháp lý (regulated use cases), từ đó tạo động lực cho tăng trưởng bền vững trong tương lai.

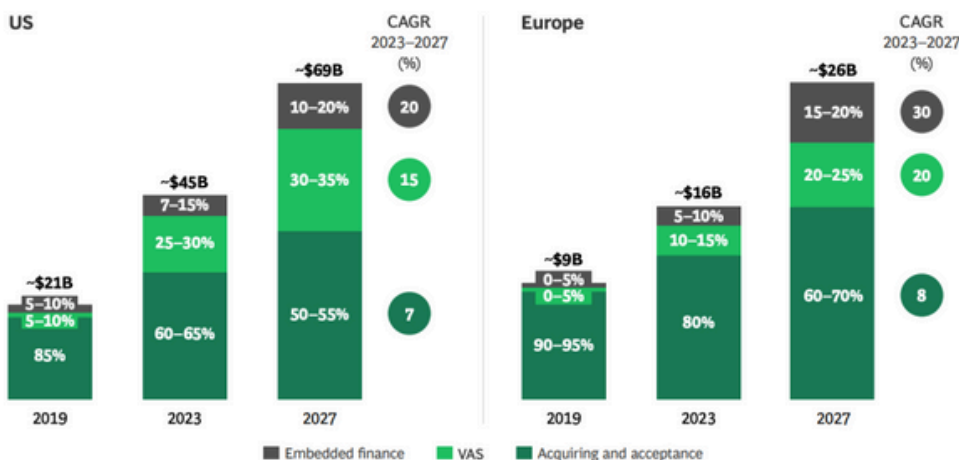
• Chúng tôi cho rằng tăng trưởng trong tương lai quan trọng hơn doanh thu hiện tại

Khi các hoạt động giao dịch tài sản được token hóa sẽ thúc đẩy hoạt động mạng lưới blockchain tăng mạnh, tạo thêm nhiều giao dịch mới được ghi nhận on-chain và gia tăng giá trị cho người nắm giữ token. Theo quan điểm của chúng tôi, doanh thu hiện nay của các blockchain khó có thể dự báo chính xác doanh thu trong vài năm tới. Thậm chí, mức doanh thu cao đôi khi lại là dấu hiệu của việc blockchain đó chưa thể mở rộng quy mô, dẫn đến không đủ khả năng thu hút dòng vốn tổ chức khi thị trường tài chính dần dịch chuyển lên on-chain. Tương tự, doanh thu cao do mức phí dAppStore lớn cũng có thể làm chậm tốc độ phát triển của hệ sinh thái, bởi các nhà phát triển thường ưa chuộng những mạng có lượng người dùng lớn và mức phí thấp.

Ảnh 42: Sự thay đổi trong cơ cấu doanh thu từ dịch vụ Thanh toán doanh nghiệp tại Mỹ và Châu Âu (2019–dự báo 2027)

By 2027, Up to Half of Acquiring Revenue Will Come from Embedded Finance and Value-Added Services

REVENUE MIX ACROSS ADDRESSABLE BUSINESS ACQUIRING MARKET

Sources: BCG Global Payments model 2025; BCG analysis.
Note: B = billion; CAGR = compound annual growth rate; VAS = value-added service.

Nguồn: BCG Analysis; BCG Global Payment model 2025

Xây dựng một khung phân tích tổng hợp, kết hợp các chỉ số về mức độ sử dụng token và chỉ số phát triển dự án, nhằm giúp nhà đầu tư đánh giá mức độ chấp nhận tương đối của các token vận hành các blockchain nền tảng, giải pháp mở rộng (scaling solutions), sàn giao dịch phi tập trung (DEX) và ứng dụng Web3 phi tập trung nói chung. Trước mắt, trọng tâm của chúng tôi là phân tích các blockchain nền tảng, dựa trên các tiêu chí như phí giao dịch trung bình, số lượng người dùng hoạt động hàng tháng (MAU), mức độ phát triển công nghệ và mức độ tập

Các trường hợp ứng dụng mang tính tuân thủ pháp lý như giao dịch, thanh toán tài sản token hóa hay truy xuất chuỗi cung ứng đòi hỏi khả năng thực thi các quy định một cách lập trình được, bao gồm kiểm soát AML/KYC, thời hạn khóa token, giới hạn chuyển nhượng, cùng với các yếu tố như bảo mật, khả năng tương tác với hệ thống tài chính truyền thống và xác thực danh tính. Tuy nhiên, không phải blockchain nào cũng được thiết kế để đáp ứng quy mô hoạt động tổ chức và các yêu cầu đi kèm, đặc biệt là phí giao dịch thấp và ổn định.

Do đó, trong việc đánh giá tiềm năng mở rộng giá trị thị trường dài hạn của một token, chúng tôi tập trung vào bốn trụ cột chính: mức độ chấp nhận (adoption), mức độ sử dụng (usage), hoạt động phát triển (development) và trường hợp ứng dụng (use case). Cuối cùng, mức độ sử dụng và phát triển của một token có ảnh hưởng trực tiếp đến tốc độ được chấp nhận, nhu cầu nắm giữ, và từ đó tác động đến giá trị thị trường của token trong dài hạn.

Bốn trụ cột chính đánh giá tiềm năng của một token ở thị trường dài hạn: mức độ chấp nhận, mức độ sử dụng, hoạt động phát triển và trường hợp ứng dụng.

trung doanh thu trong hệ sinh thái AppStore (Biểu đồ 28, 29). Tuy nhiên, thay vì chú trọng vào doanh thu hiện tại, chúng tôi tập trung nhiều hơn vào cách các blockchain đang tối ưu kiến trúc để mở rộng giới hạn của “tam đề blockchain” (bảo mật – phi tập trung – khả năng mở rộng), đồng thời tạo điều kiện cho các ứng dụng tuân thủ quy định pháp lý (regulated use cases). Mặc dù mức độ phát triển cao không nhất thiết đảm bảo thành công dài hạn, nhưng mức phát triển thấp thường cho thấy xác suất thấp hơn về khả năng được chấp nhận và sử dụng bền vững trong tương lai.

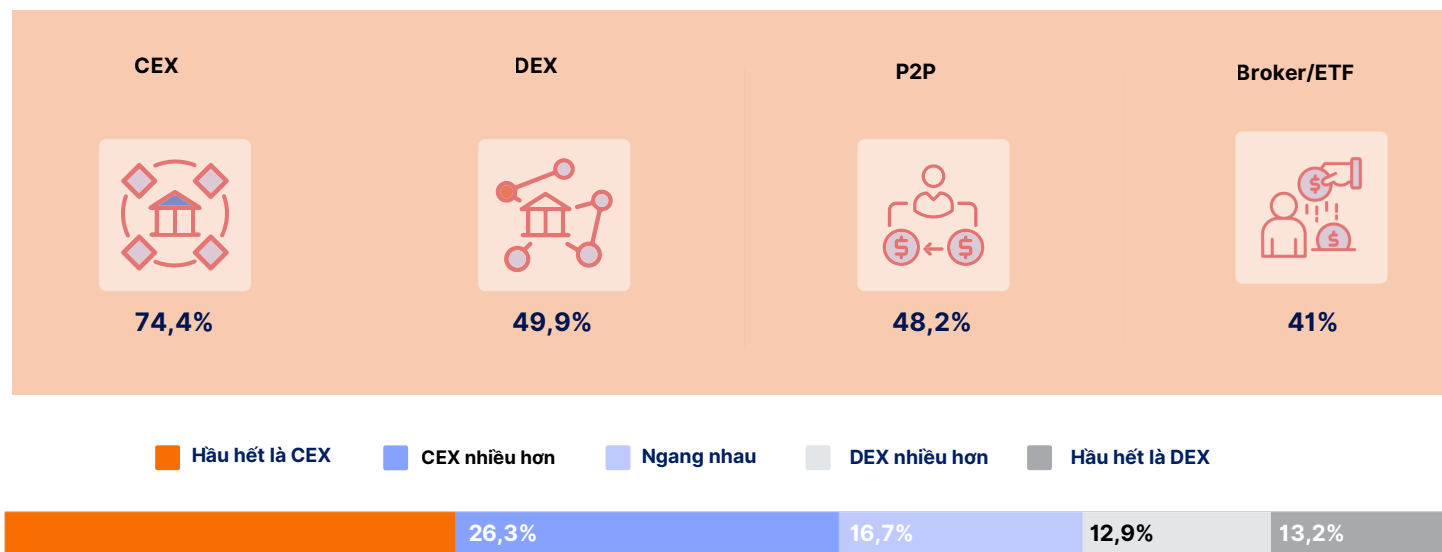
CÁCH THỨC GIAO DỊCH

1. GIAO DỊCH CỦA NHÀ ĐẦU TƯ CÁ NHÂN (RETAIL) VÀ TỔ CHỨC (INSTITUTIONAL)

- Thị trường crypto Việt Nam hiện được dẫn dắt gần như hoàn toàn bởi nhà đầu tư cá nhân, do chưa có sàn giao dịch bản địa nào được cấp phép hoạt động chính thức. Phần lớn giao dịch diễn ra trên các sàn quốc tế như Binance, Bybit, MEXC, Bitget và HTX, với khoảng 17 triệu người dùng Việt tham gia, từng giúp Việt Nam đứng top 4 toàn cầu về khối lượng giao dịch hàng tháng trên Binance. Nhà đầu tư cá nhân Việt Nam có khả năng phản ứng nhanh, sẵn sàng chấp nhận rủi ro cao, và thường tham gia nhiều loại giao dịch như spot, futures và margin.
- Ngược lại, các tổ chức tài chính lớn vẫn đứng ngoài thị trường, do thiếu hành lang pháp lý rõ ràng và chưa có cơ chế cấp phép, quản lý tài sản số. Tuy nhiên, mối quan tâm từ ngân hàng, quỹ đầu tư và doanh nghiệp công nghệ đang tăng dần, và khi khung pháp lý chính thức được ban hành, dòng vốn tổ chức có thể trở thành động lực tăng trưởng mạnh mẽ cho thị trường.

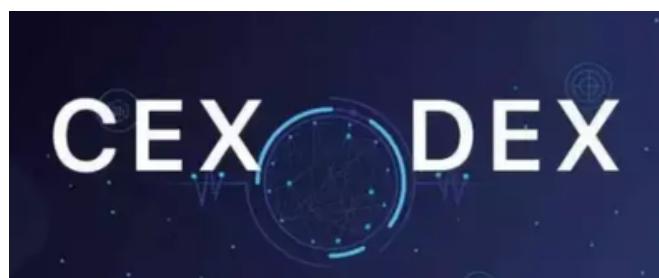
2. GIAO DỊCH P2P (PEER-TO-PEER)

- Do chưa có cơ chế fiat onramp nội địa, người dùng Việt Nam chủ yếu mua bán crypto thông qua hình thức giao dịch P2P (peer-to-peer). Các nền tảng như Binance P2P, Bybit, OKX hỗ trợ chuyển khoản VND trong nước, tích hợp cơ chế ký quỹ (escrow) và xác minh merchant uy tín, giúp đảm bảo an toàn cho người dùng. Mô hình này đã trở thành xương sống của thị trường crypto Việt Nam, giúp duy trì thanh khoản và khả năng tiếp cận cho hàng triệu người dùng.
- Tuy nhiên, rủi ro gian lận, tranh chấp và phong tỏa tài khoản ngân hàng vẫn tồn tại, đặc biệt trong các giao dịch không chính thức. Khi các sàn giao dịch trong nước được cấp phép hoạt động, P2P nhiều khả năng vẫn sẽ giữ vai trò “cổng vào – cổng ra” chủ đạo cho dòng tiền cá nhân, nhờ tính linh hoạt và sự quen thuộc của người dùng với hình thức này.

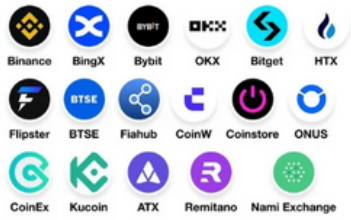
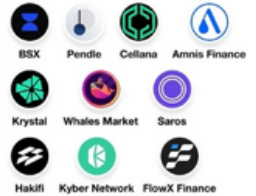
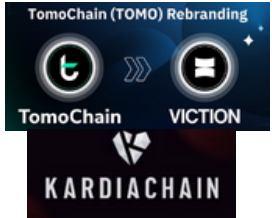
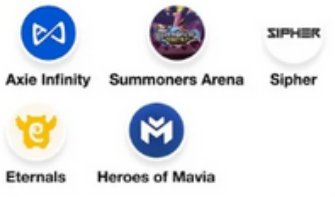
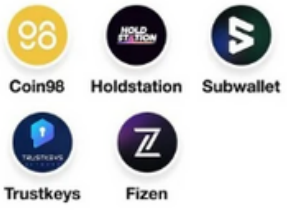

Sàn giao dịch tập trung (CEX) tiếp tục dẫn đầu và thậm chí còn bỏ xa các phương thức khác trong thói quen & tâm trí của người dùng Việt Nam.

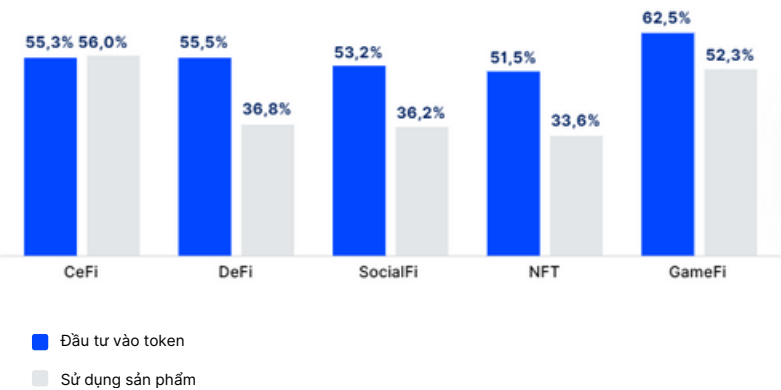
Khi so sánh trực tiếp giữa sàn tập trung và phi tập trung về **tỷ lệ phân bổ vốn**, cán cân nghiêng vẫn hẳn về phía CEX. Điều này cho thấy lòng tin nhất định của người Việt với các sàn CEX.

HỆ SINH THÁI CRYPTO VÀ BLOCKCHAIN TẠI VIỆT NAM

TT	Lĩnh vực	Thực trạng tại Việt Nam	Xu hướng & Triển vọng	
4.1	Sàn giao dịch tập trung (CEX)	Chưa có CEX bản địa được cấp phép; thị trường hiện bị thống trị bởi các sàn quốc tế như Binance, Bybit, OKX. Các sàn này đã “bản địa hóa” mạnh: giao diện tiếng Việt, P2P bằng VND, đội ngũ người Việt, marketing theo thị hiếu trong nước.	Hai yếu tố có thể tái định hình thị trường: (1) sàn hợp pháp đầu tiên của Việt Nam, (2) sandbox của Bộ Tài chính (dự kiến 2025).	
4.2	Tài chính phi tập trung (DeFi)	Việt Nam là thị trường DeFi năng động nhất châu Á, với cộng đồng retail đông đảo và sẵn sàng chấp nhận rủi ro. Các dự án như Kyber Network và Pendle đã vươn tầm quốc tế.	Người dùng tham gia chủ yếu vì lợi nhuận ngắn hạn, chưa hiểu sâu về cơ chế DeFi.	
4.3	Hạ tầng & Layer-1	Việt Nam từng có các dự án tiên phong như TomoChain (Viction), KardiaChain nhưng chưa đạt quy mô ứng dụng rộng. Ngược lại, Ronin Network (Sky Mavis) là ví dụ thành công toàn cầu.	One Mount Group công bố kế hoạch đầu tư 200–500 triệu USD xây dựng Layer-1 quốc gia phục vụ định danh số, tài chính, chuỗi cung ứng.	
4.4	GameFi	Các quỹ Việt từng dẫn đầu làn sóng GameFi, thu lợi lớn từ Thetan Arena. Tuy nhiên, sau bùng nổ, thị trường bị bão hòa bởi dự án ngắn hạn, chất lượng thấp, mô hình tokenomics yếu, không có kế hoạch phát triển lâu dài.	Giai đoạn thanh lọc dự án, hướng tới game có chiều sâu, cơ chế tài chính bền vững hơn.	
4.5	Ví (Wallet)	Các dự án nổi bật gồm Coin98, SubWallet, Holdstation – mỗi bên theo hướng khác nhau: đa chuỗi, hệ sinh thái Polkadot, hay “MetaMask thế hệ mới”.	Các builder Việt có tư duy distribution-first, ra mắt sớm trên hệ mới nổi như zkSync, Berachain. Tuy nhiên, cạnh tranh gay gắt từ MetaMask, Rabby, Phantom, OKX, Binance, Bybit...	

Ảnh 43: Tỷ lệ tham gia năm 2024

GameFi và **CeFi** lần lượt dẫn đầu theo tỷ lệ Đầu tư vào token và Sử dụng sản phẩm.

Với **GameFi**, sức hút từ các tựa game mới phát triển cũng như sự mở rộng của nhiều hệ sinh thái tại Việt Nam đã mang đến nhiều làn gió tích cực cho thị trường ngách này.

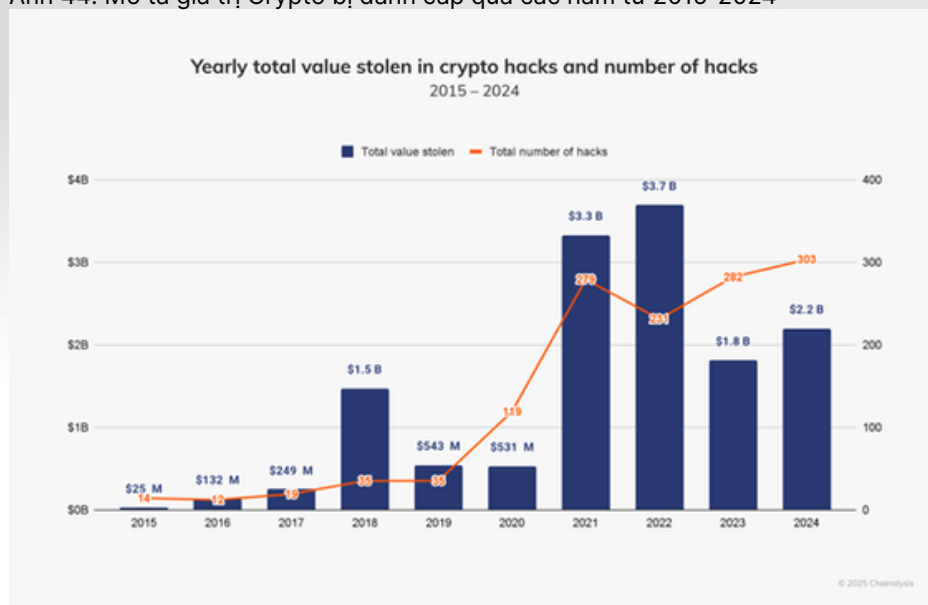
Không bất ngờ khi **CeFi** lại là thị trường ngách có tỷ lệ sử dụng sản phẩm cao nhất, trong khi DeFi, SocialFi và NFT chỉ nhích nhẹ nhưng vẫn ở mức thấp khi so với các thị trường ngách khác.

MẶT TRÁI CỦA SỰ THẬT: KHI GIẤC MƠ LÀM GIÀU TRỞ THÀNH CƠN ÁC MỘNG TÀI CHÍNH

Rủi ro công nghệ

Rủi ro công nghệ, hay còn gọi là rủi ro “Công nghệ Thông tin (CNTT)”, nói chung đề cập đến khả năng xảy ra các sai sót về công nghệ có thể cản trở hoạt động của mỗi giao dịch. Trong bối cảnh tiền mã hóa, các tài liệu nghiên cứu đã làm nổi bật nhiều khía cạnh khác nhau của các sự cố công nghệ. Đặc điểm chính của tiền mã hóa nằm ở việc sử dụng một cơ chế đặc biệt gọi là “Công nghệ Blockchain”, hay còn được biết đến là “Công nghệ Sổ cái Phân tán (DLT)”. Đây được định nghĩa là một sổ cái ghi chép và lưu trữ dữ liệu dưới dạng “khối”. Mỗi giao dịch đều được xác minh và bảo mật. Tuy nhiên, vì các công nghệ tiền mã hóa được ca ngợi về tính riêng tư và bảo mật, thì liệu chúng có thể hoàn hảo tuyệt đối đến mức nào?

Ảnh 44: Mô tả giá trị Crypto bị đánh cắp qua các năm từ 2015-2024

Nguồn: Chainalysis

Nếu không được bảo mật đúng cách, tội phạm an ninh mạng đánh cắp tiền mã hóa vẫn sẽ là mối đe dọa đáng lo ngại. Trong năm 2022, 3,8 tỷ đô la bị đánh cắp từ các doanh nghiệp tiền kỹ thuật số đặc biệt là từ các giao thức DeFi. Tổng cộng, các địa chỉ phi pháp đã chuyển gần 23,8 tỷ đô la giá trị tiền điện tử trong năm 2022, tăng hơn 08% so với năm 2021. Cho đến năm 2024, tổng số tiền bị đánh cắp đã tăng khoảng 21% so với cùng kỳ năm cũ, lên đến 2,2 tỷ đô la. Những con số ấn tượng trên cho thấy rằng khi mức độ phổ biến của tiền mã hóa và giá trị của tài sản càng tăng thì số tiền bị đánh cắp cũng tăng theo.

Trên thực tế, tiền mã hóa đặc biệt dễ bị tấn công bởi các vụ đánh cắp danh tính và lừa đảo.

Ở đây, chia làm 2 yếu tố:

- **Đánh cắp danh tính** (danh tính cá nhân, thông tin ngân hàng...) để trực tiếp sử dụng hoặc bán cho bên thứ 3;
- **Lừa đảo danh tính**: ám chỉ việc sử dụng thông tin bị đánh cắp để mạo danh các nhà giao dịch thực hiện hành vi bất hợp pháp.

Một rủi ro tiềm năng khác là khả năng mở rộng của tiền mã hóa, được định nghĩa là số lượng giao dịch mà mạng lưới có thể xử lý; đây là một giới hạn đối với công nghệ tiền mã hóa. Ví dụ, xét trên mạng lưới Bitcoin, nó có giới hạn về thời gian xử lý, chỉ khoảng 7 giao dịch mỗi giây, so với PayPal và VISA (hàng trăm đến hàng nghìn giao dịch mỗi giây). Sự thiếu hụt này có thể làm suy yếu hiệu suất của công nghệ tiền mã hóa và gây nguy hiểm cho các tính năng bảo mật của chúng

Kẻ xâm nhập có thể đánh cắp hoặc làm cạn kiệt số dư tiền kỹ thuật số, và chúng cũng có thể chiếm đoạt các khóa riêng tư (mã hóa dùng để truy cập tài sản). Nếu các khóa riêng tư, mật khẩu hoặc ví bị đánh cắp hoặc mất, giá trị có thể không thể phục hồi.

MẶT TRÁI CỦA SỰ THẬT: KHI GIẤC MƠ LÀM GIÀU TRỞ THÀNH CƠ ÁC MỘNG TÀI CHÍNH

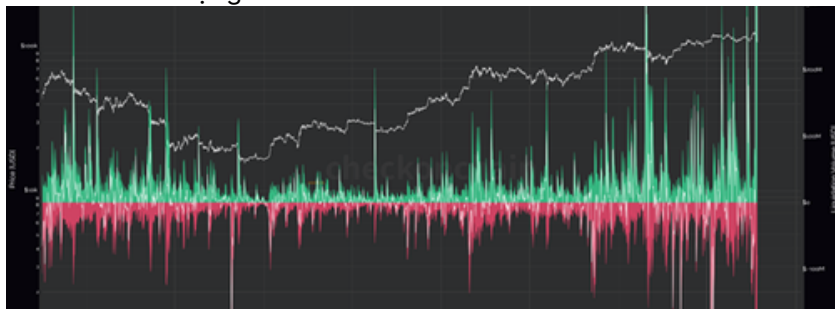
Rủi ro khi sử dụng đòn bẩy

Trong giao dịch tiền mã hóa crypto, đòn bẩy (leverage) là việc sử dụng vốn vay để tăng quy mô vị thế trên thị trường, qua đó có thể khuếch đại tiềm năng sinh lợi nhuận. Tuy nhiên, đòn bẩy vừa là cơ hội, vừa là thách thức cực lớn đối với các nhà đầu tư. Nếu thị trường đi đúng hướng như kỳ vọng thì nhà đầu tư sẽ đạt lợi nhuận rất nhanh, và ngược lại, khi thị trường gặp bất lợi, toàn bộ thị trường có thể kích hoạt thanh lý bắt buộc, dẫn đến thua lỗ nặng nề

Rủi ro thanh khoản Liquidation & mất vốn hoàn toàn

Crypto liquidations xảy ra khi vị thế có đòn bẩy của một nhà giao dịch bị sàn giao dịch đóng cưỡng chế do không đủ số vốn ký quỹ (margin) để chi trả cho khoản lỗ hiện hữu. Khi một nhà giao dịch sử dụng đòn bẩy để mở các vị thế lớn hơn so với số vốn ban đầu của mình, một sự biến động về giá có thể gây ra tổn thất rất lớn. Khi giá di chuyển ngược lại với vị thế của nhà giao dịch, và không đủ số vốn ký quỹ margin để duy trì vị thế, sàn giao dịch sẽ thực hiện liquidation để bảo vệ khỏi rủi ro tài chính, dẫn đến việc vị thế của nhà giao dịch bị đóng tự động.

Ảnh 45: khối lượng thanh khoản Bitcoin

Nguồn: Block2.1.substack.com

TUYÊN BỐ VỀ THUẾ QUAN CỦA TRUMP ĐỐI VỚI TRUNG QUỐC ĐÃ KÍCH HOẠT NGÒI NỔ CUỘC THANH LÝ LỚN NHẤT TRONG LỊCH SỬ TIỀN MÃ HÓA NHÂN LOẠI

Vào ngày 10 tháng 10 năm 2025, thị trường crypto chứng kiến một trong những sự kiện thanh lý lớn nhất trong lịch sử khi giá trị của hơn 19 tỷ USD các hợp đồng phái sinh tiền mã hóa bị xóa sổ trong một khoảng thời gian ngắn, làm ảnh hưởng đến hơn 1,6 triệu nhà giao dịch trên toàn cầu. Nguyên nhân của sự kiện thanh lý này đến từ việc Tổng thống Donald Trump đã thông báo qua mạng xã hội X về việc đề xuất áp dụng thuế quan 100% đối với tất cả hàng hóa nhập khẩu từ Trung Quốc qua quốc gia này, đề xuất có hiệu lực từ ngày 1 tháng 11 năm 2025. Chỉ cách đó vài ngày, giá trị của Bitcoin đạt đỉnh \$125,000 khiến cho tâm lý thị trường đang rất lạc quan. Tỷ lệ đòn bẩy ở giai đoạn này trên các sàn giao dịch đạt mức đáng báo động, với nhiều nhà giao dịch đặt cược lớn vào sự tiếp tục tăng giá, tuy nhiên sự lạc quan này là minh chứng cho sai lầm chết người khi tuyên bố của Trump được phát đi.

Ảnh 46: Sự kiện thanh khoản lớn nhất trong lịch sử Crypto

Nguồn: @coinglass_com on X

TUYÊN BỐ VỀ THUẾ QUAN CỦA TRUMP ĐỐI VỚI TRUNG QUỐC ĐÃ KÍCH HOẠT NGÒI NỔ CUỘC THANH LÝ LỚN NHẤT TRONG LỊCH SỬ TIỀN MÃ HÓA NHÂN LOẠI

Cuộc khủng hoảng tiền mã hóa tháng 10 năm 2025: sự kiện thanh lý 19 tỷ USD

Bitcoin, Ethereum và hàng loạt Coin khác giảm mạnh chỉ trong vài giờ, dẫn đến các vụ thanh lý chưa từng có ở thị trường này và lo ngại về sự ảnh hưởng lớn đến các thị trường khác. Các nhà giao dịch hiện đang phải đối mặt với hậu quả của vụ sụp đổ lớn nhất trong lịch sử tiền mã hóa, cụ thể:

- Bitcoin (BTC): giảm mạnh từ \$125,000 xuống còn khoảng \$113,600 (thậm chí ở 1 số sàn, mức giá dao động dưới \$102,000). Sau đó đến ngày 11 tháng 10, Bitcoin đã ổn định quanh mức \$112,000, tuy nhiên vẫn giảm khoảng 8% so với 24 giờ trước đó.
- Ethereum (ETH) là đồng tiền mã hóa lớn thứ 2 chỉ sau BTC đã giảm từ trên \$4,300 xuống còn khoảng hơn \$3,380, con số ghi nhận giảm hơn 18%, sau đó đồng tiền này nhanh chóng phục hồi lên khoảng \$3780 khi sự biến động ổn định hơn;
- Solana (SOL): Solana một nền tảng hợp đồng thông minh hàng đầu, đã chịu ảnh hưởng nặng nề. Giá của nó đã giảm mạnh từ mức khoảng \$180 xuống còn khoảng \$144 tại mức đáy. SOL thanh lý khoảng 2 tỷ USD, đây là một trong những mức thanh lý lớn nhất đối với bất kỳ coin nào, đánh dấu sự tăng trưởng mạnh mẽ của Solana trong những tuần gần đây đã kết thúc đột ngột với sự sụt giảm 20% trong chớp mắt.
- Các coin khác: nhiều đồng coin có vốn hóa nhỏ đã chứng kiến đợt giảm giá vượt quá 50-60%, đặc biệt trong lĩnh vực DeFi, thậm chí một số token ít được giao dịch đã giảm tới 80-90% chỉ trong vài phút khi thanh khoản biến mất hoàn toàn

Ảnh 47: Sự kiện thảm họa tiền mã hóa ngày 10 tháng 10 năm 2025

Nguồn: @jbondwagon on X

Chấn động thuế quan của Trump đã kích hoạt một đợt sụp đổ lịch sử trên thị trường Crypto năm 2025, nhưng điều này không nhất thiết báo hiệu sự sụp đổ của thị trường tiền ảo, chỉ có tâm lý và đòn bẩy là bị ảnh hưởng nặng nề. Tuyên bố này nổ ra đã làm mới lại thị trường, mở ra con đường cho một sự tăng trưởng lâu dài và lành mạnh khi sự ổn định trở lại. Đợt sụp đổ lớn nhất trong lịch sử sẽ được nhớ đến như một thử thách lớn, thử thách khả năng phục hồi của thị trường và để lại những bài học sâu sắc cho các nhà giao dịch và những người giữ nắm giữ lâu dài.

MẶT TRÁI CỦA SỰ THẬT: KHI GIẤC MƠ LÀM GIÀU TRỞ THÀNH CƠN ÁC MỘNG TÀI CHÍNH

Rủi ro lừa đảo từ dự án giả mạo

Thị trường tài sản số là “mảnh đất màu mỡ” cho các hình thức lừa đảo tinh vi, từ mô hình tài chính lừa đảo đến tấn công mạng quy mô lớn, từ thành lập các dự án “ma” đến việc lợi dụng công nghệ AI để chiếm đoạt tài sản:

Bảng 12: Top 10 vụ án lừa đảo tiền mã hóa lớn nhất trên thế giới tính đến 2025

Top 10 Biggest Crypto Scams (Quick Table)					
Rank	Scam Name	Year	Amount Lost	Type	Key Player(s)
1	FTX Collapse	2022	\$8+ Billion	Exchange Fraud	Sam Bankman-Fried (SBF)
2	OneCoin	2014–2017	\$4.4 Billion	Ponzi Scheme	Ruja Ignatova
3	Africrypt	2021	\$3.6 Billion	Exit Scam	Ameer & Raees Cajee
4	BitConnect	2016–2018	\$2.4 Billion	Ponzi Scheme	Satish Kumbhani (Alleged)
5	Thodex	2021	\$2 Billion	Exchange Exit	Faruk Fatih Özer
6	Terra/Luna	2022	\$40+ Billion (Value)	Algo Depeg	Do Kwon
7	Celebrity Coins	2021–2023	\$300+ Million	Pump & Dump	Kim K, Souja Boy, Logan Paul
8	Forsage	2020	\$300 Million	MLM/Ponzi	Lado Okhotnikov
9	PlusToken	2018–2019	\$3+ Billion	Ponzi Wallet	Chinese & Korean Group
10	Squid Game Token	2021	\$3.38 Million	Rug Pull	Anonymous Devs

Nguồn: cryptoprosperity.org

- Thiếu hiểu biết công nghệ và tâm lý FOMO: Kẻ lừa đảo khai thác tâm lý FOMO bằng cách hứa hẹn lợi nhuận không có thực (ví dụ: lãi suất rất cao $\geq 2\%$ mỗi ngày) thông qua các dự án DeFi hoặc Cloud Mining giả mạo.
- Dự án ma: nhiều dự án đầu tư chỉ nằm trên giấy, không có thực lại liên tục được quảng cáo, giới thiệu, nhưng thực chất là chiêu trò lừa đảo. Các hình thức lừa đảo như dự án Pyramids, Wingstep đến Game Naga Kingdom, WorldMap.app đội lốt dự án quốc tế để dụ dỗ nhà đầu tư, Toptrade1 sàn ảo tài sản giả nhưng giấc mơ thật... khiến nhà đầu tư dễ rơi vào vòng xoáy mất tiền.
- Tấn công Kỹ thuật tinh vi: Tội phạm mạng sử dụng các kỹ thuật như Phishing (Tấn công lừa đảo) qua email giả mạo các sàn lớn (Binance, Ledger); dựng lên các Sàn giao dịch giả mạo (Fake Exchanges) để chiếm đoạt thông tin đăng nhập và khóa riêng tư; sử dụng công nghệ AI để giả mạo các nhà đầu tư nổi tiếng hay chuyên gia tài chính, nhằm tăng độ tin cậy cho chiêu trò của chúng.

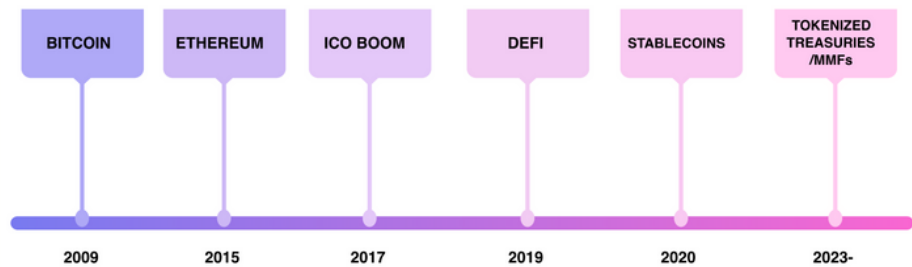
Rủi ro pháp lý

Tiền mã hóa được quản lý thông qua blockchain, một mạng lưới phân tán dựa trên các giao thức mã hóa để theo dõi các giao dịch và bảo mật các giao dịch tài chính một đặc điểm quan trọng trong thị trường tiền mã hóa, khiến việc xác định danh tính của người dùng trong hệ thống trở nên khó khăn. Tính chất phi tập trung và toàn cầu của tiền mã hóa tạo ra một môi trường hấp dẫn cho các hoạt động tấn công mạng, gian lận và các hoạt động tội phạm. Không có cơ quan hoặc người quản lý trung ương nào có thể quản lý loại tiền số này, thay vào đó, các thợ đào và nhà phát triển thay thế vai trò của cơ quan quản lý và kiểm soát các hoạt động của hệ thống.

Nguồn: dautuvungvang.com

Trong giai đoạn trước, do Việt Nam chưa có hành lang pháp lý rõ ràng, quyền lợi của nhà đầu tư tiền ảo chưa được đảm bảo. Dự kiến từ năm 2026, họ sẽ được bảo vệ theo các quy định pháp luật mới ban hành.

Ảnh 48 : Minh họa các làn sóng phát triển của thị trường tài sản số giai đoạn từ 2009- 2023

Nguồn: Real World Assets- The practitioner's Guide : Rebank, Libeara, Multiliquid, Will Beeson

MẶT TRÁI CỦA SỰ THẬT: KHI GIẤC MƠ LÀM GIÀU TRỞ THÀNH CƠ ÁC MỘNG TÀI CHÍNH

Đằng sau ánh hào quang
..... là **bầy rủi ro giăng đầy!**
Crypto mang lại cơ hội **lợi nhuận phi thường**, nhưng cũng chính nó khiến nhiều nhà đầu tư **mất trắng chỉ sau một đêm**.

Một đợt sụt **giảm 20–30%** chỉ sau vài giờ **không phải là hiếm**. Nếu không kiểm soát rủi ro, bạn sẽ nhanh chóng **“cháy tài khoản”**.

Vì vậy, việc **quản lý rủi ro** giúp bạn **tồn tại lâu dài** trong thị trường, không chỉ đơn giản là **thắng** – mà là không **thua** quá nhiều khi **sai**.

KẾT LUẬN

AI và Crypto đang hội tụ

Bên cạnh nhiều tiến bộ khác, sự ra mắt của ChatGPT vào năm 2022 đã đưa trí tuệ nhân tạo trở thành tâm điểm chú ý của công chúng, đồng thời mở ra những cơ hội rõ ràng cho lĩnh vực crypto. Từ việc theo dõi nguồn gốc và cấp phép sở hữu trí tuệ (IP licensing) đến cung cấp hạ tầng thanh toán cho các tác nhân AI (AI Agents), crypto có thể trở thành lời giải cho một số thách thức cấp bách nhất của AI.

Các hệ thống nhận dạng phi tập trung như World, đã xác minh hơn 17 triệu người, có thể cung cấp “bằng chứng về con người” (proof of human), giúp phân biệt con người thật với bot.

Các tiêu chuẩn giao thức như x402 đang nổi lên như một hạ tầng tài chính tiềm năng cho các tác nhân AI tự trị (autonomous AI agents), cho phép chúng thực hiện vi giao dịch (micro-transactions), truy cập API, và thanh toán tự động mà không cần trung gian, một nền kinh tế mà Gartner ước tính có thể đạt quy mô 30 nghìn tỷ USD vào năm 2030.

Trong khi đó, lớp hạ tầng tính toán của AI đang dần bị tập trung vào tay một số ít các tập đoàn công nghệ lớn, làm dấy lên lo ngại về sự tập trung quyền lực và kiểm duyệt. Chỉ hai công ty, OpenAI và Anthropic, hiện đang kiểm soát 88% doanh thu của các công ty “AI-native”. Amazon, Microsoft và Google nắm giữ 63% thị phần hạ tầng điện toán đám mây, trong khi NVIDIA chiếm tới 94% thị phần GPU trong các trung tâm dữ liệu. Những mất cân đối này đã thúc đẩy tăng trưởng lợi nhuận ròng hàng quý ở mức hai con số cho nhóm “Magnificent 7” trong vài năm qua, trong khi lợi nhuận của 493 công ty còn lại trong S&P 500 nhìn chung không theo kịp tốc độ lạm phát.

Blockchain mang lại một đối trọng tiềm năng trước lực tập trung hóa ngày càng rõ rệt của hệ thống AI.

Ảnh 49: Crypto có thể giải quyết nhiều vấn đề cấp bách của AI

Vậy điều đó đưa chúng ta đến đâu?

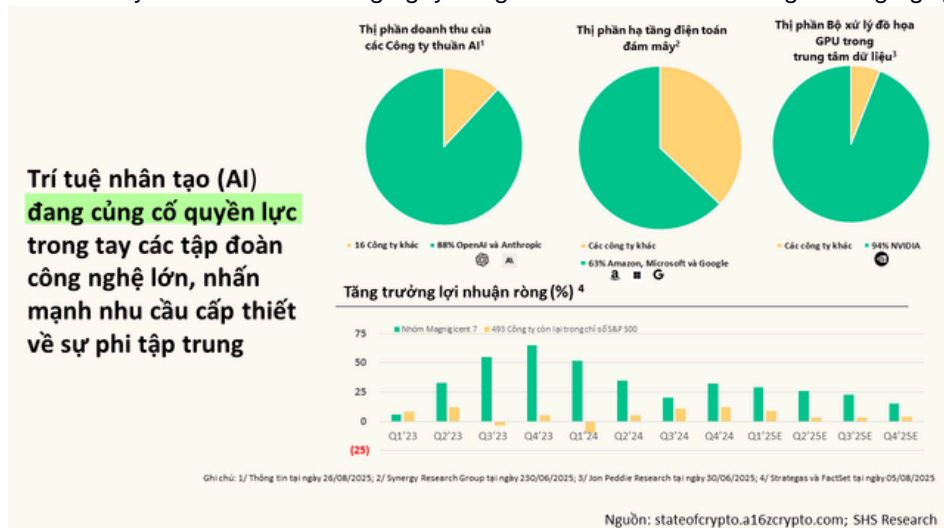
Khi khung pháp lý ngày càng rõ ràng hơn, con đường đang mở ra cho các token có thể tạo ra doanh thu thực thông qua phí giao dịch. Việc các định chế tài chính truyền thống (TradFi) và các công ty fintech áp dụng crypto sẽ tiếp tục tăng tốc; stablecoin sẽ nâng cấp các hệ thống tài chính cũ kỹ và mở rộng khả năng tiếp cận tài chính trên toàn cầu; trong khi các sản phẩm tiêu dùng mới sẽ mang làn sóng người dùng crypto kế tiếp lên onchain.

Chúng ta đã có hạ tầng, kênh phân phối, và hy vọng sớm thôi sự rõ ràng về mặt pháp lý để đưa công nghệ này vào dòng chính. Đã đến lúc nâng cấp hệ thống tài chính, xây dựng lại hạ tầng thanh toán toàn cầu, và tạo nên một Internet xứng đáng với thế giới này.

Sau 17 năm, crypto đang bước ra khỏi tuổi thiếu niên và bước vào giai đoạn trưởng thành. Các tổ chức tài chính truyền thống nhanh chóng chấp nhận tài sản số sẽ là bước tiến đột phá cho cả ngành tài chính truyền thống lẫn các công ty fintech, công nghệ,...

Ảnh 50: Quyền kiểm soát AI đang ngày càng rơi vào nhóm 7 Gã khổng lồ công nghệ

PHỤ LỤC 1

TRƯỜNG PHÁI KINH TẾ HỌC ÁO

Trường phái kinh tế học Áo nhấn mạnh tầm quan trọng của thị trường tự do, đề cao quyền tự do kinh tế của cá nhân và chủ trương hạn chế tối đa sự can thiệp của chính phủ vào nền kinh tế. Các nhà kinh tế học Áo phát triển lý thuyết giá trị chủ quan, coi giá trị hàng hóa do đánh giá của từng cá nhân quyết định, đồng thời đề cao vai trò của cạnh tranh và cơ chế giá cả trong việc truyền tải thông tin về mức độ khan hiếm và nhu cầu. Đáng chú ý, trường phái Áo đặc biệt ủng hộ nguyên tắc **“sound money”** tức tiền tệ lành mạnh hoặc tiền cứng, là loại tiền tệ có cung cố định hoặc tăng trưởng rất chậm, không dễ bị chính quyền tăng cung một cách tùy tiện và họ phản đối kịch liệt các chính sách tiền tệ lạm phát như việc in tiền thiếu kiểm soát của ngân hàng trung ương.

Ludwig von Mises từng mỉa mai rằng chính phủ là thực thể duy nhất có thể **“biến một thứ hàng hóa hữu ích như giấy thành vô giá trị hoàn toàn chỉ bằng cách in mực lên đó”**, thể hiện quan điểm hoài nghi sâu sắc của trường phái Áo đối với tiền pháp định do nhà nước phát hành. Nhìn chung, các nhà kinh tế học Áo tin vào sự tách bạch giữa tiền tệ và nhà nước; họ cho rằng tiền tệ nên được hình thành từ các quá trình thị trường tự do một cách hữu cơ dựa trên giá trị thị trường, thay vì do nhà nước độc quyền áp đặt giá trị.

Hình minh họa (Nguồn: nikolauskimla)

Lịch sử tiền tệ cho thấy trước thời kỳ tiền pháp định, nhân loại dùng vàng làm tiền tệ chủ đạo chính vì vàng có những thuộc tính như bền, hiếm và khó sản xuất, không chịu sự kiểm soát của bất kỳ chính phủ nào. Chỉ khi các đồng tiền pháp định ra đời, nhà nước mới bắt đầu can thiệp sâu vào cung tiền. Chính trong bối cảnh đó, trường phái Áo luôn hoài nghi việc ngân hàng trung ương in tiền phi mã vì cho rằng nó gây lạm phát và chu kỳ khủng hoảng kinh tế. Những nguyên lý cốt lõi này của kinh tế học Áo đã ảnh hưởng rõ rệt đến triết lý hình thành thị trường crypto.

PHỤ LỤC 2

TÓM TẮT VỀ BITCOIN

Bitcoin – đồng tiền mã hóa phi tập trung đầu tiên mang đậm dấu ấn tư tưởng kinh tế học Áo trong cấu trúc thiết kế của nó. Bitcoin chính là hiện thân thời đại số của ý tưởng đó: một hệ thống tiền tệ phi tập trung, không do ngân hàng trung ương hay chính phủ nào quản lý, mà vận hành dựa trên mạng lưới ngang hàng và sự đồng thuận tự nguyện của người dùng đúng theo tinh thần thị trường tự do và trật tự tự phát mà kinh tế học Áo đề xướng. Giao thức Bitcoin quy định một nguồn cung tối đa là **21 triệu BTC** cho mọi thời đại, với tốc độ phát hành giảm dần theo cơ chế “giảm một nửa” mỗi **210.000 khối (khoảng bốn năm)** tức là lượng Bitcoin mới tạo ra sẽ ngày càng ít đi cho tới khi chạm ngưỡng cuối cùng. Nói cách khác, Satoshi đã tạo ra một chính sách tiền tệ dựa trên sự khan hiếm tuyệt đối, mô phỏng tính chất khan hiếm tự nhiên của vàng. Điều này đảm bảo Bitcoin mang đặc tính của “**tiền cứng**”: rất khó tạo ra thêm (phải tốn công sức và năng lượng để đào coin mới) và không thể bị một cơ quan trung ương thao túng cung tiền. Chính sự khan hiếm minh bạch và cố định này làm nền tảng cho niềm tin của giới đầu tư rằng Bitcoin là một dạng tiền tệ lành mạnh giữ giá trị lâu dài, không bị mất giá bởi lạm phát vô hạn như tiền pháp định.

Thật vậy, nhiều người xem Bitcoin như “**vàng kỹ thuật số**” và coi nó là tài sản trú ẩn an toàn trong bối cảnh kinh tế bất ổn hoặc khi họ lo ngại đồng tiền truyền thống mất giá; quan điểm này càng được củng cố khi một số tổ chức và tập đoàn lớn bắt đầu **phân bổ nguồn vốn sang Bitcoin** để bảo toàn giá trị. Nhìn từ góc độ thị trường, Bitcoin và các tài sản số khác mang lại cho nhà đầu tư một lựa chọn thay thế nằm ngoài hệ thống tài chính truyền thống. Chúng **không phụ thuộc** vào lòng tin vào chính phủ hay ngân hàng, mà dựa trên niềm tin vào thuật toán, mật mã và quy luật thị trường.

Nguồn: Pexels

TÓM TẮT SÁCH TRẮNG BITCOIN (2008)

Vấn đề Bitcoin muốn giải quyết

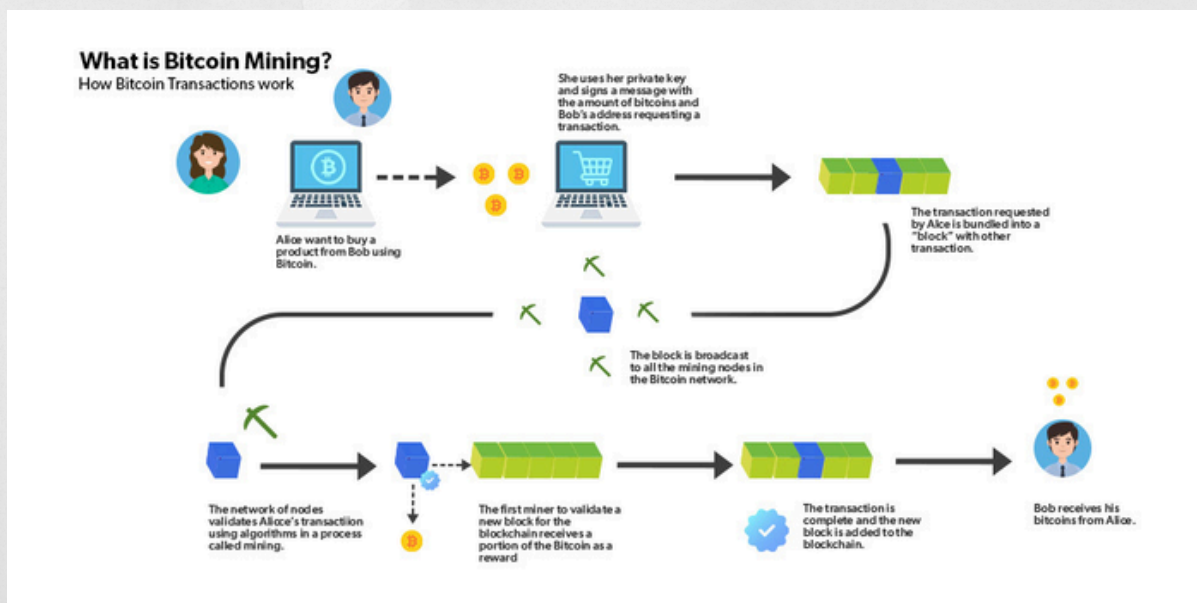
Ngày 31/10/2008, Satoshi Nakamoto công bố sách trắng "Bitcoin: Hệ thống tiền điện tử ngang hàng", đề xuất một hệ thống tiền tệ điện tử mới nhằm khắc phục các hạn chế của thanh toán trực tuyến truyền thống. Trong hệ thống cũ, mọi giao dịch qua internet đều phải thông qua bên trung gian như ngân hàng hoặc cổng thanh toán (ví dụ: PayPal), khiến người dùng phụ thuộc vào bên thứ ba để đảm bảo giao dịch diễn ra đúng đắn. Mô hình này tồn tại nhiều bất cập: các chi phí giao dịch cao và không hỗ trợ giao dịch giá trị nhỏ lẻ do phải qua nhiều lớp trung gian, kèm theo phí dịch vụ và thủ tục rườm rà. Ngoài ra, còn có rủi ro gian lận và "chi tiêu hai lần" tức một đồng tiền số có thể được sao chép để chi tiêu hai lần nếu không có cơ chế kiểm soát hiệu quả. Trước đây, vấn đề này buộc chúng ta phải nhờ một bên thứ ba đáng tin cậy ngăn chặn. Bitcoin ra đời để giải quyết những vấn đề trên bằng cách thay thế lòng tin bằng bằng chứng toán học: cho phép thanh toán trực tiếp giữa hai bên qua mạng ngang hàng mà không cần thông qua tổ chức tài chính trung gian.

Nguồn: Pexels

Cơ chế hoạt động của mạng Bitcoin

Bitcoin hoạt động trên một mạng ngang hàng phi tập trung gồm nhiều máy tính độc lập (các nút mạng), cùng duy trì một sổ cái giao dịch chung gọi là chuỗi khối (blockchain). Mỗi giao dịch Bitcoin được phát đi trên mạng và chờ xác nhận. Các thợ đào (miner) là những nút mạng đặc biệt sẽ kiểm tra tính hợp lệ của giao dịch (ví dụ: chữ ký số của người gửi, số dư khả dụng) rồi tập hợp nhiều giao dịch lại thành một khối mới. Tiếp đó, thợ đào cạnh tranh giải một bài toán tính toán rất khó (cơ chế bằng chứng công việc, hay Proof of Work) để giành quyền thêm khối mới này vào chuỗi khối. Khối mới chứa các giao dịch được liên kết mật thiết với khối trước đó, tạo thành một chuỗi các khối nối tiếp thời gian. Khi một thợ đào tìm ra lời giải và gắn khối mới vào blockchain thành công, khối đó sẽ được đa số nút mạng chấp nhận và các giao dịch bên trong coi như đã được xác nhận hoàn tất, không thể thay đổi hay đảo ngược. Để khuyến khích tham gia bảo mật mạng, thợ đào thêm khối sẽ nhận phần thưởng là một lượng Bitcoin mới sinh ra cùng phí giao dịch trong khối đó.

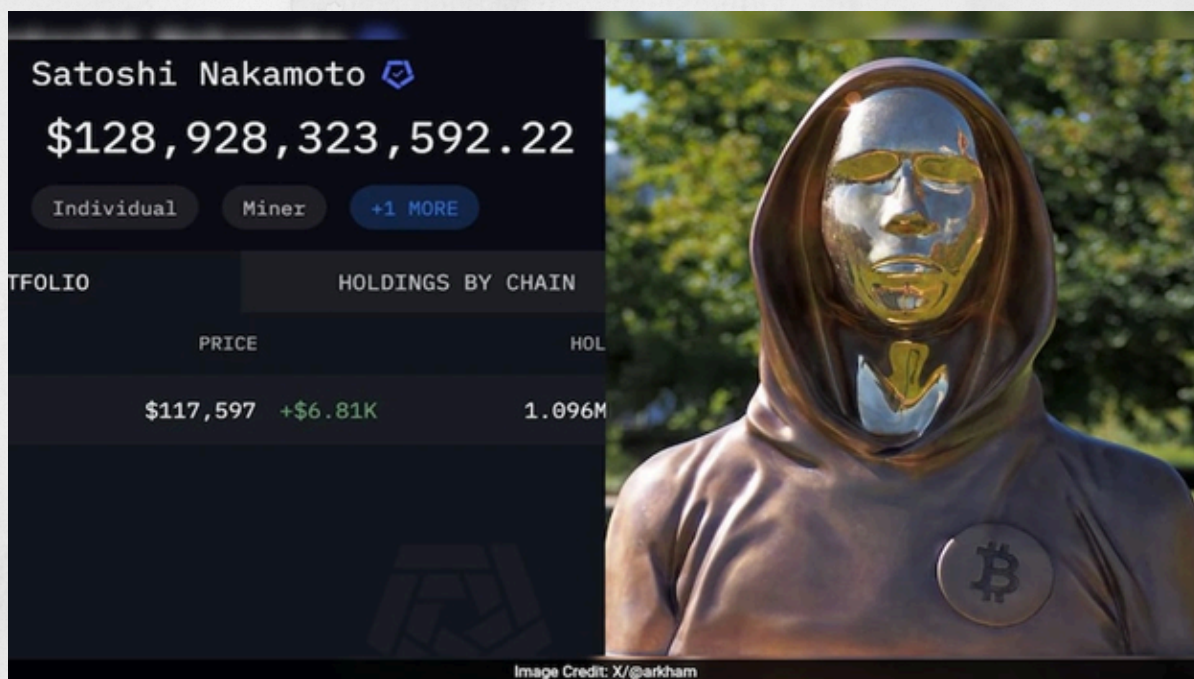
Nguồn: Microsoft Bing

PHỤ LỤC 2

TÓM TẮT SÁCH TRẮNG BITCOIN (2008)

Ý nghĩa của việc loại bỏ bên trung gian

Loại bỏ trung gian đồng nghĩa với việc mọi người có thể trao đổi giá trị trực tiếp với nhau ở bất kỳ đâu trên thế giới mà không cần qua ngân hàng hay tổ chức tài chính. Nhờ đó, Bitcoin giảm thiểu chi phí giao dịch và rào cản thủ tục, đồng thời tránh được sự kiểm soát hay hạn chế mà bên thứ ba có thể áp đặt lên giao dịch. Tính phi tập trung của Bitcoin đảm bảo không một cá nhân hay tổ chức nào (kể cả chính phủ, ngân hàng) có quyền can thiệp, ngăn chặn giao dịch hoặc làm giả mạo hệ thống. Mọi giao dịch đều được công khai trên blockchain giúp hệ thống minh bạch và an toàn, và cuối cùng người dùng có toàn quyền kiểm soát tiền của mình thay vì phải tin tưởng vào bên trung gian. Nói cách khác, niềm tin được chuyển từ chỗ “tin vào ngân hàng” sang “tin vào thuật toán” mạng lưới sẽ tự đảm bảo tính toàn vẹn cho mỗi giao dịch.

Nguồn: @arkham on X

Bước tiến đối với tài chính và niềm tin trong giao dịch điện tử

Bitcoin đánh dấu một bước tiến mang tính đột phá vì lần đầu tiên, chúng ta có một hệ thống tiền tệ số hoạt động được mà không cần bất kỳ lòng tin nào vào bên trung gian. Sách trắng Bitcoin đã khơi mào một cuộc cách mạng trong lĩnh vực công nghệ tài chính, đưa ra một định nghĩa mới về tiền tệ vào đúng thời điểm mà niềm tin vào hệ thống ngân hàng truyền thống đang khủng hoảng (sau cuộc khủng hoảng năm 2008). Thay vì dựa vào uy tín của các tổ chức tài chính, Bitcoin xây dựng niềm tin dựa trên cơ chế mật mã và sự đồng thuận của cả mạng lưới. Mỗi giao dịch được nhiều bên độc lập xác thực và không ai có thể sửa đổi số cái nếu không có sức mạnh tính toán vượt trội phần còn lại của mạng. Điều này đem lại một nền tảng mới cho niềm tin trong giao dịch điện tử: người dùng có thể giao dịch an toàn mà không cần lo ngại về sự gian lận hay can thiệp từ bên trung gian. Tóm lại, Bitcoin mở ra khả năng trao đổi tài chính trực tuyến tự do, minh bạch và đáng tin cậy, được xem như một bước tiến quan trọng hướng tới tương lai tài chính phi tập trung.

CHÍNH SÁCH VỀ QUẢN LÝ TÀI SẢN SỐ Ở VIỆT NAM

Việt Nam đã thiết lập khung pháp lý chính thức cho tài sản số. Luật Công nghiệp công nghệ số 2025 (hiệu lực từ 1/1/2026) định nghĩa tài sản số là tài sản dưới dạng dữ liệu điện tử, được tạo lập và xác thực bằng công nghệ số. Luật phân loại tài sản số thành tài sản ảo và tài sản mã hóa, đồng thời loại trừ các dạng tiền pháp định kỹ thuật số và chứng khoán khỏi phạm vi này. Luật cũng khẳng định tiền mã hóa (như Bitcoin, Litecoin) không phải tiền tệ hay phương tiện thanh toán hợp pháp tại Việt Nam, nhưng thừa nhận tài sản ảo có thể dùng cho mục đích trao đổi hoặc đầu tư, tạo cơ sở ban đầu để quản lý thị trường tài sản số. Trong 5 năm thí điểm theo Nghị quyết 05/2025/NQ-CP, doanh nghiệp Việt Nam lần đầu được phép hoạt động trong lĩnh vực tài sản số với điều kiện rất chặt chẽ. Doanh nghiệp có thể token hóa tài sản (phát hành tài sản mã hóa dựa trên tài sản thực) để huy động vốn, nhưng hiện chỉ được chào bán token cho nhà đầu tư nước ngoài, chưa mở rộng tới nhà đầu tư trong nước. Hoạt động phát hành phải công bố thông tin đầy đủ để đảm bảo minh bạch và kiểm soát rủi ro.

Nguồn: vietnamfinance.vn

Doanh nghiệp cũng có thể đăng ký vận hành sàn giao dịch tài sản số (cung cấp dịch vụ thị trường tài sản mã hóa) nếu đáp ứng điều kiện khắt khe và được Bộ Tài chính cấp phép. Điều kiện bao gồm yêu cầu vốn điều lệ rất lớn, cổ đông có năng lực tài chính và hệ thống nhân sự, công nghệ đạt tiêu chuẩn an toàn cao. Nhà nước dự kiến chỉ cấp phép tối đa 5 sàn giao dịch tài sản số trong giai đoạn thí điểm để kiểm soát rủi ro hệ thống. Nhiều cơ quan nhà nước phối hợp quản lý thị trường này. Bộ Tài chính chịu trách nhiệm chính: cấp phép hoạt động phát hành, giao dịch tài sản số, xây dựng chính sách và xử lý vi phạm. Ngân hàng Nhà nước quản lý về tiền tệ, ngoại hối: mọi giao dịch tài sản số phải dùng Đồng Việt Nam; cơ quan này giám sát dòng tiền, phối hợp kiểm soát rửa tiền và quản lý việc chuyển tiền của nhà đầu tư nước ngoài vào thị trường. Bộ Công an đảm bảo an ninh, an toàn: thẩm định hạ tầng công nghệ của các sàn, giám sát bảo vệ dữ liệu và phòng chống tội phạm liên quan đến tài sản số.

Tài liệu tham khảo
• Luật Công nghiệp công nghệ số 2025 (số 71/2025/QH15), Chương V “Tài sản số” – định nghĩa (Điều 46), phân loại (Điều 47), nội dung quản lý (Điều 48); hiệu lực từ 01/01/2026. • Bộ luật Dân sự 2015 – Điều 105 (tài sản là vật, tiền, giấy tờ có giá và quyền tài sản), làm nền cho giao dịch dân sự liên quan tài sản số • Luật Giao dịch điện tử 2023 (số 20/2023/QH15), hiệu lực 01/7/2024 – giá trị pháp lý của thông điệp dữ liệu/giao dịch điện tử. • Nghị định 23/2025/NĐ-CP (hiệu lực 10/4/2025) về chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy – khung vận hành cho ký kết, dấu thời gian, niêm phong, lưu trữ chứng cứ điện tử. • Lập trường về “tiền ảo” không phải phương tiện thanh toán hợp pháp (tổng hợp quy định, hướng dẫn của cơ quan nhà nước, tra cứu Thư viện Pháp luật/SBV).

Nguồn: phobienphapluat.net

PHỤ LỤC 3

CÁC QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ TÀI SẢN SỐ, TÀI SẢN MÃ HÓA TẠI VN

1. Nghị quyết 05/2025/NQ-CP: Triển khai thí điểm thị trường tài sản mã hóa tại Việt Nam

Nội dung	Chi tiết
Ban hành & hiệu lực	Ban hành ngày 09/09/2025. Nghị quyết có hiệu lực kể từ ngày ký. Thời gian thí điểm: 5 năm (kể từ hiệu lực).
Phạm vi & đối tượng áp dụng	Thí điểm chào bán, phát hành tài sản mã hóa; tổ chức thị trường & cung cấp dịch vụ tài sản mã hóa; áp dụng với tổ chức, cá nhân Việt Nam & nước ngoài theo quy định.
Nguyên tắc triển khai	Thận trọng, có kiểm soát, minh bạch, tuân thủ pháp luật; nếu phát sinh rủi ro lớn, có thể đình chỉ hoặc chấm dứt thí điểm; giao dịch tính bằng VND; tuân thủ AML, an ninh mạng, bảo vệ dữ liệu.
Phát hành & giao dịch	- Tài sản mã hóa chỉ được chào bán cho nhà đầu tư nước ngoài. - Giao dịch giữa nhà đầu tư quốc tế phải qua tổ chức được cấp phép. - Phải công bố bản cáo bạch ít nhất 15 ngày trước khi chào bán.
Điều kiện cấp phép tổ chức dịch vụ	- Doanh nghiệp Việt Nam, vốn điều lệ tối thiểu 10.000 tỷ đồng. ≥ 65% vốn của tổ chức; vốn nước ngoài ≤ 49%. - Nhân sự có kinh nghiệm, công nghệ đáp ứng an ninh cấp độ 4. - Quy trình quản trị rủi ro, bảo mật, công bố thông tin, chống rửa tiền.
Chuyển tiền & tài khoản nước ngoài	Nhà đầu tư nước ngoài mở tài khoản VND chuyên dùng để thực hiện thu/chí giao dịch tài sản mã hóa tại Việt Nam; ngân hàng thẩm định, lưu giữ chứng từ, báo cáo định kỳ.
Quyền & trách nhiệm các bên	- Tổ chức phát hành: đảm bảo tính chính xác của thông tin, chịu trách nhiệm giải quyết tranh chấp. - Tổ chức cung cấp dịch vụ: xác minh khách hàng, tách biệt tài sản khách hàng, bảo mật hệ thống, công bố phí và thông tin minh bạch. - Nhà đầu tư: quyền tiếp cận thông tin, mở tài khoản, được bảo vệ lợi ích hợp pháp và chịu trách nhiệm với quyết định đầu tư của mình.
Tổ chức thực hiện & giám sát	Bộ Tài chính chủ trì; phối hợp NHNN, Bộ Công an; lựa chọn tối đa 05 tổ chức cung cấp dịch vụ; báo cáo tiến độ định kỳ 6 tháng cho Thủ tướng; các cơ quan liên quan chịu trách nhiệm quản lý.
Điều khoản chuyển tiếp	Sau thời hạn thí điểm 5 năm, thị trường tiếp tục vận hành theo quy định của Nghị quyết cho đến khi có văn bản pháp lý thay thế.

PHỤ LỤC 3

CÁC QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ TÀI SẢN SỐ, TÀI SẢN MÃ HÓA TẠI VN

2. Luật 71/2025/QH15 – Luật công nghiệp công nghệ số

Nội dung	Chi tiết
Ban hành & hiệu lực	Luật số 71/2025/QH15 ban hành ngày 14/6/2025. Văn bản có hiệu lực từ ngày 01/01/2026.
Phạm vi & đối tượng áp dụng	Quy định về phát triển “công nghiệp công nghệ số”, “công nghiệp bán dẫn”, tài sản số, quyền và trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.
Chương V - Tài sản số	Phân loại tài sản số, quản lý tài sản số: Luật xác định loại tài sản số (dữ liệu số, token, tài sản blockchain...), quy định quản lý, sử dụng, khai thác tài sản số theo nguyên tắc pháp luật.
Ưu đãi & hỗ trợ	Các chính sách ưu đãi về thuế, đất đai, tín dụng, hỗ trợ đầu tư, đặt hàng Nhà nước cho sản phẩm/dịch vụ công nghệ số.
Quản lý Nhà nước & tổ chức thực hiện	Giao Bộ Khoa học & Công nghệ làm đầu mối quản lý Nhà nước về công nghiệp công nghệ số; các bộ, địa phương phối hợp; ban hành tiêu chuẩn kỹ thuật, quản lý chất lượng, thẩm định, kiểm tra vi phạm.
An toàn, bảo mật, dữ liệu số	Yêu cầu các tổ chức, cá nhân tuân thủ quy định an ninh mạng, bảo vệ dữ liệu cá nhân, bảo đảm chất lượng dữ liệu số (chính xác, đầy đủ, hợp lệ).
Chuyển giao công nghệ & hợp tác quốc tế	Khuyến khích hợp tác quốc tế, chuyển giao công nghệ số, phát triển doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam ra nước ngoài, thu hút đầu tư nước ngoài.
Tổ chức thực hiện & giám sát	Bộ Tài chính chủ trì; phối hợp NHNN, Bộ Công an; lựa chọn tối đa 05 tổ chức cung cấp dịch vụ; báo cáo tiến độ định kỳ 6 tháng cho Thủ tướng; các cơ quan liên quan chịu trách nhiệm quản lý.
Điều khoản chuyển tiếp	Sau thời hạn thí điểm 5 năm, thị trường tiếp tục vận hành theo quy định của Nghị quyết cho đến khi có văn bản pháp lý thay thế.

Nguồn: Microsoft Bing

PHỤ LỤC 3

CÁC QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ TÀI SẢN SỐ, TÀI SẢN MÃ HÓA TẠI VN

3. Quyết định số 1236/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ: Ban hành Chiến lược quốc gia về ứng dụng và phát triển công nghệ chuỗi khối (blockchain) đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

Nội dung	Chi tiết
Ban hành & hiệu lực	Quyết định 1236/QĐ-TTg ngày 22/10/2024 ban hành “Chiến lược quốc gia về ứng dụng và phát triển công nghệ chuỗi khối đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”. Văn bản có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký ban hành.
Quan điểm & tầm nhìn	- Blockchain là công nghệ trọng yếu trong Cách mạng công nghiệp 4.0, cần xây dựng hạ tầng số tiên tiến, đảm bảo an toàn dữ liệu. - Cần kiểm soát rủi ro, hoàn thiện hành lang pháp lý và thúc đẩy ứng dụng trong các lĩnh vực kinh tế – xã hội. - Đến năm 2030, Việt Nam hướng đến vị thế quốc gia dẫn đầu trong khu vực về blockchain.
Mục tiêu cụ thể đến 2025 & định hướng 2030	- Đến 2025: hình thành hạ tầng blockchain quốc gia, thúc đẩy nghiên cứu & ứng dụng tại các trung tâm đổi mới sáng tạo, đưa blockchain vào chương trình đào tạo. - Đến 2030: mở rộng hạ tầng, hoàn thiện tiêu chuẩn ứng dụng, xây dựng thương hiệu blockchain Việt Nam, Việt Nam thuộc nhóm quốc gia dẫn đầu trong lĩnh vực này.
Các nhiệm vụ & giải pháp	1. Hoàn thiện khung pháp lý - Rà soát, nghiên cứu, điều chỉnh quy định pháp luật liên quan blockchain - Xây dựng tiêu chuẩn, điều chỉnh chính sách phù hợp 2. Phát triển hạ tầng & hệ sinh thái - Hạ tầng blockchain quốc gia, nền tảng “Make in Việt Nam” - Sandbox thử nghiệm ứng dụng trong fintech, giao thông, y tế, kinh tế số 3. Phát triển nguồn nhân lực - Đào tạo tại trường đại học, bồi dưỡng chuyên gia, áp dụng blockchain vào chương trình học 4. Đẩy mạnh ứng dụng & thị trường - Ứng dụng blockchain trong dịch vụ công, đô thị, quản lý dữ liệu - Hỗ trợ doanh nghiệp phát triển sản phẩm, dịch vụ blockchain 5. Hợp tác quốc tế & đổi mới sáng tạo - Liên kết mạng blockchain quốc tế - Hỗ trợ sáng chế, tiêu chuẩn quốc gia - Thu hút đầu tư, hợp tác nghiên cứu quốc tế 6. Tổ chức thực hiện & giám sát - Giao Bộ Thông tin & Truyền thông chủ trì phối hợp các bộ, địa phương - Các cơ quan phải lồng nhiệm vụ vào kế hoạch 5 năm, hàng năm - Báo cáo định kỳ (trước ngày 15/12 hằng năm) về tiến độ thực hiện - Cơ quan khác: Bộ Tài chính, Bộ Thương mại, Bộ Khoa học & Công nghệ, ... chịu trách nhiệm liên quan - Đối tượng thực hiện: Các bộ, UBND tỉnh/thành, doanh nghiệp, tổ chức, người dân 7. Chương trình hành động giai đoạn 2024–2030 - Lộ trình, tiến độ chi tiết cho các nhiệm vụ theo năm và nhóm nhiệm vụ - Phân công cơ quan chủ trì, phối hợp và thời hạn thực hiện các hạng mục cụ thể.
Hiệu lực & trách nhiệm thi hành	- Quyết định có hiệu lực ngay khi ký ban hành (22/10/2024). - Các Bộ, cơ quan trung ương, UBND các tỉnh/thành phố và các đơn vị liên quan chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện. - Cơ quan giám sát, theo dõi, báo cáo Bộ Thông tin & Truyền thông tiến độ thực hiện hàng năm.

Nguyễn Minh Hạnh

Hanh.nm@shs.com.vn
Head of Research

Nguyễn Thanh Hoa

Hoa.nt@shs.com.vn
Deputy Head of Research

Vũ Thị Huyền Trang

Trang.vth@shs.com.vn
Wealth Advisor

Vũ Quỳnh Anh

Anh.vq@shs.com.vn
Wealth Analyst

TUYÊN BỐ MIỄN TRÁCH NHIỆM

Tất cả những thông tin nêu trong báo cáo nghiên cứu này đã được xem xét cẩn trọng, tuy nhiên Công ty Cổ phần Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội (SHS) không chịu bất kỳ một trách nhiệm nào đối với tính chính xác của những thông tin được đề cập đến trong báo cáo. Các quan điểm, nhận định và đánh giá trong báo cáo này là quan điểm cá nhân của các chuyên viên phân tích mà không đại diện cho quan điểm của SHS.

Những quan điểm được trình bày trong báo cáo đã phản ánh đúng quan điểm cá nhân của chuyên viên phân tích về vấn đề này. Chúng tôi xác nhận rằng không có phần thù lao nào của chúng tôi đã, đang hoặc sẽ trực tiếp hay gián tiếp có liên quan tới các khuyến nghị hay quan điểm thể hiện trong báo cáo này.

Báo cáo này chỉ nhằm mục tiêu cung cấp thông tin mà không hàm ý khuyên người đọc mua, bán hay nắm giữ cổ phiếu. Người đọc chỉ nên sử dụng báo cáo nghiên cứu này như là một nguồn thông tin tham khảo. Ngoài yếu tố nội tại, tâm lý thị trường có thể ảnh hưởng tới biến động giá cổ phiếu. Quá trình định giá doanh nghiệp cũng có thể có những thay đổi tùy thuộc vào diễn biến nền kinh tế vĩ mô, chính sách của nhà nước đối với ngành nghề kinh doanh, sự phát triển chung của ngành và biến động liên quan đến tình hình hoạt động, kết quả kinh doanh của doanh nghiệp. Việc diễn giải các khuyến nghị này cần được thực hiện một cách linh hoạt và chúng tôi không có bất cứ trách nhiệm nào nếu việc sử dụng khuyến nghị này gây ra thiệt hại.

MỌI THÔNG TIN XIN VUI LÒNG LIÊN HỆ**Trung tâm Phân tích - Công ty Cổ phần Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội****Trụ sở chính tại Hà Nội**

Tòa nhà số 43 Lý Thường Kiệt, phường
Cửa Nam, Hà Nội

Tel: (84-24)-3818 1888

Fax: (84-24)-3818 1688

Chi nhánh Hồ Chí Minh

Tầng 6, Cao ốc văn phòng HDTC, số
36 Bùi Thị Xuân, Phường Bến Thành,
Thành phố Hồ Chí Minh

Tel: (84-8)-3915 1368

Fax: (84-8)-3915 1369

Chi nhánh Đà Nẵng

Tầng 8, Tòa nhà Thành Lợi 2 Số 03
Lê Đình Lý, Phường Vĩnh Trung,
Quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng

Tel: (84-511)-352 5777

Fax: (84-511)-352 5779

CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN SÀI GÒN - HÀ NỘI (SHS)

- Website: shs.com.vn
- Tel: 84.24.38181888
- Email: contact@shs.com.vn

GIAO DỊCH NGAY CÙNG SHS

App trading: SHTrading

Bảng giá: sboard.shs.com.vn

Web trading: trading.shs.com.vn